https://www.saeima.lv/steno/st_95/st1412.html

6. Saeima 14.12.1995. sēde *Noraksts*

Stenogramma
1995.gada 14. decembra sēde sākās pl. 9:00
sēde slēgta pl. sēdes ilgums minūtes

Latvijas Republikas 6. Saeimas rudens sesijas astotā sēde 1995. gada 14. decembrī

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, ieņemiet savas vietas! Sākam Latvijas Republikas 6.Saeimas 14.decembra sēdi. Pirms darba kārtības jautājumu izskatīšanas mums ir iesniegti vairāki priekšlikumi par papildu jautājumu iekļaušanu darba kārtībā. Tāpēc lūdzu deputātus paņemt dokumentu nr.119, tas ir Juridiskās komisijas lūgums iekļaut šodienas darba kārtībā likumprojektu **"Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā"**, un lūgums ir to iekļaut aiz darba kārtības 11.jautājuma. Vai ir kādas pretenzijas vai iebildumi pret to, ka mēs pēc darba kārtības 11.jautājuma iekļaujam likumprojektu "Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā"? Ja nav, tad pēc 11.jautājuma tiek iekļauts šis jautājums.

Ir saņemts Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas ierosinājums iekļaut šodienas darba kārtībā likumprojektu **"Likums par zemes dzīlēm"** pēc darba kārtības 16.jautājuma izskatīšanas. Ja deputātiem iebildumu nav, tad iekļaujam darba kārtībā pēc 16.jautājuma likumprojektu "Likums par zemes dzīlēm".

Tāpat Prezidijs ir saņēmis Juridiskās komisijas lūgumu iekļaut šodien darba kārtībā jautājumu **par A.Svirido apstiprināšanu par Valsts kontroles kolēģijas locekli**. Ja deputātiem nav iebildumu, tad šo jautājumu iekļaujam pēc 9.punkta sadaļā "Par amatpersonu ievēlēšanu un atbrīvošanu no amata".

Vairāk ierosinājumu par izmaiņām vai papildinājumiem darba kārtībā nav, līdz ar to sākam šodienas darba kārtības izskatīšanu.

Pirmais - "Par saņemtajiem likumprojektiem".

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Vietvārdu aizsardzības likums".** Saeimas Prezidijs ierosina Saeimas Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas iesniegto likumprojektu nodot Izglītības, kultūras un zinātnes komisijai un Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai un noteikt, ka Izglītības, kultūras un zinātnes komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Par sauszemes transportlīdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības obligāto apdrošināšanu".** Saeimas Prezidijs ierosina Saeimas Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu nodot Juridiskajai komisijai un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai un noteikt, ka Juridiskā komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Par Latvijas Republikas valdības un Vjetnamas Sociālistiskās Republikas valdības līgumu par ieguldījumu veicināšanu un aizsardzību".** Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot

Ārlietu komisijai un Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai un noteikt, ka Ārlietu komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā".** Saeimas Prezidijs ierosina deputātu Straumes, Grīnblata, Sinkas, Jirgena un Baloža iesniegto likumprojektu nodot Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai un Juridiskajai komisijai un noteikt, ka Valsts pārvaldes un pašvaldības komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav.

Saeimas Prezidija atzinums par likumprojektu **"Par Latvijas Republikas valdības un Zviedrijas Karalistes valdības līgumu par savstarpējo palīdzību muitas jautājumos".** Saeimas Prezidijs ierosina Ministru kabineta iesniegto likumprojektu nodot Ārlietu komisijai un Budžeta un finansu (nodokļu) komisijai un noteikt, ka Ārlietu komisija ir atbildīgā komisija. Iebildumu nav.

Nākamā sadaļa - **"Par atvaļinājuma piešķiršanu"**. "Latvijas Republikas Saeimas Prezidijam. Lūdzu man piešķirt neapmaksātu atvaļinājumu no 1995.gada 18.decembra līdz 1996.gada 5.janvārim. Kārlis Druva, 6.Saeimas deputāts." Atbilstoši Saeimas kārtības rullim deputāts var pieprasīt sesijas laikā vienu neapmaksātu atvaļinājumu, ne ilgāku par vienu nedēļu, līdz ar to Prezidijs ierosina piešķirt neapmaksātu atvaļinājumu deputātam Kārlim Druvam no 18.decembra līdz 24.decembrim. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 74, pret - 1, atturas - 1. Deputātam Kārlim Druvam ir piešķirts neapmaksāts atvaļinājums no 1995.gada 18.decembra līdz 24.decembrim.

Atbildes uz deputātu jautājumiem. Lūdzu! Vārds Ministru prezidentam Mārim Gailim, "Latvijas ceļa" frakcijas deputātam.

M.Gailis (Ministru prezidents).

Labrīt! Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi! Es saņēmu jautājumu par līgumu, kuru it kā ir parakstījusi aizsardzības jomā Uzbekistāna un Latvija. Varu atbildēt, ka tas neatbilst patiesībai, šāds līgums nav parakstīts. Sagatavošanā ir līgums starp Latvijas un Uzbekistānas Aizsardzības ministrijām, tas ir līdzīgs tiem sadarbības līgumiem ar Aizsardzības ministrijām, kādus mēs jau esam parakstījuši (vairākus) "Partnerattiecības -mieram" ietvaros. Kā zināms, gan Latvija, gan arī Uzbekistāna ir NATO partnervalstis. Līguma projekts ir nodots jūms informācijai, un es domāju, ka Aizsardzības ministrija - jādomā, jau jaunajā sastāvā, jaunajā valdībā - pēc rūpīgas līgumprojekta izsvēršanas varēs to parakstīt un nevienam no deputātiem iebildumu nebūs. Paldies.

Sēdes vadītāja. Iesniegumu par debatēm nav, līdz ar to jautājums ir izskatīts.

Saeimas Prezidijs ir saņēmis **nākamo jautājumu**. Vārds Saeimas sekretāra biedrei Janīnai Kušnerei.

J.Kušnere (6.Saeimas sekretāra biedre).

"Latvijas Republikas Ministru kabinetam. Deputātu jautājums. 5.Saeima pieņēma likumu par humāno palīdzību, kas nosaka, ka līdz 1995.gada 1.oktobrim Ministru kabinetam jāizveido saraksts, kas precīzi noteiktu, kādi priekšmeti, vielas un citi ietilpst jēdzienā "humānā palīdzība". Tuvojas Ziemassvētki, un daudzas ārvalstu palīdzības organizācijas gribētu sagādāt dāvanas Latvijas bērniem humānās palīdzības veidā, taču likumdošana nav sakārtota, tāpēc lūdzam

atbildēt, kāpēc līdz pat šim laikam saraksts nav izveidots un kad tas tiks izdarīts. Deputāti Aida Prēdele, Pauls Putniņš, Kārlis Druva, Māris Vītols, Paulis Kļaviņš."

Sēdes vadītāja. Jautājumu nododam Ministru kabinetam.

Nākamā darba kārtības sadaļa - **"Par amatpersonu ievēlēšanu un atbrīvošanu no amata".** Saeimas Prezidijs ir saņēmis deputāta Imanta Liepas iesniegumu par vēlmi strādāt Saeimas komisijās, un ir šādi Saeimas lēmumu projekti.

"Latvijas Republikas Saeima nolemj:

Ievēlēt deputātu Imantu Liepu Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā."

Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - 1, atturas - nav. Deputāts Imants Liepa ir ievēlēts Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijā.

Tāpat Saeimas Prezidijs ierosina balsot par šādu lēmumu:

"Latvijas Republikas Saeima nolemj:

Ievēlēt deputātu Imantu Liepu Pieprasījumu komisijā."

Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - nav, atturas - nav. Deputāts Imants Liepa ir ievēlēts Pieprasījumu komisijā. Varam novēlēt veiksmīgu darbu.

Nākamais šīs pašas sadaļas jautājums ir par šādu Latvijas Republikas Saeimas lēmuma projektu: "Apstiprināt Aleksandru Svirido par Valsts kontroles kolēģijas locekli."

Aivars Endziņš, "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts, lūdzu!

A.Endziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Juridiskā komisija izskatīja valsts kontroliera Černaja kunga ieteikumu par Aleksandra Svirido iecelšanu par Valsts kontroles kolēģijas locekli. Jums ir izdalīts dokuments nr.120, un Juridiskā komisija vienbalsīgi lūdz apstiprināt Aleksandru Svirido par Valsts kontroles kolēģijas locekli.

Sēdes vadītāja. Paldies. Lūdzu zvanu! Pirms balsošanas deputātiem vēlos atgādināt, ka balsošana ir slēgta, tāpēc nepievērsiet uzmanību tam, ka jums neiedegas signāli uz galda. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 63, pret - 2, atturas - 14. Aleksandrs Svirido ir apstiprināts par Valsts kontroles kolēģijas locekli.

Tā, sākam likumprojektu izskatīšanu. Likumprojekts **"Grozījumi likumā "Par valsts budžetu 1995.gadam"",** otrais lasījums. Budžeta un finansu (nodokļu) komisija. Aivars Kreituss, Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts, - komisijas vārdā.

A.Kreituss (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamā priekšsēdētāja! Cienījamie deputāti! Es ziņošu Budžeta komisijas vārdā. Dokuments nr.111A. Man ir priekšlikums izskatīšanu sākt ar 2.lappusi, kur ir atsevišķi priekšlikumi, jo, ja mēs sākam izskatīšanu ar pantu nr.1, 1.lappusē, tad mēs dabūsim griezties atpakaļ sakarā ar 11.priekšlikumu 4.lappusē. Tādu piebildi jūs varat redzēt pie panta nr.1. Vai mēs varam pieņemt šādu priekšlikumu - sākt ar atsevišķiem priekšlikumiem no 2.lappuses un tad griezties atpakaļ pie panta nr.1?

Sēdes vadītāja. Lūdzu! Iebildumu nav. Tātad tiek pieņemts Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas priekšlikums - sākt izskatīt atsevišķos likumprojekta pantus, lai nobalsotu pēc tam par galīgo grozījumu summu.

A.Kreituss. Priekšlikums nr. 1 - deputāta Kažas priekšlikums - neizdarīt grozījumus Ārlietu ministrijas budžetā par 214 596 latiem. Priekšlikums izdarīt grozījumus tika pamatots. Es varētu paskaidrot, ja interesē, šeit nav ārlietu ministra. Jūs, jā? Labi.

Sēdes vadītāja. Vārds Mārim Gailim. Šoreiz kā Ministru kabineta pārstāvim vai kā deputātam? Kā Ministru kabineta pārstāvim.

M.Gailis (Ministru prezidents).

Cienījamie kolēģi! Veicot tiesu reformu, mums nācās izdarīt pamatīgas telpu nomaiņas. Proti, ieviešot apgabaltiesas Brīvības bulvārī 34, tātad radās apgabaltiesa un nācās no turienes aiziet Augstākajai tiesai un Tieslietu ministrijai. Tanī sakarā no Brīvības ielas 36 uz citām telpām tika pārvietota Ekonomikas ministrija, un praktiski, izņemot Valsts Kanceleju, visas iestādes pārmainīja savas vietas. Kā jūs varat iedomāties, ja kāda iestāde pēc vairāku gadu desmitu uzturēšanās kādās telpās aizbrauc ar visām mēbelēm, tad, neapšaubāmi, remonts tajās telpās ir jādara.

Arī Ārlietu ministrija ieņēma citas telpas šajā pašā Brīvības ielas 36 blokā, un tajā sakarā tika pieņemts lēmums, kas toreiz tika saskaņots ar ministriju, ar Finansu ministriju, ka uz Ārlietu ministrijas pašas līdzekļu bāzes, bet no citā postenī paredzētajiem līdzekļiem veiks šo remontu. Tas remonts šobrīd ir faktiski pabeigts, vēl, ja nemaldos, ir jāstrādā dažas nedēļas, pilnībā apmaksa nav veikta, bet darbi šobrīd notiek. Tādēļ tas būtu ārkārtīgi bēdīgi, ja šis Ministru kabineta piedāvātais labojums budžetā netiktu akceptēts. Vēlreiz atkārtoju: nauda nenāk no citām nozarēm vai uz budžeta deficīta palielināšanas rēķina. Tā ir pārcelta tajā pašā Ārlietu ministrijā no viena posteņa uz otru posteni. Lūdzu atbalstīt šo Ministru kabineta ierosinājumu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Es atvainojos! Vārds Ērikam Kažam - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputātam.

Ē.Kaža (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamo Prezidij! Cienījamie deputāti! Es gribu skart šo jautājumu tikai viena iemesla dēļ. Es vēl šodien izlasīju avīzē "Diena", ka budžets - tas ir likums, ka viņu vajag pildīt tā, kā tur ir rakstīts. Un tas ir viens no gadījumiem, kad, kā es saprotu, līdzekļi jau ir iztērēti, bet tagad mums vajag tikai to apstiprināt. Tas nozīmē - lēmums jau ir pieņemts, bet mums vajag tikai to atbalstīt. Bet kopumā šeit laikam ir runa par ko citu. Es arī šodien izlasīju, ka mums budžeta deficīts jau ir 80 miljoni. Un mēs visu laiku runājam tikai par to, ka mums trūkst, trūkst un trūkst. Un laikam to līdzekļu tuvākajā laikā nebūs. Un tajā pašā laikā mēs varam ļoti mierīgi ieekonomēt, to es atbalstu. Šodien ir tāda situācija, bet tikpat viegli mēs varam tos līdzekļus iztērēt. Man ir ļoti žēl, bet mans priekšlikums šeit laikam ir mazliet nepareizi noformulēts. Man bija tāds priekšlikums,

ka, ja bija tāda iespēja - ieekonomēt līdzekļus, tad viņus vajag atstāt un netērēt. Tāds bija mans priekšlikums, bet nevis tāds, ka es neatbalstu to, ka līdzekļi tajā pašā ministrijā būs no cita, tas ir, ka tik un tā viņi būs iztērēti, bet citiem mērķiem. Mans priekšlikums bija neatbalstīt to, ka mēs tērēsim līdzekļus tur visiem remontiem. Tas ir viss. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Debatēs vairāk pieteikušies nav. Debates beidzam. Vārds referentam.

A.Kreituss. Man ir lūgums balsot. Uzstājās "par" un uzstājās "pret". Šeit ir komisijas lēmums - atbalstīt. Mēs komisijā balsojām. Bija lēmums atbalstīt šādu deputāta Kažas priekšlikumu. Acīmredzot deputātiem ir jābalso.

Sēdes vadītāja. Tātad viens priekšlikums - komisijas priekšlikums ir atbalstīt, ka svītrot Ārlietu komisijas ieteiktos priekšlikumus. Tā, ja? Un otrs - Ministru kabinets uztur spēkā savu prasību par iesniegtajiem labojumiem. Tātad tā ir pirmā lasījuma redakcija.

Tātad pirmo mēs balsojam to... Ko, lūdzu? Panteļējeva kungs, vai jūs vēlaties runāt? Par procedūru.

Lūdzu, Andrejs Panteļējevs - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

A.Panteļējevs (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā priekšsēdētāja! Manuprāt, ir tikai viens balsojums. Ja Saeima pieņem Kažas kunga labojumu, tad viņš ir spēkā. Ja Saeima viņu noraida, tad paliek spēkā pirmais lasījums.

Sēdes vadītāja. Jā, paldies, Panteļējeva kungs! Tā tas arī ir. Tātad, lūdzu, zvanu! Balsojam par Ērika Kažas priekšlikumu - svītrot Ministru kabineta iesniegtos labojumus.

Lūdzu, balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 26, pret - 41, atturas - 15. Deputāta Ērika Kažas priekšlikums nav pieņemts.

A.Kreituss. Var turpināt?

Sēdes vadītāja. Jā, lūdzu!

A.Kreituss. Iekšlietu ministra Ādamsona kunga priekšlikums. priekšlikums nr.2. Šeit viņš ir redzams. Komisijas lēmums ir - neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Neviens nevēlas runāt? Lūdzu zvanu!

Ādamsona kungs, jūs vēlaties vārdu? Nē. Tātad par Ādamsona kunga iesniegto labojumu likumprojekta 2.punktā.

A.Kreituss. Pēc projekta. Es atvainojos! Šeit ir komisijas lēmums - neatbalstīt. (Starpsauciens no zāles: "Jābalso priekšlikums.")

Sēdes vadītāja. Jābalso ir vispirms iesniegtais priekšlikums. Ādamsona kunga priekšlikums ir par izdarītajiem labojumiem. Mums ir jābalso vispirms iesniegtais deputātu priekšlikums. Līdz ar to šobrīd deputāti balso par Ādamsona, par ministra Jāņa Ādamsona iesniegto priekšlikumu.

Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 25, pret - 37, atturas - 19. Deputāta Jāņa Ādamsona priekšlikums nav pieņemts.

A.Kreituss. Nākošais ir priekšlikums nr.3 no Izglītības, zinātnes un kultūras komisijas - izdarīt izmaiņas Aizsardzības ministrijas budžeta iedaļā "Kultūra" apstiprinātā finansējuma ietvaros. Runa ir par budžeta iestāžu darba samaksas fondu, tas ir saistībā ar Kara muzeju. Komisijas lēmums ir - neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Dzintars Ābiķis - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

Dz.Ābiķis (frakcija "Latvijas ceļš").

Augsti godātā priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Mūsu komisija tomēr aicina atbalstīt šo mūsu priekšlikumu. Kā viņš tapa un kādi ir tie galvenie argumenti, kāpēc viņš būtu jāatbalsta?

Pirmkārt, galvenais arguments ir tāds, ka mēs neko neprasām papildus. Un tā naudiņa, kas tiek prasīta papildus budžeta iestāžu darba samaksas fondā, ir tapusi iekšējās naudiņas pārdalē, tātad Aizsardzības ministrijas budžeta ietvaros, jo Aizsardzības ministrija savlaicīgi nebija iesniegusi Finansu ministrijā dokumentu par šo iekšējo pārdali. Davidoviča kungs, šis ministrijas valsts sekretārs, atzina savu vainu, un viņš uzrakstīja mūsu komisijai vēstuli ar lielu lūgumu, lai atļauj izdarīt šo iekšējo pārdali, jo šobrīd situācija ir tāda, ka Kara muzeja darbinieki vienkārši nevar saņemt algu, jo tā naudiņa darba samaksas fondā ir iztērēta. Un mēs, mūsu komisija, neprasām no budžeta papildus neko, tā ir iekšējā pārdale Aizsardzības ministrijā. Es saprotu, ka finansistiem šobrīd ir tādi iebildumi, it kā muzejā nav kārtības, tur nav nokomplektētas štata vietas utt. Un to, šo jautājumu, tad vajadzēja risināt savlaicīgi, nevis šobrīd nostādīt cilvēkus, kas strādā Kara muzejā, "zem sitiena" pašās gada beigās un atstāt viņus bez algām. Skaidrs, ka nākamgad, ja tur kaut kas muzeja iekšpusē darba organizācijā nav kārtībā, tad tas, neapšaubāmi, nākamgad ir jāsakārto, bet šobrīd atstāt viņus bez algām nebūtu solīdi. Un es vēlreiz atkārtoju: tas neprasa papildu nevienu santīmu naudiņas. Es aicinu tomēr atbalstīt šo mūsu priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Vārds komisijas vārdā referentam.

A.Kreituss. Man ir lūgums balsot, jo komisijas lēmums ir - neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātus balsot par Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikumu likumprojekta trešajā sadaļā.

Lūdzu, balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 49, pret - 15, atturas - 14. Pieņemts Izglītības, kultūras un zinātnes komisijas priekšlikums.

A.Kreituss. Nākošais ir labklājības ministra Bērziņa kunga priekšlikums - izdarīt grozījumus Labklājības ministrijas budžeta atsevišķās pozīcijās apstiprinātā finansējuma ietvaros. Priekšlikums nr.4 "Izglītība". Komisijas lēmums ir - neatbalstīt.

Nr. 3-MC

Sēdes vadītāja. Māris Gailis - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

M.Gailis (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi! Es valdības vārdā lūgtu atbalstīt šos priekšlikumus, jo tie ir no Labklājības ministrijas, labi izsvērti, un tātad neiesniedzas budžeta izdevumu palielinājumos, tas ir uz pašas nozares iekšējās sakārtošanas pamata. Šobrīd ir gada beigas un ir redzami posteņi, kur tik tiešām nedaudz naudas pietrūkst, un posteņi, no kuriem varētu pārdalīt, un tādēļ man būtu lūgums tomēr atbalstīt šos, lai vienkārši sakārtotu šo nozari un normāli nobeigtu gadu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates beidzas. Vārds referentam.

A.Kreituss. Cienījamā priekšsēdētāja, deputāti! Man ir lūgums balsot, jo ir divi viedokļi. Komisijas lēmums balsojot bija - neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Tātad balsojam par labklājības ministra Andra Bērziņa izteikto priekšlikumu nr. 4: izglītība, tajā skaitā stipendiju fonds. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 48, pret - 11, atturas - 20. Ceturtais priekšlikums, ko izteicis labklājības ministrs Andris Bērziņš (sadaļa "Izglītība - kopā, tajā skaitā stipendiju fonds"), ir pieņemts.

A.Kreituss. Tālāk. Priekšlikums nr. 5: veselības aizsardzība, tajā skaitā štata vienību skaits. Un atkal komisijas lēmums balsojot bija - neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Balsojam par piekto priekšlikumu: veselības aizsardzība kopumā, tajā skaitā štata vienību skaits. Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 48, pret - 16, atturas - 16. Priekšlikums ir pieņemts.

A.Kreituss. Tālāk. Priekšlikums nr. 6 - sociālā nodrošināšana, transporta izdevumu kompensācija. Atkal komisijas lēmums balsojot bija - neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot par sesto priekšlikumu - sociālā nodrošināšana, tajā skaitā transporta izdevumu kompensācija. Lūdzu rezultātu! Par - 35, pret - 17, atturas - 27. Priekšlikums nav pieņemts.

A.Kreituss. Tālāk ir priekšlikums nr. 7 - Labklājības ministrijas priekšlikums. "Pārējās iestādes un pasākumi. Protezēšana (sociālajai apdrošināšanai, kopumā). Un atkal bija komisijas lēmums - neatbalstīt.

Sēdes vadītāja. Vārds Mārim Gailim - "Latvijas ceļa" frakcijas deputātam. Ministru kabineta vārdā? Jā?

M.Gailis. Paldies. Cienījamā priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Uzstājoties pirmo reizi, es tiešām biju domājis visus šos grozījumus, jo tie visi ir savstarpēji saistīti. Es ļoti lūgtu visu invalīdu vārdā atbalstīt naudas palielināšanu protezēšanai. Tās ir protēzes cilvēkiem, kuri vienkārši nevar normāli pārvietoties bez tām.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Vārds referentam.

A.Kreituss. Man ir lūgums balsot - un it īpaši ņemot vērā, ka mēs balsojam par ministra priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Tātad balsosim par labklājības ministra Andra Bērziņa priekšlikumu, kas tabulā ir priekšlikums nr. 7. Pārējās iestādes un pasākumi (sociālajai

apdrošināšanai). Protezēšana (sociālajai apdrošināšanai). Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 64, pret - 5, atturas - 10. Priekšlikums ir pieņemts.

A.Kreituss. Es atvainojos, ka es to saku, bet man ir lūgums deputātiem ņemt vērā, ka mēs balsojam par to priekšlikumu, kuru izsaka ministrs, un komisijas lēmumu es nosaucu atsevišķi. Man ir tādas aizdomas, ka tas tiek dažreiz te sajaukts. Lūdzu... es atvainojos, ka es to saku.

Priekšlikums nr. 9 ...

Sēdes vadītāja. Nr. 8.

A.Kreituss. Jā, nr. 8... es atvainojos. Pārējās iestādes un pasākumi. Kompensācijas un sanatoriju uzturzīmes invalīdiem. Komisijas lēmums bija - neatbalstīt šo Labklājības ministrijas priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vārds Mārim Gailim, "Latvijas ceļa" frakcijas deputātam, - Ministru kabineta vārdā!

M.Gailis (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi! Tātad Labklājības ministrija ir paredzējusi uz Labklājības ministrijas iestāžu un pasākumu finansējuma rēķina palielināt iespējas apmaksāt uzturzīmes sanatorijās invalīdiem. Es ļoti lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Vārds referentam.

A.Kreituss. Man ir lūgums balsot.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Tātad balsosim par labklājības ministra Andra Bērziņa priekšlikumu, kas tabulā ir ar numuru 8. Pārējās iestādes un pasākumi. Kompensācijas un sanatoriju uzturzīmes invalīdiem. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 73, pret - nav, atturas - 6. Priekšlikums pieņemts.

A.Kreituss. Nākamais punkts ir priekšlikums nr. 9. Valsts darba inspekcija, darba samaksas fonds. Centrālais aparāts, darba samaksas fonds. Un šeit komisijas lēmums bija - atbalstīt labklājības ministra priekšlikumu. Man ir lūgums balsot.

Sēdes vadītāja. Ja nav pretenziju un ir atbalstīts, tad balsojums nav vajadzīgs. Paldies. Nākamais.

A.Kreituss. Priekšlikums nr. 10 - deputāta Ozoliņa priekšlikums. Tas ir saistīts ar lūgumu atvēlēt 12 000 latus Aizputes poliklīnikas un skolotāju dzīvojamās ēkas jumta uzlikšanai, bet nav norādīts līdzekļu avots. Līdz ar to šis priekšlikums acīmredzami nav pilnvērtīgs.

Sēdes vadītāja. Tas būtu sakarā ar Kārtības ruļļa 87. pantu, kas nosaka: nevienu likumprojektu nedrīkst izskatīt pirmajā lasījumā - šinī gadījumā mums ir otrais lasījums -, ja tas paredz budžetā neparedzētus izdevumus un tam nav pievienota finansu ministra atsauksme.

A.Kreituss. Šeit jāpiebilst, ka pirmajā lasījumā šā priekšlikuma nebija.

Sēdes vadītāja. Leopolds Ozoliņš - frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" deputāts.

L.Ozoliņš (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie deputāti! Es gribēju pievērst uzmanību tam, ka pašreiz Latvija - un it sevišķi jaunceltnes, kas uzsāktas 80. gadu beigās - pārvēršas drupās. Un, ja mēs atceramies, ka vārds "romantika" radās no vārdiem "Roma antiqua" - bija ļaudis, kas priecājās par Romas vecajām drupām -, tad es ļoti negribētu redzēt Latviju tādās drupās. Un gribu pievērst uzmanību tieši Aizputei, kur ir ļoti krāšņa poliklīnikas ēka - trīsstāvu māja, kurai nav jumta, un sabrūk šī māja blakus tieši Aizputes pilsdrupām.

Es ļoti atvainojos, ka es neievēroju Kārtības rulli, un ļoti cerēju uz komisijas - Budžeta un finansu komisijas - palīdzību. Es pievēršu šim jautājumam uzmanību. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Es nesapratu, Leopolda Ozoliņa kungs, - kāds ir jūsu priekšlikums galu galā? Jums ir jāpasaka, ko jūs lūdzat galu galā deputātus darīt.

L.Ozoliņš. Mans priekšlikums ir izteikts. Es lūdzu šos nelielos līdzekļus, lai glābtu šīs ēkas no bojāejas. Un tāpēc es lūdzu komisijas palīdzību - norādīt, no kādiem līdzekļiem mēs varētu sniegt šo palīdzību, lai neveidotos Latvijā šādas jaunas drupas.

Sēdes vadītāja. Jā, bet ko jūs lūdzat no deputātiem šeit - balsot vai nebalsot? Jums ir jāpasaka savs priekšlikums līdz galam, lūdzu!

L.Ozoliņš. Es lūdzu atbalstīt šo priekšlikumu un izdalīt līdzekļus no akcīzes nodokļiem par alkoholu un cigaretēm.

Sēdes vadītāja. Par mutiskiem priekšlikumiem diemžēl otrajā lasījumā netiek balsots, bet tātad ir skaidrs, ka jūs lūdzat balsot par savu priekšlikumu. Paldies.

Vārds referentam.

A.Kreituss. Es gribētu paskaidrot deputātiem, ka ir iespējami trīs varianti: viens ir budžeta deficīta palielināšana, otrs ir - parādīt, kur to naudu var ieņemt, kurā virzienā, un trešais ir - parādīt, kuram to naudu var noņemt. Un, ja ir situācija, ka līdz Jaunajam gadam līdz jaunā budžeta sastādīšanai ir palicis pus mēnesis, tad, manā izpratnē, šā jautājuma apspriešana vispirms jau ir pret Kārtības rulli, un, otrkārt, to arī nav iespējams apspriest, runājot par to, no kurienes naudu ņemt, jo pašreiz strādāts tiek pie jaunā budžeta projekta un tur tad arī šāds priekšlikums varētu tikt iesniegts, norādot to avotu, kuru tikko kā deputāts Ozoliņš minēja.

Sēdes vadītāja. Paldies. Lūdzu zvanu! Tātad deputātiem uzmanībai: mēs balsojam par Leopolda Ozoliņa priekšlikumu, kas tabulā ir ar numuru 10. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 20, atturas - 18. Priekšlikums nav pieņemts.

A.Kreituss. Cienījamie deputāti, priekšlikums nr. 11 - deputātu Kažas un Tuča priekšlikums: neatbalstīt Spirta monopola pārvaldes izdevumus. Un komisijas lēmums balsojot bija - atbalstīt šo priekšlikumu. Es saprotu, ka... grib runāt deputāti?

Sēdes vadītāja. Jā, sākam debates. Vārds Aijai Počai, valsts ieņēmumu valsts ministrei, - par grozījumiem budžetā, par 2. pielikumu.

A.Poča (valsts ieņēmumu valsts ministre).

Augsti godātais Prezidij! Godātā Saeima! Izskatot šo priekšlikumu, ko iesnieguši deputāti Kaža un Tučs, - neatbalstīt Spirta monopola pārvaldes izdevumus un praktiski samazināt speciālā budžeta izdevumus 344 006 latu apmērā -, man radās dažas pārdomas, un tajās es gribētu dalīties arī ar jums.

Runājot par šo jautājumu, es varētu runāt par speciālajiem budžetiem kā tādiem, bet šo diskusiju, es domāju, jūs atstāsiet un diskutēsiet par jauno budžetu. Var runāt par spirta monopolu kā institūcijas darbu. Tas varbūt kādu neapmierina. Bet, cik es zinu, arī par šo jautājumu jūs varēsiet diskutēt, strādājot pie likuma par spirta monopolu, kas šobrīd ir Saeimas darba kārtībā. Es šobrīd gribu runāt par to, kas notiks, ja šie izdevumi vairs nebūs paredzēti. Tas nozīmē, ka tiks pārkāpts likums par akcīzes nodokli, kas nosaka, ka alkohols un imports ir marķējams ar īpašām akcīzes markām. Tas nozīmē, ka tiks pārkāpti Ministru kabineta noteikumi par šo akcīzes marku piemērošanu. Es nerunāšu par to, ka speciālais budžets mūsu vispārējās budžeta krīzes apstākļos finansē arī dažus pamatbudžeta izdevumus - tie ir komunālie maksājumi un arī pat ierēdņu algas, kas ir noteiktas ar likumu. Diemžēl mūsu pamatbudžeta ieņēmumi nav tik lieli. Un ko tas reāli nozīmē? Tas reāli nozīmē, ka šobrīd tās jaunās akcīzes markas, kuras ir pasūtītas un kurām būtu jāstājas to marku vietā, kas šobrīd it kā jau ir parādījušās viltotas, praktiski netiks apmaksātas, jo šis pamatbudžets... es atvainojos, speciālā budžeta galvenā izdevumu daļa ir tieši šo akcīzes marku iegāde, viņu uzskaite, izsniegšanas kārtības apmaksa un tamlīdzīgi. Un šī nauda jau faktiski ir tikai izdevumus un arī ieņēmumus realizējot. Un Spirta monopola pārvalde no tās praktiski tikpat kā neko nepelna.

Ko tas nozīmē Latvijas valsts budžetam? Praktiski, ja mēs turpmāk nemarķēsim importa alkoholu, tas mums var dot iespējas ieplūst nelegālajam alkoholam tirgū, bet tas nozīmē, ka mūsu lielākajiem akcīzes nodokļa maksātājiem, vietējiem ražotājiem, teiksim, "Latvijas balzamam" būs daudz grūtāk realizēt savu produkciju. Tas nozīmē, ka akcīzes nodokļa ieņēmumi valsts pamatbudžetā samazināsies, kas pēdējo 6 mēnešu laikā ir bijuši stipri optimistiski, un faktiski tas ir vienīgais nodoklis, kurš savus ieņēmumus nepārtraukti palielina. Un tas nozīmē, ka līdzekļi netiks pārskaitīti arī veselības aizsardzības speciālajā budžetā. Un tad man ir tāds retorisks jautājums: kam tas ir izdevīgi? Paldies. Es lūgtu neatbalstīt šo deputāta Kažas priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Vilis Krištopans - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts. Lūdzu!

V.Krištopans (frakcija "Latvijas ceļš").

Godājamais Prezidij! Godājamā Saeima! Arī es nolēmu uzstāties par šo Spirta monopola pārvaldi tāpēc, ka man bija tas gods jau Birkava valdībā stāvēt klāt pie viņas dibināšanas. Un es gribu izstāstīt jums vēsturi, jo es dzirdēju ļoti daudzas skaistas runas pagājušajā reizē par likumu "Par valsts spirta monopolu". Es jūs varu informēt, ka tāds likums jau sen strādā. Viņš gan ir kā Kabineta noteikumi, un daudzi no jums atceras, kādas kādreiz bija alkohola markas. Tādas sarkanas uz pudelēm. Un daudzi mēs par viņām vīpsnājām. Tieši šī Spirta monopola pārvalde ir viņas pārveidojusi, radījusi civilizētas, tādas, kādas ir Rietumos, - grūti viltojamas.

Ja skatāmies uz akcīzes ieņēmumiem, tad divarpus gadus atpakaļ mēnesī tie sastādīja kādus 300-400 000 latu. Pašlaik viņi ir mērāmi vairākos miljonos latu katru mēnesi, ko valsts ieņem. Protams, ka daudz vēl ir ko darīt un daudz kas vēl ir priekšā. Visi jūs atceraties, varbūt daudzi pamanīja, bet varbūt ne, ka bija tādas degvīna markas (ļoti daudz) kā "Batjuška", "Matuška" un tā tālāk, kuru diemžēl vairs nav, jo tieši šī Spirta monopola pārvalde aizliedza vairākus desmitus šo degvīna veidu importēt, jo tieši šie lielākoties bija absolūti bez nodokļa ievedami.

Jā, šī Spirta monopola pārvalde ir "iekarojusi" ļoti daudzus ienaidniekus, tas nav noslēpums, jo Roķa kungs, kas viņu vada, ir principiāls un solīti pa solītim sakārto šo lietu. Interesantākais ir tas, ka šajos budžeta grozījumos mēs it kā mēģinām samazināt šai Monopola pārvaldei tieši atalgojumu. Es varu jūs informēt, ka pirmajos divos, trijos mēnešos, kad šī pārvalde tika dibināta pilnīgi no nulles, Roķa kungs nesaņēma algu. Viņš dzīvoja no pāris pabalstiem, ko viņam izrakstīja Finansu ministrija, kamēr šī pārvalde sāka funkcionēt. Tad neviens Saeimā neuztraucās, ka viņš nesaņem algu. Tagad mēs viņiem gribam noņem algas. Šī ir tā iestāde, kura valstij nes miljonus mēnesī un arī turpinās nest. Tā ka es lūdzu tomēr neatbalstīt Kažas kunga priekšlikumu, jo tādā veidā mēs apzināti vai neapzināti atbalstīsim alkohola kontrabandu.

Sēdes vadītāja. Ēriks Kaža - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

Ē.Kaža (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie deputāti! Man bija prieks to visu dzirdēt, un es atbalstu visus tos, kas jau runāja, ja tā ir taisnība. Bet es gribu runāt par to realitāti. Man ļoti žēl, ka atkal Budžeta un finansu (nodokļu) komisija nepareizi uzrakstīja manu priekšlikumu. Diemžēl laikam viņi kaut ko nedzird, tie, kuri strādā. Man bija priekšlikums mazliet savādāks. Man bija priekšlikums vispār visiem noņemt izdevumus speciālajam budžetam. Un kāpēc? Es atkal to pamatošu. Ja šodien ir budžeta krīze un ja tie līdzekļi ir, es tajā laikā runāju par 230 vai 240 tūkstošiem latu speciālajā budžetā... Man bija tāds priekšlikums. Apskatieties, kāds ir datums kalendārā! Šodien ir apmēram 15. datums kalendārā. Tas nozīmē, ka mēs, deputāti, dodam atļauju iztērēt pusmiljonu dolāru pusmēnesī. Tas nozīmē, ka mēs atbalstām to, ka viņi steidzīgā kārtā tērēs līdzekļus. Es biju pret to. Es saprotu, ka varbūt nākošgad budžetā mēs varam ielikt, ka viņiem būs tāda iespēja, bet palielināt izdevumus pusmēnesim - tas mazliet nav nopietni.

Es atbalstu arī Počas kundzi, kas pateica, ka tur viss ir saistīts ar akcīzes markām, bet es nesaprotu. Varbūt tā bija viņu kļūda, ka viņa atnesa šo budžetu man tieši par šo Spirta monopola pārvaldi. Un es jums varu iedot tikai ciparus. Nevis tos, par ko runāja Počas kundze, bet, kā es saprotu, tos, kas ir rakstīti šeit. Un šeit ir rakstīts savādāk - ka kopumā gada izdevumi Spirta monopola pārvaldei ir 344 tūkstoši latu, un varbūt tas nav daudz, bet vajag skatīt tikai pēdējo ailīti. Cik cilvēku tur strādā? Es saprotu tā, ka es ņemu to papīru un redzu - 5. Tas nozīmē, ka, lai nodrošinātu darbu pieciem cilvēkiem, mums valstī vajag tērēt 344 tūkstošus latu. Tas nozīmē, ka uz katru cilvēku, lai tikai nodrošinātu viņa darbu, mums vajag tērēt apmēram 70 000 latu. Un, ja pat tāda iestāde prasa vēl palielināt budžetu... es atvainojos, man kā uzņēmējam radās šaubas. Vai tas ir pareizi vai ne?

Labi, tur bija pateikts tā, ka es esmu tāds ienaidnieks, kurš grib samazināt viņiem to algu. Es skatos arī uz to pašu algu fondu, lai visiem būtu zināms, pat tiem klausītājiem, kuri mūs klausās, ka mēs, tie deputāti, esam tie ienaidnieki, kuri saņem tik lielu algu. Labi, uz pieciem strādājošiem pamatalga ir 9 320 latu gadā. Ja dalītu uz katru cilvēku, mēnesī vidējā alga ir 150 latu. Varbūt nav tik daudz.

Un tagad mēs runāsim tikai par nākošo ailīti - piemaksas darba algām. Šeit ir cits cipars - 20 200. Tas nozīmē, ka piemaksa katram strādājošajam tur ir 300 lati mēnesī. Es tā saprotu, ka jebkurš ierēdnis Spirta monopola pārvaldē saņem atalgojumu apmēram 450 latu mēnesī. Viņam darbs ir līdzīgs, kā es sapratu, vai nu Ministru prezidentam, vai tuvu jau Prezidentam. Ko tad runāt par mums - par deputātiem? Un šeit, lūdzu, vērtējiet paši, vai mans priekšlikums bija pareizs vai ne. Vai tieši tas bija saistīts ar markām, kuras arī es atbalstu. Bet es gribu redzēt to reālā budžetā, lai tas ir rakstīts. Tur nav rakstīts, ka tās ir markas. Tur ir rakstīts savādāk. Ja es skatos, tad atkal ir remonts - 25 000, atkal materiāli - 20 000, atkal kustamie īpašumi... Es saprotu... transporta

līdzekļi - 40 000, vēl transports - 20 000. Tad nevajag dot tādus papīrus, ja tā nav taisnība. Es labprāt gribu dzirdēt kaut ko savādāku. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Aija Poča - valsts ieņēmumu valsts ministre. Ārpus kārtas.

A.Poča (valsts ieņēmumu valsts ministre).

Cienījamie deputāti! Man ir ārkārtīgi sāpīgi, ka Budžeta un finansu (nodokļu) komisijā strādā deputāti, kuri nepacenšas iedziļināties budžeta izdevumos, budžeta klasifikācijā, ko tas nozīmē. Kustamie īpašumi - tie nav jāsaprot burtiski, cienījamais Kažas kungs! Tas ir kompjūters, kurā tiek uzkrāta informācija par visu to, kas tiek iekasēts, un tamlīdzīgi.

Runājot par darba algām, jums vajadzēja iepazīties arī ar pamatbudžetu, kur parādīts, ka ir 46 ierēdņi, kas strādā Spirta monopola pārvaldes aparātā. Viņu darba algas fonds gadā pamatbudžetā ir 44 000 vai nedaudz vairāk. Un šie pārējie, teiksim, 20 000, ko jūs skaitījāt, ir piemaksas par veiktajām kontrolēm, kas, kā jau zināt, nav nemaz tik absolūti nekaitīgas veselībai.

Runājot par šīm akcīzes markām. Jā, tās ir materiālās vērtības līdz 50 latiem, kur katra marka maksā 2,2 santīmus, ja viņu iepērk, un 2,6 santīmus, ja viņu pārdod uzņēmējam, pieliekot klāt pievienotās vērtības nodokli, kas ietilpst pamatbudžetā. Tā ka es ļoti gribētu turpmāk, ja tiek diskutēti šādi jautājumi Budžeta un finansu (nodokļu) komisijā, izdiskutēt viņus pēc būtības, pietiekoši dziļi, lai nebūtu tā, ka pēc tam šeit no tribīnes atskan, manuprāt, samērā neizglītota informācija. Paldies.

Sēdes vadītāja. Māris Vītols - LZS, KDS, LDP frakcijas deputāts.

M.Vītols (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamo Prezidij! Godātā Saeima! Es vēlos tomēr iesaistīties šajā diskusijā un tieši šīs diskusijas tajā aspektā, kuram nepieskārās Počas kundze, kopumā skarot problēmu, kas valstī pastāv attiecībā uz speciālajiem budžetiem. Un man, lai gan es uzstāšos, oponējot Kažas kunga priekšlikumam, patiesībā no saturiskā viedokļa to ir ļoti grūti darīt, jo es saprotu, cik jutīga patiesībā ir šī problēma, proti, šis Kažas kunga zināmā mērā ierosinātais jautājums, cik lielā mērā Saeimas deputāts spēj kontrolēt speciālā budžeta līdzekļu izlietojumu. Un, ja man ir jāatbild pašam, tad mana atbilde ir tāda, ka Saeimas deputāts spēj kontrolēt šo speciālā budžeta līdzekļu izlietojumu ļoti mazā mērā. Speciālo budžetu kopapjoms šobrīd valstī ir 354 miljoni latu. Un tas ir tikai par aptuveni 17 miljoniem latu mazāks, nekā ir 1995. gadā valsts pamatbudžetā paredzētie ieņēmumi. No šiem daudzajiem speciālajiem budžetiem, manuprāt, tikai četri - sociālās apdrošināšanas fonds, veselības aizsardzības budžets, valsts autoceļu fonds un Skrundas nomas maksājumi - ir pakļauti Valsts kases departamenta kontrolei, bet pārējo budžetu pārskatāmība ir daudz nosacītāka.

Mums frakcijā bija saruna ar valsts kontrolieri Černaja kungu, kurš arī skāra šo speciālo budžetu problēmu, un atbilstoši viņa sniegtajai informācijai, manuprāt, man šķiet nepieņemami, ka šajos budžeta deficīta apstākļos, kad valstī iekšējā finansu resursu tirgū ir jāaizņemas šī dārgā nauda budžeta deficīta segšanai, atsevišķas budžeta iestādes no šiem ārpusbudžeta līdzekļiem iegādājas dārgas mēbeles, maksā prēmijas un tā tālāk - tātad neizmanto naudu paredzētajiem mērķiem, proti, šo iestāžu attīstībai. Sekas tam ir arī tādas, ka dažu iestāžu darbiniekiem algas ir divkārt un trīskārt lielākas par Ministru prezidenta atalgojumu. Mani, piemēram, ļoti interesētu tas, vai Gaiļa kungs varētu šeit nosaukt Valsts īpašuma fonda konsultanta vidējo algu. (Starpsauciens no

zāles: “1000 latu.”) Un es esmu tikpat kā pārliecināts, ka viņš to nespēs izdarīt. 1000 latu, kā šeit teica priekšā. Bez tam šie (atšķirībā no pamatbudžeta) speciālie budžeti ir teorētiski neaizskarami arī tādā ziņā, ka uz tiem neattiecas ierobežojumi, kas skar pamatbudžetu, ja nepildās ieņēmumi. Tādējādi atsevišķas iestādes atrodas priviliģētākā stāvoklī nekā pārējās, jo tās neskar vai arī skar minimāli, piemēram, valsts pārvaldes līdzekļu jeb izdevumu samazinājums valsts pamatbudžetā. Tā kā speciālo budžetu ieņēmumi pildās daudz veiksmīgāk nekā pamatbudžeta ieņēmumi, tad arī mani kā Saeimas deputātu interesē, piemēram, tas, vai mēs varam vai nevaram atrast veidu, kā daļu no šiem precizētajiem Finansu ministrijas speciālo budžetu ieņēmumiem, tas ir, no nepilniem 873 000, novirzīt pamatbudžeta izlīdzināšanai, proti, konkrēti budžeta deficīta segšanai.

Un es arī daļēji saprotu Kažas kunga rīcību, jo viņš domā, ka ir atradis veidu, kā to izdarīt. Un, lai gan es saprotu šīs problēmas būtību, es uzskatu, ka tā ir risināma nevis šādā veidā, kā Kažas kungs to ierosina, bet gan vajag grozīt likumos paredzētās normas, kuras nodrošina attiecīgajām iestādēm tiesības šādus ieņēmumus saņemt un pašām tos arī tērēt. Es, piemēram, šobrīd neredzu iemeslu, kāpēc tos budžeta iestāžu ieņēmumus, kuri veidojas budžeta iestādēm, sniedzot maksas pakalpojumus, citiem vārdiem sakot, veicot valsts uzņēmējdarbību, nevarētu dalīt caur valsts pamatbudžetu. Tādējādi es centīšos no savas puses izstrādāt un iesniegt visdrīzākajā laikā Saeimā attiecīgos likuma grozījumus, lai šo stāvokli mainītu.

Bet pagaidām, kamēr šādi likuma grozījumi nav izdarīti, ir jāvadās pēc spēkā esošajiem likumiem, proti, pēc likuma “Par budžetu un finansu vadību”, kurš nosaka, ka speciālajiem budžetiem ir sava patstāvīga apropriācija - tātad ar likumu ir piešķirtas pilnvaras veikt maksājumus noteiktiem mērķiem no speciālā budžeta ieņēmumiem, un tādēļ šodien mums nav likumīga pamata, negrozot šos likumus, attiecīgos izdevumus neapstiprināt. Līdz ar to es lūdzu deputātus neatbalstīt deputāta Kažas un Tuča priekšlikumus. Paldies.

Sēdes vadītāja. Vairāk deputātu debatēs pieteikušies nav. Debates slēdzam. Vārds referentam.

A.Kreituss. Es gribētu piebilst. Ir vairāki iemesli, kāpēc šāds priekšlikums radies. Samērā precīzi situāciju aprakstīja Vītola kungs. Beigās jāpiebilst, ka, izstrādājot nākošā gada budžetu, šie momenti, par kuriem tika runāts, un šie momenti attiecībā uz attiecīgo likumu labošanu, kuri paredz zināmus procentu atskaitījumus atsevišķām ministrijām... Acīmredzot tas ir tas uzdevums, kas deputātiem būs kopīgi jārisina un jālabo. Bet ir četri atsevišķi likumi, lielāki likumi, kas paredz šādas naudas koncentrēšanu četros budžetos - tas ir valsts īpašumu fonda budžets, transporta budžets no akcīzes nodokļa, meža budžets - no “celma” naudas un sociālais budžets - pats lielākais. Tātad tas ir ap 270 miljoniem. Tā ka, es domāju, šinī virzienā, kas tikko tika diskutēts, strādāts tiek. Un tas acīmredzot tiek ņemts vērā caur likumdošanu 1996. gada budžetā, lai deputāti vairāk varētu kontrolēt šos speciālos budžetus.

Taču es gribētu piebilst, ka diemžēl mums neiznāca īsti pareiza rīcība saskaņā ar Kārtības rulli, strādājot pie šī likuma, jo mēs pieļāvām iespēju, ka var iesniegt, teiksim, mutiski priekšlikumus pēdējā brīdī. Kārtības rullis prasa iesniegt priekšlikumus rakstiski, it īpaši attiecībā uz budžetu. Tas ir ļoti svarīgi, lai nerastos šādi divdomīgi skaidrojumi. Un šeit es gribētu piekrist tam skaidrojumam, kuru deva valsts ieņēmumu valsts ministre, jo mēs atrauti pašreiz izskatām vienu jautājumu, bet es saku, ka šis pārpratums, manā izpratnē, radās tāpēc, ka mēs iesniedzām priekšlikumus neatbilstoši Kārtības ruļļa prasībām, un man lūgums ir turpmāk to tā nedarīt, jo Budžeta un finansu (nodokļu) komisija šādus priekšlikumus nepieņems. Tad mēs šeit varam strīdēties bezgalīgi, un šajā sakarā man ir priekšlikums - deputātiem balsot par deputāta Kažas un Tuča priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Tātad deputātiem lūdzu uzmanību, jo mēs balsojsim par priekšlikumu nr.11, ko ir iesnieguši deputāti Kaža un Tučs, par Spirta monopola pārvaldi. Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 36, pret - 36, atturas - 10. Priekšlikums nav pieņemts.

A.Kreituss. Tālāk man ir lūgums pievērsties pirmās lappuses 1. pantam, kur ir deputātu Kažas un Tuča priekšlikums. Šeit mēs varam redzēt ciparu veidā, kas būtu noticis, ja mēs šo summu, par kuru tikko mēs runājām, atņemtu nost. Man ir lūgums atbalstīt komisijas lēmumu.

Sēdes vadītāja. Tas nav tik vienkārši tagad. Te sākas tās problēmas, kas ir ar budžeta apstiprināšanu skaitļos. Tā kā mēs esam noraidījuši deputātu Kažas un Tuča priekšlikumu un līdz ar to ir izdarīti grozījumi speciālajā budžetā, tad mums...

A.Kreituss. Es atvainojos, nav izdarīti, jo mēs neatbalstījām to priekšlikumu, un līdz ar to faktiski šis balsojums nav vajadzīgs, jo paliek iepriekš nobalsotais.

Sēdes vadītāja. Jā, paliek spēkā pirmā redakcija. Lūdzu tālāk!

A.Kreituss. 2.pants. Ir Saeimas Juridiskā biroja priekšlikums - 2.pantā izslēgt vārdus "un papildinājumus", jo pēc savas būtības papildinājumi ir arī grozījumi. Komisijas lēmums bija - atbalstīt šo Juridiskā biroja priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Iebildumu nav. Lūdzu, tālāk!

A.Kreituss. 3.pants. Arī ir Juridiskā biroja priekšlikums - 3.pantā izslēgt vārdus "un papildinājumus", jo papildinājumi pēc savas būtības ir arī grozījumi. Arī komisijas lēmums - atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Iebildumu nav.

A.Kreituss. Tālāk. Ir Juridiskā biroja priekšlikums - likumprojekta noteikumos par tā spēkā stāšanās laiku ierosinām vārdus "ar tā izsludināšanas dienu" aizstāt ar vārdiem "nākamajā dienā pēc tā izsludināšanas". Komisijas lēmums - atbalstīt.

Sēdes vadītāja. Iebildumu nav.

A.Kreituss. Vairāk nav labojumu, tātad ir lūgums balsot laikam kopumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātus balsot par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par valsts budžetu 1995.gadam"" otrajā, galīgajā lasījumā. Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 68, pret - 3, atturas - 6. Likumprojekts pieņemts.

A.Kreituss. Paldies deputātiem par pirmo likumu, kas pieņemts 6.Saeimā.

Sēdes vadītāja. Nākamais izskatāmais likumprojekts **"Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par draudzību un sadarbību".** Indulis Bērziņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts Ārlietu komisijas vārdā.

I.Bērziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā sēdes vadītāja! Cienījamie kolēģi! Ārlietu komisija izskatīja šo jautājumu savā sēdē un praktiski bez lielām diskusijām uzskatīja, ka ir jāpieņem likums "Par Latvijas Republikas valdības un Ukrainas valdības līgumu par draudzību un sadarbību", kas ir parakstīts jau 1995.gada 3.maijā, un attiecīgi jāratificē šis likums. Pirms mēs izskatām pirmajā lasījumā, komisijas vārdā es lūdzu cienījamos kolēģus Kārtības ruļļa 92.panta kārtībā nobalsot šo likumprojektu kā steidzamu. Šāda prakse bija arī iepriekšējā Saeimā, kad tie līgumi, kuri tiek ratificēti un attiecīgi pieņemti ar likuma palīdzību, pieņemot likumu Saeimā, tika izskatīti praktiski divas reizes, bet dažreiz - ļoti steidzamos gadījumos - vienā dienā balsojot pat trīs reizes pēc kārtas. Sasteigt visu, balsot vienā dienā šobrīd nav nepieciešamības, mēs varam skatīt normālā kārtībā. Tātad varam nobalsot kā steidzamu, tad balsot pirmajā lasījumā un atgriezties pie šī likumprojekta pēc zināma laika un nobalsot viņu jau galīgi. Tātad man ir lūgums, pirms mēs izskatām pirmajā lasījumā, nobalsot par viņu kā steidzamu.

Sēdes vadītāja. Par steidzamību, Ķezbera kungs? Nē. Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātus balsot par Ārlietu komisijas lūgumu - atzīt šo likumprojektu par steidzamu. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret - nav, atturas - 2. Likumprojekts atzīts par steidzamu. Debatēs pieteikušies nav. Lūdzu, balsosim par likumprojekta pirmo lasījumu! Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 77, pret - nav, atturas - 3. Lūdzu, pasakiet datumu, līdz kādam iesniedzami priekšlikumi un papildinājumi.

I.Bērziņš. Man būtu lūgums - tā kā mēs izskatām otrajā lasījumā nevis šodien, tad varētu izskatīt viņu nākamo ceturtdien un attiecīgi labojumus iesniegt līdz Ārlietu komisijas sēdei, līdz nākamajai otrdienai. Precīzs datums, es tūdaļ pateikšu, ir līdz 19.decembra vakaram, kad var iesniegt labojumus un attiecīgi izskatīt viņu nākamajā sēdē.

Sēdes vadītāja. Tātad, lūdzu, vai deputātiem iebildumu nav, ka priekšlikumu un papildinājumu iesniegšana ir līdz 19.decembra darba dienas beigām? Nav.

Sakarā ar mūsu izdarītajām izmaiņām dienas kārtībā nākamais likumprojekts ir **"Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā".** Juridiskā komisija. Juridiskās komisijas vārdā Aivars Endziņš, "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

A.Endziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Juridiskās komisijas sagatavotais priekšlikums par grozījumu Korupcijas novēršanas likumā ir dokumentā nr. 46, kur vispirms ir atzinums, ko izstrādājusi Juridiskā komisija un kas tika izdarīts pēc Saeimas Prezidija lūguma. Juridiskā komisija konstatēja virkni pretrunu, kādas pastāv starp šo Korupcijas novēršanas likumu un starp Saeimas kārtības ruļļa 10. un 11.pantu, kā arī vairākos citos likumos, to skaitā likumā par pašvaldībām, par Civildienestu, par policiju, par Prokuratūru, par tiesu varu un tā tālāk. Un tāpēc, ņemot vērā to, ka likuma, visu šo normu spēkā stāšanās ir paredzēta ar 1.janvāri, bet diemžēl valdība nav iesniegusi nevienu likumprojektu par nepieciešamajiem grozījumiem citos spēkā esošajos likumos, lai novērstu šīs pretrunas, lai būtībā sakārtotu likumdošanu, Juridiskā komisija ierosina izdarīt grozījumu šā Korupcijas novēršanas likuma pārejas noteikumos un noteikt, ka Ministru kabinetam un Valsts ieņēmumu dienestam līdz 1996.gada 1.martam ir jāapstiprina tie nepieciešamie normatīvie akti, kuri ir nepieciešami šā likuma izpildei, jo tas nav uz šo brīdi izdarīts, un arī līdz šim pašam 1.martam jāiesniedz nepieciešamie grozījumi. Varētu likties, ka varbūt šie datumi ir atvirzīti pārāk tālu, bet mēs ņēmām vērā arī to reālo situāciju, kāda pastāv uz šo brīdi, proti, ka valdība vēl nav izveidota, tātad faktiski valdība varēs sākt funkcionēt tikai pēc zināma laika, un, kaut arī šie grozījumi nav sarežģīti, vismaz ir rezerve. Un līdz ar to, teiksim, vajadzētu arī noteikt, ka šis Korupcijas novēršanas likums stātos spēkā ar 1.jūliju. Tādi

ir Juridiskās komisijas priekšlikumi. Vienlaicīgi, ņemot vērā to, ka pārejas noteikumi paredz, ka likums stājas spēkā ar 1.janvāri, ir jānovērš, lai nepastāvētu šādas pretrunas, Juridiskā komisija ierosina arī šo likumprojektu atzīt par steidzamu, un es lūgtu par to cienījamo Saeimu nobalsot.

Sēdes vadītāja. Pirms sākam debates, mums ir jāizšķir jautājums par steidzamību. Runāt neviens nevēlas. Lūdzu zvanu! Tātad deputātus lūdzu balsot par likumprojekta "Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā" atzīšanu par steidzamu. Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 75, pret - 3, atturas - 3. Steidzamība pieņemta.

Lūdzu, vai kāds vēlas runāt debatēs? Jānis Lagzdiņš, "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

J.Lagzdiņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamā Saeimas priekšsēdētāja! Kolēģi deputāti! Es gribētu, lai šo jautājumu mēs bez emocijām un ļoti lietišķi šodien atrisinātu un tiktu skaidrībā par šo problēmu, par kuru varbūt reizumis ir radusies nevajadzīga diskusija. Tātad vēsture ir šāda, godātie kolēģi. Jau apmēram divarpus gadus spēkā ir antikorupcijas normas, kuras ir vairāk nekā 15 likumos - likumā par policiju, par tiesu varu, par pašvaldībām, par civildienestu, par ostām, pat par mežu ierīcību un mežu lietošanu. Un šīs antikorupcijas normas nosaka dažādus ierobežojumus un prasības attiecīgajām valsts amatpersonu kategorijām, vienalga, vai tie būtu tiesneši, prokurori, Meža dienesta darbinieki, valsts ierēdņi, Saeimas deputāti, pašvaldību deputāti. Turklāt katrai šai valsts amatpersonu kategorijai ir noteikti savādāki ierobežojumi un savādāka deklarāciju iesniegšanas kārtība. Atsevišķas valsts amatpersonu kategorijas vispār nedeklarē savu interešu konfliktstāvokli, savukārt ir valsts amatpersonas, piemēram, ministri, kuri vienlaikus ir deputāti, un ir arī tādi ministri un deputāti, kuri vienlaikus ir arī Ostas padomē, kuriem ir pienākums iesniegt triju veidu deklarācijas, kuras savstarpēji ir pretrunīgas, un šai vienai personai, kura vienlaikus ir ministrs, deputāts un Ostas padomes loceklis, ir dažādas prasības attiecībā uz interešu konflikta novēršanu. Un tādējādi šīs antikorupcijas normas šobrīd praktiski nedarbojas, jo spēkā esošā likumdošana ir ļoti nepilnīga, savstarpēji pretrunīga un neskaidra. Tādēļ arī savulaik, tas ir, pirms gada, Saeima uzdeva Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijai izstrādāt Korupcijas novēršanas likumu, kurš tika izstrādāts kopā ar citiem antikorupcijas likumiem un kurā ir vienota sistēma cīņai pret korupciju. Ir izstrādātas vienotas prasības valsts amatpersonu kategorijām, vienoti ierobežojumi, viena sistēma un mehānisms interešu konfliktu deklarēšanai. Tātad ir ielikts pamats interešu konfliktu novēršanai un cīņai pret korupciju. Pieņemot šo likumu un apzinoties to, ka ir jāgroza vesela rinda citu likumu, mēs noteicām zināmu pārejas periodu trīs mēnešu garumā. Faktiski šis periods ir noteikts sešu mēnešu garumā, lai valdība varētu izdarīt attiecīgos grozījumus likumos, citos normatīvajos aktos, kā arī attiecīgās amatpersonas varētu savlaicīgi izbeigt interešu konflikta stāvokli. Tādēļ arī pārejas noteikumos tika noteikts pietiekami ilgs pārejas periods.

Diemžēl jāsaka, ka valdība un attiecīgie atbildīgie ministri savus pienākumus nav pildījuši. Arī Valsts ieņēmumu dienests nav izstrādājis likumam pakārtotus aktus. Pareizi uz to šeit norādīja kolēģis Endziņš. Un jāsaka, godātie kolēģi, it īpaši tie, kuri parlamentā nav strādājuši, ka es aicinu jūs pievērst tieši šai problēmai lielāku uzmanību, jo ir šāda hroniska nelaime. Kolēģi, piecu gadu laikā, kopš es darbojos parlamentā, ar šādu slimību slimo visas ministrijas, un gandrīz katram otrajam likumam netiek sagatavoti šādi likumam pakārtotie akti, līdz ar to likumi nedarbojas un rodas tāda situācija, par kādu jūs esat lasījuši presē un kādu jūs redzat dzīvē. Un tā tas ir noticis arī ar Antikorupcijas likumu.

Kā šādā gadījumā, godātie kolēģi, vajadzētu rīkoties mums? Aizmirstot visas tās emocijas, kas ir parādījušās varbūt presē, masu medijos, manuprāt, mums nevajadzētu gaidīt, lai kāds cits mūsu

vietā izdara darbu, bet pašiem vajadzētu šo darbu izdarīt, ja mēs gribam, lai būtu kāds rezultāts. It īpaši tāpēc, ka, godātie kolēģi, jūs, neatkarīgi no savas politiskās piederības, priekšvēlēšanu kampaņā esat paši solījuši saviem vēlētājiem aktīvi cīnīties pret korupciju. Tātad ir pienācis īstais brīdis atrotīt piedurknes, pašiem izdarīt attiecīgos grozījumus likumos un viņus steidzamības kārtā pieņemt. Šie grozījumi likumos nav sarežģīti, praktiski tie būtu tādi, ar kuru palīdzību tiktu svītrotas visas pretrunīgās normas citos likumos.

Man, godātie kolēģi, šobrīd rokā ir grozījumi desmit likumos, to skaitā likumā par pašvaldībām, par civildienestu, arī par policiju, Valsts ieņēmumu dienestu utt. Un, ja šos grozījumus mēs pieņemtu, tad pretrunas tiktu novērstas. Turklāt pat tajā gadījumā, ja mēs šos grozījumus nepieņemtu, saskaņā ar spēkā esošo likumdošanu spēkā ir tās normas un tas likums, kurš ir pieņemts pēdējais, proti, Antikorupcijas likums. Tādējādi nav nekādu problēmu, godātie kolēģi, lai reāli darbotos Antikorupcijas likums.

Kādas sekas ir gadījumā, ja mēs pieņemtu Juridiskās komisijas piedāvātos grozījumus? Sekas, godātie kolēģi, būtu tādas, ka nedarbotos visi tie stingrie ierobežojumi, kas ir Korupcijas likumā. Un šeit jau nav runa tikai par to, vai mēs, deputāti, vai kādas citas valsts amatpersonas varētu savienot savu pamatdarbu ar citu algotu darbu.

Godātie kolēģi, tie, kuri ir uzmanīgi izlasījuši Antikorupcijas likumu, zina, ka, ja šis likums stātos spēkā, tādā gadījumā viena valsts amatpersona nevarētu izmantot tā saucamās telefoniskās ietekmēšanas tiesības, proti, nesodīti ietekmēt citu valsts amatpersonu. Tā ir ļoti izplatīta parādība. Turklāt nevarētu izmantot nevienu valsts amatpersonu, to skaitā arī valsts un pašvaldību deputāti, sava vārda reklamēšanai. Nevarētu pieņemt lēmumus, kas būtu vērsti uz radiniekiem, uz juridiskajām un fiziskajām personām, kuru darbība interesē attiecīgo valsts amatpersonu.

Turklāt, ja pieņemtu šo likumu, tad visām valsts amatpersonām būtu vienoti vienos termiņos jādeklarē savs interešu konflikta stāvoklis. Un tas dotu iespēju sabiedrībai saņemt informāciju par valsts amatpersonu saimniecisko un finansiālo darbību.

Godātie kolēģi, es aicinu šo Juridiskās komisijas piedāvāto grozījumu likumā nepieņemt, bet visiem kopīgi strādāt pie grozījumiem citos likumos un pieņemt tos pēc iespējas ātrāk. No savas puses, godātie kolēģi, varu teikt, ka tuvāko nedēļu laikā tiks iesniegti grozījumi 12 likumos, kas palīdzēs novērst pretrunas starp Korupcijas novēršanas likumu un līdz tam pieņemtajiem likumiem. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Līdz pārtraukumam ir 8 minūtes. Vai Modris Lujāns izmantos laiku?

Modris Lujāns - "Sociālistiskās partijas Līdztiesība" politiskā bloka deputāts. Lūdzu!

M.Lujāns (deputātu bloks "Sociālistiskā partija - Līdztiesība").

Protams, es labi varu saprast Lagzdiņa kunga uztraukumu par savu "bērnu", ko viņš savā laikā, iespējams ir ļoti 5. Saeimas pēdējā periodā gatavojis, nogatavojis un beigās, varētu teikt, arī panācis viņa pieņemšanu, bet viņu, taisni iepazīstoties nopietnāk, man pat negribas šodien tā galīgi "izķidāt", jo, iepazīstoties arī Juridiskajā komisijā, es nācu pie viena secinājuma - tādu terminu būtu pat grūti kvalificēt. Ir savākts no visa pa bišķim un kopsummā iznācis kaut kas tāds īpatnējs. Jo var saprast to, ka cienījamie autori vai kas viņi ir, to ir veidojuši, labi nesaprotot pašu īsto situāciju gan valstī, gan arī pašu deputātu statusā. Mani uzjautrināja tas, ka pašvaldību deputāts nedrīkst būt uzņēmējsabiedrības dibinātājs vai īpašnieks. (No zāles deputāts J.Lagzdiņš:

"Kur tas ir rakstīts?") Teiksim, Rīgas domē. Es saprotu to, ka tur bija pants par pašvaldībām, par pašvaldību deputātu statusu, tas skaitās arī korupcijas iemesls, ja paskatās. Un tad iznāk tas pats motīvs, ka lielākā daļa, vismaz Rīgas domē, deputātu būs... viņi ir tīrākie korumpanti, jo mēs atalgotu darbu tur nesaņemam. Mums ir tikai piemaksa par komisiju sēdēm vai par domes sēdēm. Līdz ar to tad iznāk, ka viņam ir jānoliek šis mandāts vai arī attiecīgi jābeidz sava biznesa darbība.

Tāpat savā laikā kaut vai mūsu kolēģis Krisberga kungs teica, ka viņš ir Rīgas domnieks un arī firmas "Auseklītis" līdzīpašnieks. Tātad tas arī pēc šī likuma savā veidā skaitās korupcijas fakts, jo viņš reklamē ar savu vārdu... iespējams, tā varētu zināmā mērā kvalificēt šo firmu.

Tikpat labi, ja es aizeju uz alus turnīru, kur man piešķir alus muciņu, tad man jāskrien pēc tam uz Saeimas sēdi par, teiksim, turnīrā ieņemto pirmo vietu un jāziņo, ka mani ir korumpējuši, tā ir pēc Lagzdiņa kunga domām. Un, protams, ja paskatās vēl stingrāk, tad šādas variācijas ir ļoti īpatnējas. Tāpat ir jautājums - ja man, Lujānam - arodbiedrību darbiniekam, teiksim, piešķir automašīnu ar kartupeļiem, ko es taisos grūtdieņiem izdalīt, tad te ir korupcijas fakts vai nav? Un tad man ir jāgriežas Saeimā ar lūgumu, vai Kreituses kundze atzīst to faktu vai neatzīst, vai arī piedalās kartupeļu dalīšanā. Bet, saprotiet, es netaisos pārvērst to par parodiju! Ja šo likumu loģiski lasa, tad, piedodiet, es nezinu... Mums nav tāda humorista kā Žvaņeckis, bet, ja iedotu viņam šo likumu, viņš to pārtaisītu, un visa Latvija smietos.

Nu, ja Lagzdiņa kungs grib... kaut gan drīzāk iznāks, ka mums būs jāsmejas vai jāraud, to gandrīz viena trešā daļa vai divas trešās daļas Saeimas būs korumpēti vīri. Un vairāk nav ko spriest, ja ir tāds likums.

Patiešām varētu pat varbūt piekrist Lagzdiņa kungam, ka šis likums ir jāpārstrādā pilnībā saskaņā ar reālo situāciju, jo mēs jau balstāmies uz privāto cilvēku iniciatīvu šodien, balstāmies taisni uz fiziskās personas iniciatīvu, taču vajag aptvert, kā darbojas šodien biznesa struktūras, arī arodbiedrības kaut vai kā darbojas. Nedod jau kaut kam mistiskam, bet dod, teiksim, Kostandas kungam, tur Saulīša kungam, Lujānam vai citam personīgi, tādēļ ka zina, ka es neaizstiepšu kaut kur, nepārdošu tirgū vai vēl kaut kur. Bet, ja mēs vadīsim šādu mehānismu, mēs vienkārši visus loģiski domājošos cilvēkus izgrūdīsim no visām valsts struktūrām. Tātad, loģiski, jājautā: kādēļ man apvienot, vai būt deputātam vai būt kādam uzņēmējam, kas ir vēl vismaz pašvaldību līmenī, jo tur algas nesaņem? Es varu saprast, ka, šeit, Saeimas līmenī, ir vēl citas problēmas, bet arī līdz ar to labdarība iznāk.

Vai kristīgie demokrāti, teiksim, varēs veikt labdarību vai arī viņiem būs jāmeklē kaut kādi, piedodiet, "zicpriekšsēdētāji", caur kuriem to labdarību laist cauri? Ko mēs panāksim? Vai tā nav drīzāk korupcija, ko Lagzdiņa kungs grib pats veicināt?

Sēdes vadītāja. Līdz pārtraukumam četras minūtes. Vai Aivars Kreituss izmantos iespēju runāt? Tātad debates turpināsim pēc pārtraukuma, bet pirms pārtraukuma un reģistrācijas mums ir vairāki paziņojumi.

Vārds Saeimas sekretāram Imantam Daudišam.

I.Daudišs (6. Saeimas sekretārs).

Godātie deputāti! Mums būtu jālemj par to, kad slēgt rudens sesiju un kad atsākt ziemas sesiju. Saeimas Prezidijs ierosina izskatīt šādu priekšlikumu: proti, slēgt rudens sesiju 21. decembrī, tūlīt pēc Saeimas sēdes ceturtdien, un atsākt ziemas sesiju 8. janvārī, nākamā gada 8. janvārī -

pirmdien ar domu, ka sēde varētu notikt 12. janvārī. Mēs šo savu priekšlikumu esam nosūtījuši arī frakcijām, lai ar to iepazīstinātu, un šodien Saeimai būtu jālemj gan par sesijas slēgšanu, gan par ziemas sesijas atsākšanu.

Sēdes vadītāja. Un Prezidijam priekšlikums būtu šo jautājumu atrisināt, slēdzot šodienas sēdi. Tāpēc, lūdzu, ja deputātiem vai frakcijām ir kādi citi priekšlikumi, tos rakstiski iesniegt Saeimas Prezidijā.

Bet vēl pirms reģistrācijas mums ir ļoti liels gods un prieks šodien sveikt mūsu deputātu un kolēģi Aivaru Endziņu viņa 55 gadu jubilejā. (Aplausi.)

Lūdzu deputātus tagad reģistrēties! Lūdzu režīmu! Lūdzu reģistrēties! Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Janīnu Kušneri nolasīt reģistrācijas rezultātus!

J.Kušnere (6. Saeimas sekretāra biedre).

Cienījamie kolēģi, nav reģistrējušies:

Jānis Ādamsons...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Pēteris Apinis...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Valdis Birkavs...

Sēdes vadītāja. Nav.

J.Kušnere.

Ilmārs Bišers...

Sēdes vadītāja. Nav.

J.Kušnere.

Alfreds Čepānis...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Kārlis Čerāns...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Guntars Grīnblats...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Roberts Jurdžs...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Juris Kaksītis...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Vilis Krištopans...

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere.

Kristiāna Lībane...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Paldies.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz pulksten 11.00.

(P ā r t r a u k u m s)

Sēdi vada Latvijas Republikas 6. Saeimas priekšsēdētāja

Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Nākamajam vārds debatēs Aivaram Kreitusam - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputātam. Deputāta nav zālē. Vārds Ojāram Grinbergam - frakcijas "Latvijai" deputātam.

O.Grinbergs (frakcija "Latvijai").

Godājamo Prezidij! Godājamie Saeimas locekļi! Es gribētu pievērst jūsu uzmanību šim jautājumam par korumpētību tieši no sava - mākslinieka - viedokļa... cik mēs šeit esam deputātu vidū... Vai tomēr tas neiznāk tā, ka mēs nostājamies kaut kādā ziņā drusciņ pret saviem vēlētājiem? Jo iznāk, ka man nav tiesību pie viņiem braukt, man ir jābūt kaut kādā ziņā negodīgam, jāsāk palikt negodīgam, jo nav nevienam noslēpums: ja mēs, mākslinieki, kaut kur

aizbraucam, tad mēs arī minimālu naudiņu par to saņemam. Un vai tas būtu pareizi - sasteigt šo likumu un aizliegt pilnīgi... nu, es tā runāju no mākslinieka viedokļa, vai ne... jo tad jau man patiešām ir jākļūst negodīgam, jālūdz, lai cits paraksta kādu dokumentu jeb kaut ko... Nu, tās ir manas personīgās domas. Es domāju, ka Dunkera kungs arī varētu atbalstīt manas domas. Paldies par uzmanību. Ja vajag, es varu uzdziedāt arī...

Sēdes vadītāja. Paldies. Pagaidām mēs laikam iztiksim bez Ziemassvētku dziesmām... Turpinām darbu.

Vārds Aivaram Kreitusam - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputātam.

A.Kreituss (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamie deputāti! Es diezgan daudz esmu par šo likumu izteicies gan presē, gan citur, un es negribētu, lai manus izteikumus mēģinātu tādā veidā interpretēt, ka es kaut kādā veidā mēģinātu vai nu šo likumu novilcināt, vai iestāties par plašām iespējām korupcijai. Bet es gribētu tikai vērst uzmanību uz diviem momentiem.

Kas iznāk patiesībā, ja mēs šo likumu steigā pieņemam? Es gribētu vērst uzmanību uz to, ka, manuprāt, pie šā likuma būtu diezgan pamatīgi jāpiestrādā, jo, piemēram, nekādā veidā nav novērsta tāda nianse, ka deputāti zālē sēž kā dažādu lielu privātstruktūru īpašnieki, viņi var kļūt arī ne tikai par padomju vai valžu locekļiem, viņi, kā mēs redzam pēc pēdējiem notikumiem, var noformēt sevi par stratēģiskiem menedžeriem, viņi var atlikt vispār savu līdzdalību par... ar daļām... privātfirmās slēdzot dažādus slepenus līgumus. Un pēc ilgāka laika šīs firmas izrādīsies simtprocentīgi viņu īpašums, un mēs būsim iestrādājuši likumdošanā punktus, kas to atļauj darīt. Tātad arī tas punkts, kas ir Korupcijas novēršanas likumā, par divu gadu nedarbošanos privātbiznesā pēc šāda - vai nu deputāta, vai ministra - darba... šis punkts ir viegli apejams... viegli apejams, Lagzdiņa kungs, it īpaši es vēršu jūsu uzmanību uz to, jo ir tādas iespējas - un tās Latvijā jau tiek praksē plaši izmantotas -, ka šeit var sēdēt cilvēks, kas it kā privātā biznesā piedalās ļoti maz vai kam vispār nav nekā, bet patiesībā viņam ir lieli īpašumi, pret kuriem nekādi... pret kuru apkopšanu caur valstiskām vai caur deputātu struktūrām šis likums nekādi nedarbojas. Un tas ir tas, kas mani uztrauc, jo, ja deputāts vai ministrs, vai cits valsts ierēdnis savā darbā dod iespēju sevis pārvaldītām struktūrām vai tām struktūrām, kurās viņš ir līdzīpašnieks, saņemt valsts pasūtījumu vai kādā citā veidā attīstīties, es domāju, ka jūs visi piekritīsiet, ka tā jau ir tā korupcija, un tā ir tā pati lielākā korupcija, kas starptautiskā mērogā visvairāk izraisa dažāda veida skandālus. Pret šiem momentiem šis likums nekā nestrādā. Šis likums vienkāršoti vēršas pret deputātiem, kuri ir locekļi dažādās padomēs vai kuri - piemēram, kā manā gadījumā, - ir valsts uzņēmumu... kaut kādā veidā vai nu direktori, vai prezidenti, vai varētu būt arī kādā citā amatā... šis likums pret to vēršas. Šeit nekādā veidā netiek izvērtētas ne tās summas, kas tiek saņemtas kā atlīdzība vienā vai otrā, vai trešā darbā, ne arī tas, cik svarīgi deputātam dažādās nozarēs būt kā lobijam parlamentā, lai šīs nozares vai viņu attīstību kaut kādā veidā regulētu. Kaut vai sakārtojot likumdošanu. Es ne vienreiz vien esmu runājis, ka likumdošana valsts uzņēmuma pārejai no valsts uzņēmuma uz pusprivātu un uz privātu ir ar ļoti lieliem robiem pašreiz, tas atļauj valsts uzņēmumu pataisīt par pilnīgi bezvērtīgu, tas atļauj atlaist tūkstošiem strādnieku bez kādām sekām, arodbiedrībām šeit nekādas īpašas pilnvaras šodien nav pēc šodienas likumdošanas, izņemot neliela trokšņa taisīšanas iespēju - un arī lai šo troksni taisītu, ir jādabū vairākas atļaujas no dažāda līmeņa pašvaldībām. Arī to var aizliegt, un tādā sakarā kas tad iznāk? Pret ko tad... pret kādu korupciju tad šis likums iestājas? Es domāju, ka, ja es šādi sāktu attīstīt šo jautājumu, te viens otrs varētu izteikties arī par deputātu līdzdalības nepieciešamību dažādās padomēs vai nu kā padomju locekļiem, vai kā savādāk... tieši tāpēc, ka viņi šeit ir tie likumu radītāji un likumu izstrādātāji kopā ar juristiem. Un, ja mēs paši praktiski

nezinām, kas notiek mūsu valstī, šeit strādājot, tad jau rodas visas šīs nepilnības, par kurām es runāju, tieši privatizācijas gaitā. Un es par to esmu nobažījies tieši tāpēc, ka šādas privatizācijas gaitā, kāda notiek Latvijā pašreiz, protams, visvairāk cieš budžets. Un mēs te varam runāt, cik mēs gribam, un rožainos vārdos ietērpt visu, kas saistīts ar šo lietu, bet cipari rāda, ka, piemēram, valsts uzņēmumi divu gadu laikā tieši divreiz mazāk maksā peļņas nodokli - un tieši šīs "sekmīgās" (pēdiņās!) privatizācijas rezultātā. Tātad kaut kas nav kārtībā. Kaut kas nav kārtībā šajā likumdošanā, kas atļauj visu pataisīt pilnīgi bezvērtīgu, pēc tam to kaut kādā veidā bez maksāšanas pārņemt. Nu, ja mēs kā deputāti negribam šo procesu uzraudzīt, ja mēs gribam tikai izlikties, ka mēs neko neredzam, nu tad mēs esam nonākuši pie tāda budžeta, kāds šodien ir, - ar 90 miljonu deficītu, un nekas īpaši labāks nākotnē nav gaidāms.

Tāpēc es domāju, ka ir nopietni jāapspriež jautājumi par to, kurās struktūrās deputāti ņem līdzdalību, kādā veidā, un noteikti likumā ir jāiestrādā attiecības starp deputātu privātīpašumu, tā apkopšanu, tā vairošanas iespējām apstākļos, kad viņš ir par deputātu vai valsts ministru, vai valsts ierēdni, nu, neteiksim... pēc ierēdņu amatiem tādi cilvēki netiecas, bet, ja viņi tiecas pēc ministru amatiem un pēc deputātu amatiem, tad jau jautājums rodas pats par sevi - nu kāpēc tad viņi tā tiecas? Vai viņi tik ļoti mīl tautu vai viņi vairāk mīl savu īpašumu?

Es, protams, varētu paskatīties uz jautājumu arī no otras puses un pateikt... atceraties, ka vissekmīgāk Rīgu pārvaldīja tirgoņi, un tad Rīga visstraujāk attīstījās. Un, ja mēs gribam atkal uztaisīt tādus likumus, lai tas, kam ir privātīpašums, nevarētu nekur piedalīties, nu tad mēs nonākam atkal otrā galējībā, ka nu tad ir jāpiedalās lietu vadīšanā un izlemšanā tiem, kam absolūti nekas nepieder, un bieži vien tie... nu, jāsaka, tie ir tie ar izglītību un līdzekļiem mazāk apveltītie. Tāpēc uz šo jautājumu būtu jāskatās no šīm abām pusēm, un, šādi paskatoties, es domāju, ka pie šā likuma ir nopietni jāpiestrādā, un tie labojumi, ko mēs izdarīsim pārējos likumos, balstoties uz šo likumu, man liekas, ir par ātriem. Tāpēc es personīgi lūgtu atbalstīt Endziņa kunga priekšlikumu.

Sēdes vadītāja. Pauls Putniņš - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts.

P.Putniņš (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienītā priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es domāju par šīs lietas vienu noteiktu aspektu, un, lūk, tieši par to, lai mēs Antikorupcijas likuma sakarā... jāteic tieši tā... pašlaik tieši Antikorupcijas likuma sakarā, kas dzēš citu likumu darbību, nepazemināt, piemēram, šajā gadījumā Saeimas kvalitātes iespējas. Mēģinājums jau kaut ko šajā lietā darīt ir frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" iesniegtais priekšlikums, bet, kā jūs redzat, arī tas ir problemātisks. Un, pirmkārt, tur varbūt nav atrunāta kultūras sfēra, bet tur ir pieminēta gan ārstu sfēra... un, protams, uzreiz rodas likumsakarīgs jautājums - kāpēc tur nav atrunāti juristi? Jūs ļoti labi saprotat: ja juristi būtu atrunāti, tad būtu pavērta vislielākā iespēja varbūt korumpētībai. Bet, redziet, kas nu tagad notiek: jurists, nestrādādams savā sfērā, zaudē savu kvalifikāciju, un var notikt tā, ka šeit tie labākie juristi nepulcēsies, nepretendēs iekļūt Saeimā, un Saeima bez juristiem vispār ir absurds. Mums ir izņēmumi: Jānis Lagzdiņš ir lielisks jurists, kas absolūti ziedojis sevi Saeimai. Bet tie ir atsevišķi izņēmumi. Kā risināt šo problēmu kopumā?

Tāpat, teiksim, antikorupcijas likums atļauj šeit darboties... atļauj cilvēkiem, atļauj speciālistiem izglītības laukā darboties... tas ir labi... Kā tas ir ar zinātnes lauku? Mums ir jārada tāda sistēma, lai šeit pulcētos zinātnieki, nezaudējot savu kvalifikāciju. Un šis ir ļoti, ļoti nopietns jautājums. Es domāju, sasteigtībai te nevajadzētu būt, jo, ja mēs ārkārtīgi stingras normas noteiksim šajā ziņā, cīnoties pret korupciju, šeit ar laiku pulcēsies tikai pensionāri un neveiksminieki. Lai Dievs mūs sargā no tādas nelaimes! Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Anna Seile - LNNK un LZP frakcijas deputāte.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie deputāti! Šis iesniegtais likumprojekts paredz apstādināt Korupcijas novēršanas likuma ieviešanu dzīvē līdz nākamā gada 1. jūlijam. Vai to vajag vai to nevajag? Tātad paies vesels pusgads, un tikai tad savu spēku iedarbinās šis Korupcijas novēršanas likums. Es uzskatu, ka tā nevajag. Ka katram deputātam, pirms viņš izšķīrās balotēties sarakstā, nākt šeit, Saeimā, nevis sēdēt, nevis ierasties vienreiz nedēļā uz plenārsēdēm, bet strādāt no pirmās līdz pēdējai nedēļas dienai, viņam to vajadzēja analizēt tad. Ja viņš nespēj strādāt savā uzņēmumā un apvienot darbu ar deputāta darbu šeit, Saeimā, tad viņam ir visas iespējas atteikties un nolikt šo objektīvo apstākļu dēļ savu mandātu, un iet un turpināt vadīt savu uzņēmumu. Un viņa vietā lai nāk nākamais cilvēks, kurš var strādāt šeit, Saeimā. Šāda prakse bija jau tajā Augstākajā padomē, kura pasludināja Latvijas neatkarību. Jā, šeit sēdēja bijušie kolhozu priekšsēdētāji, pēc tam paju sabiedrību priekšsēdētāji un daudzi citi uzņēmumu vadītāji, kuri parādījās vienreiz nedēļā uz plenārsēdi, lai par to saņemtu algu. Bet sagatavot likumprojektus, visā šajā laikā, nedēļas gaitā, strādāt komisijās un iesniegt priekšlikumus - to viņi nedarīja. Un nedarīs arī tagad, ja šo likumu, kuru ierosina Juridiskā komisija, mēs šodien pieņemsim. Saeimas kārtības rullis demokrātiski paredz, ka... cilvēks var apvienot darbu, arī deputāts var apvienot deputāta darbu ar savu darbu radošajā profesijā, piemēram, pa nakti dzejodams un no rīta nododams publicēt savus dzejoļus, vai arī strādādams kādā citā radošā vai pedagoģiskā darba nozarē. Un tas ir loģiski un saprotami. Un tas ir jau paredzēts Kārtības rullī. Ja ir kāds īpašs gadījums, ļoti īpašs gadījums, tad Saeima saskaņā ar Kārtības rulli var pieņemt arī šo savu īpašo lēmumu, balsojot un dodot tiesības šim cilvēkam strādāt. Un arī tas jau ir spēkā esošajā likumdošanā. Kādēļ mums šis Korupcijas novēršanas likums... Antikorupcijas likums ir jāapstādina uz gadu? Es nesaprotu.

Manuprāt, šeit darbojas kaut kādi lobiji, un tāpēc es aicinu visus godprātīgi turpināt darbu Saeimā, strādāt pie likumiem, tur, kur ir tas mūsu darbs, un savas saimnieciskā darba pilnvaras nolikt uz kādu laiku, jo nebūs pareizi, ja jurists, ievēlēts šajā 6. Saeimā, vēl paralēli atvērs savu privātbiroju un šajā birojā ļoti rūpīgi strādās un sniegs konsultācijas vai nodarbosies ar advokāta praksi... es domāju, ka tas nav pieņemami. Aicinu neatbalstīt Juridiskās komisijas iesniegto projektu - it sevišķi arī tāpēc, ka līdzīgu projektu jau ir iesniegusi arī frakcija "Tēvzemei un Brīvībai". Var būt, ka no šā frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" iesniegtā projekta vēl varētu kaut ko izlobīt, mazliet palabot varbūt arī Kārtības rulli, bet tādā variantā, kādā to ir iesniegusi Juridiskā komisija, man ir pilnīgi nepieņemams šis likumprojekts. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Valdis Krisbergs - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

V.Krisbergs (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamo Prezidij! Cienījamie kolēģi! Man ļoti gribētos tiešām atcerēties viena iepriekšējā oratora vārdus par jaunajiem Saeimas deputātiem. Atšķirībā acīmredzot no vecajiem Saeimas deputātiem mēs neesam paspējuši zaudēt saikni ar tautu. Es negribēju teikt, ka visi vecie jau būtu zaudējuši, bet acīmredzot, vadoties pēc tēzes, ka Saeima vairs nebūs augstākā lēmējinstitūcija, kas par savu atsevišķo locekli nedrīkstēs spriest, un viņam automātiski būs aizliegts apvienot darbu ārpus Saeimas sēdēm sakarā ar Antikorupcijas likuma stāšanos spēkā, acīmredzot tik tiešām ir mēģinājums panākt, lai visi deputāti paliktu vienlīdz nezinoši par reālo dzīvi ārpus šīs skaistās mājas sienām.

Nupat tika izskanējusi doma, kā tad, interesanti, tas uzņēmuma vadītājs nāks uz šejieni un nedarīs šeit darbu. Es domāju, ka ir otrādi. Mans piemērs ir ļoti konkrēts. Mums ir viena liela

rūpnīca, kuras direktoram netika dota atļauja apvienot darbu ar Saeimu. Un tomēr šis darbs tiek veikts, un tomēr šī rūpnīca, kas ir visas Latvijas industrijas lepnums, pamazām sāk iziet no kritiskās bedres. Vajadzētu pieņemt tēzi, ka Latvijas tauta nav dumja tauta un šeit sēž Latvijas 100 labākās galvas. Un arī pašvaldībās sēž attiecīgā reģiona labākās galvas. Tātad šīs labākās galvas tiek automātiski "atslēgtas" no iespējamās ekonomiskās darbības.

Man gribētos arī pateikt savam kolēģim, kurš ir radījis šo likumprojektu, likumu, ka varbūt tik tiešām ir tik liela atraušanās no dzīves, ka pats jau nu nedrīkstētu strādāt. Meita vai sieva nedrīkstētu strādāt. Bet kā tad likums ierobežos mana slepenā drauga draudzību un darbošanos manā vietā? Varbūt tas, ka tik viegli var apiet šo likumu normu, ir speciāli iestrādāts šajā likumā? Jo, ja nav sevišķi daudz radinieku, bet ir pietiekoši daudz draugu, tad acīmredzot kādam tas bija ļoti izdevīgi, lai prioritāti šiem draugiem arī iedotu, jo viņus jau nu šis likums absolūti neskar. Tad varbūt arī nebūs problēmas zvanīt uz Mazirbes ciema padomi, lai kādam radiniekam palīdzētu radīt tūrisma firmu, kura galu galā nekā nedara, bet putina tikai pašvaldību līdzekļus. Es nesaukšu nevienu vārdā. Priekš tam galu galā ir Černaja kungs un ir arī mūsu Pieprasījumu komisija. Ielikt normas, ka visiem deputātiem jābūt vienlīdz nabadzīgiem, šķiet, ka 1917. gadā cienījamais, bet vēl šodien neapglabātais par saviem noziegumiem Uļjanovs-Ļeņins vienreiz ir jau izteicis šādu domu - atteikties no īpašuma. Jā, kādreiz 1917. gadā boļševiki to noteica ar likumu. Šodien mēģināsim atkārtot šo gājienu vēlreiz. Man ir ļoti žēl, ka es savā laikā esmu pakļāvies jau šī likumprojekta tēzēm, jo šo likumu es zināju. Pusotru gadu atpakaļ, atsakoties no sava uzņēmuma vadīšanas, es šodien ar nožēlu skatos, ka šī uzņēmuma vadītājs ir viņu nolaidis tik tālu. Man bija pieņemts Ziemassvētkos trūkumcietējiem, pensionāriem un daudzbērnu ģimenēm rīkot svētkus. Šogad laikam šie svētki izpaliks. Tāpēc, ka acīmredzot mēs gribam, lai visiem deputātiem ne tikai Saeimā, bet jebkurā pašvaldībā būtu liegts apsaimniekot, ja viņi to spēj, divas vai pat trīs darbavietas. Es domāju, ka šeit ir ļoti daudz cilvēku, kuri prot strādāt ne tikai divās darbavietās uzreiz. Tas ir talants, un šo talantu nedrīkst iznīcināt ar likumu. Es ierosinu neatbalstīt šādā gadījumā šos labojumus, bet ir jāpieiet šiem labojumiem svēti, lai tik tiešām zagt no valsts un pašvaldību kabatas nevarētu, bet lai nebūtu ierobežota arī personīgā iniciatīva un talants, gudrāko galvu piedalīšanās reālajā valsts pārvaldīšanā apakšstruktūrās, kur mazākā vienība, protams, ir uzņēmums. Paldies par uzmanību!

Sēdes vadītāja. Andrejs Požarnovs - frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" deputāts.

A.Požarnovs (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Augsti godātā priekšsēdētājas kundze! Cienījamie kolēģi deputāti! Es gribētu vērst jūsu uzmanību uz to, ka šis Antikorupcijas likums nosaka normas ne tikai Saeimas deputātiem, bet arī pašvaldību un valsts iestāžu vadītājiem. Un šeit parādās tāda paradoksāla situācija, kas ir, proti, ar ārstiem, jo atbilstoši šim likumam neviens slimnīcas galvenais ārsts nedrīkstēja strādāt savā nodaļā, poliklīnikā - nekur. Viņam ir jāatstāj savs darbs, un viņš, kļūdams par administratoru varbūt uz noteiktu laiku, zaudē savas profesionālās iemaņas. Tagad paskatīsimies šo momentu - cik kurš nopelna. Traktorists 18 gadu vecumā sāk strādāt un saņem savu algu, strādā līdz pensijas vecumam. Ārsti, skolotājs un citi cilvēki ar augstāko izglītību sāk strādāt sešus līdz astoņus gadus vēlāk, acīmredzot viņu algai ir jābūt lielākai, jo viņi ir zaudējuši laiku sevis izglītošanā, un, tā kā viņi par šo izglītību ir samaksājuši un tā kā viņu aktīvais darba mūža laiks ir daudz īsāks, tātad viņiem ir jāsaņem vairāk. Bet, ja mēs skatāmies Saeimas deputātus, kas ir ievēlēti uz trijiem gadiem, tad, ja gadījumā viņi šo te triju gadu laikā zaudē savas profesionālās iemaņas, tad acīmredzot viņiem triju gadu laikā ir jānopelna tikpat daudz, cik nopelna šo profesiju pārstāvji. Acīmredzot, ja tā alga nav tāda, viņus taisni vilinās korupcija, tāpēc, proti, visloģiskākā būtu tāda pieeja, ka, ja deputāta laiku nevarētu apvienot ar amatu, tad varētu apvienot ar to profesiju, kuru viņš nedrīkst zaudēt. Un tieši to pašu vajadzētu attiecināt uz valsts iestāžu vadītājiem. Ja

gadījumā viņš sēž vienlaicīgi divos amatos, tad tas ir nepieļaujami, bet, ja viņš ir ieguvis savu augstāko izglītību un, strādājot kādā amatā, vēl kaut kur iet, pieņemsim, raksta grāmatas, iet uz dežūrām vai dara kaut ko tamlīdzīgu, tad to varētu pieļaut. Un šeit izvirzās jautājums par brīvajām profesijām.

Likumā "Par sociālo nodokli" ir ierakstīts, ka sociālais nodoklis ir jāmaksā visiem, visām iedzīvotāju kategorijām, to skaitā arī brīvo profesiju pārstāvjiem, bet kuras ir tās brīvās profesijas - nekas nav definēts, nekāda likuma nav. Un tāpēc, manā skatījumā, būtu vispareizākais, ja mēs ierakstītu šinī te Antikorupcijas likumā, ka nedrīkst apvienot divus amatus, bet brīvo profesiju pārstāvji varētu to darīt. Lai to izdarītu, mums šis likums ir jāsagatavo. Un tāpēc es domāju, ka pusgada laikā šo te likumu varētu sagatavot, Kārtības rullis gan neparedz to, ka mēs varētu uzdot kādai atsevišķai ministrijai, bet mēs varētu to uzdot jaunajam premjeram, ja gadījumā viņš tiks ievēlēts. Un tad, kad šis likums tiks sagatavots, tad arī to ņemtu vērā. Tāpēc es domāju, ka Juridiskās komisijas priekšlikums - šo likumu atlikt - ir loģisks, jo tiešām šī sfēra nav sakārtota. Paldies.

Sēdes vadītāja. Juris Dobelis - LNNK un LZP frakcijas deputāts.

J.Dobelis (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Protams, ne pirmo un ne pēdējo reizi šeit parādīsies diezgan interesanta dažādu uzskatu pretruna. Un tas ir pilnīgi normāli. Un jebkurā gadījumā gandrīz vienmēr, klausoties katru, kurš šeit uzstājas, jāuzdod jautājums - kā interesēs viņš runā un kam ir izdevīga viena vai otra runa. Protams, tam cilvēkam, kurš šodien strādā ienesīgā vietā un kuram ir ļoti izdevīgi tur joprojām atrasties un arī šeit parādīties, dabiski, viņa interesēs ir, lai šis likums pēc iespējas ilgāk aizkavētos. Nu pilnīgi normāli! Tā ka tas cilvēks, kurš balsos par šī likuma kavēšanu, protams, cerēs, ka viņš iegūs laiku. Bet laiks ir nauda, kā mēs visi zinām. Kaut arī vienam otram te viena firma ir izputējusi pa šito laiku, gan jau viņš sameklēs kādu citu vietu, kur darboties, un tikpat kvēli runās, ka viss ir nieki, ka problēmas tiks atrisinātas. Tā ka nav ko brīnīties par tādām lietām. Man tomēr liekas, ka šeit, Saeimā, vienmēr ir jāuzstāda viens jautājums: kāpēc es vēlējos uz šejieni nākt? Vai es vēlējos šeit izrādīties šad un tad, bet pārējā laikā "kāst" pa labi un pa kreisi vai es esmu šeit atnācis tāpēc, lai palīdzētu Latvijai izkļūt beidzot no tā stāvokļa, kādā viņa atrodas? (No zāles deputāts A.Saulītis: "Tad vajag palīdzēt!") Lūk, tas ir tas galvenais jautājums! Diemžēl. Tas parādījās arī mūsu visos balsojumos par valdību, kur diez vai daudzi domāja par Latviju, bet par sevi gan.

Te bija runa par talantiem, ka esot ļoti lieli talanti, prasme apvienot, redzat, darbu, vadīt lielus uzņēmumus un tanī pašā laikā šeit talantīgi strādāt. Tās ir galīgas muļķības. Tāds talants vēl nav dzimis un nekad nedzims, kurš var vienlaicīgi ieguldīt savu prātu un enerģiju šeit un kādā plaukstošā uzņēmumā. Dabiski, ka viņš dienu un nakti domās par to, lai šis uzņēmums zeltu un plauktu. Un tajā pašā laikā viņam ir jāstrādā šeit, Saeimā un ne jau pie šī viena virziena likumiem. Šeit, Saeimā, ir jāprot strādāt politiski, stratēģiski un jāsaprot, par kuru likumprojektu var balsot, par kuru nevar balsot un ko tas dos valstij. Diemžēl tad, kad parādās šī vēlme kaut ko no šī likuma iegūt sev vai saviem tuvākajiem, tad, protams, ir cita pieeja. Savā laikā arī Augstākajā padomē daudzi censoņi radīja tādus likumus - es ļoti gribētu cerēt, ka ne vienmēr apzināti -, kurus varēja pēc tam veiksmīgi izmantot. Tie, kuriem vajadzēja tos izmantot. Un tāpēc nav ko brīnīties, ka pēc tam šo likumu ietekmē radās ārkārtīgi daudz bezjēdzību. Viņas bija jau ieliktas, pieņemot šos likumus

Protams, es ceru, ka mēs vienreiz izbeigsim šo te bēdīgo praksi, ka, ja runā kādas vienas frakcijas pārstāvis, tad obligāti ir jābalso pret, ja tas nav "mūsējais". Nu nevajadzētu tā! Jo mums

pašiem būs kauns pēc kāda laika par tām muļķībām, teikšu vēl kādu spēcīgāku vārdu, ko mēs esam te pieņēmuši. Tik un tā nākošā Saeima vai varbūt vēl agrāk citi analizēs to, ko mēs šeit esam izdarījuši. Un, ja te ir kolēģi, kuriem darbs Saeimā nav galvenais, tad, kā jūs varat iedomāties... Talants, redziet, atradies! Saproties! Jāstrādā taču ir komisijās, cienījamie "talanti"! Jāstrādā ir ārpus komisijām, jāstrādā ir ar ekspertiem! Lai likums taptu, lai jebkurš dokuments taptu, ir pamatīgs darbs jāiegulda vispirms šeit. Sēžu zālē mēs pieliekam punktu. Un, ja jūs iedomājaties, ka te būs tāds talants, kas kaut kur izskraidīsies un tad, te atnācis, uzreiz sapratīs visu, kā ir jābalso un kam par godu ir jābalso... Jā, ja viņam pateiks priekšā vai tādu netīru īkšķi pacels gaisā, tad viņš zinās, par ko balsot. Viņam te nebūs arī jādomā. Mums jau tāda bēdīga prakse te ir. Vienalga, par ko, viens īkšķis ir gaisā, un daudzi, nemaz nesaprazdami, par ko viņi balso, nobalso. Lūk, tāda ir tā lieta. Tāpēc es varētu piekrist, ka, tāpat kā jau citi likumi, arī šis nav nekāda pilnība, protams, bet novilcināt laiku ar šī likuma pieņemšanu ir absolūti man nepieņemami, un tāpēc es personīgi nevaru atbalstīt Juridiskās komisijas priekšlikumu un balsošu pret viņu.

Sēdes vadītāja. Dobeļa kungs, es jums izsaku aizrādījumu, jo, apspriežot grozījumus Korupcijas novēršanas likumā, jums neviens nav devis tiesības novērtēt deputātu roku tīrību. (Zālē smiekli un aplausi.)

Aigars Jirgens - "Tēvzemei un Brīvībai" frakcijas deputāts.

A.Jirgens (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Godātie deputāti! Godātais Prezidij! Lai novērstu jebkādus iespējamos pārpratumus, pateikšu uzreiz, ka man darbs Saeimā ir vienīgā nodarbošanās un ka es negrasos savienot šo darbu ar kādu citu algotu darbu, bet es gribu runāt par to, kādēļ Juridiskā komisija izskatīja šo jautājumu un kādēļ tika iesniegts šāds likumprojekts.

Juridiskās komisijas apspriešanas objekts nebija šī Korupcijas novēršanas likuma būtība vai tā iespējamās nepilnības, lai gan nepilnības tur droši vien ir, bet tās laika gaitā varētu arī novērst, neatliekot likuma spēkā stāšanās laiku. Taču iemesli bija citi. Tie bija divi šādi iemesli, bet pavisam konkrēti pirmais iemesls ir tāds, ka, pieņemot 5.Saeimā Korupcijas novēršanas likumu, netika ievērotas Kārtības ruļļa 111.panta otrās daļas prasības. Proti, ja, pieņemot likumprojektu, rodas pretrunas ar spēkā esošajiem likumiem, Saeimai jānosaka, ka jaunais likums vai tā atsevišķās daļas stāsies spēkā vienlaikus ar grozījumiem spēkā esošajos likumos. Diemžēl tas netika izdarīts, un tādēļ pašlaik likumdošanā pastāv virkne pretrunu, kuru dēļ arī Juridiskā komisija sāka izskatīt šo jautājumu. Un otrs iemesls ir tas, ka Ministru kabinets nav izpildījis pārejas noteikumos paredzēto normu, ka līdz 30.novembrim bija jāpieņem normatīvie akti, kas paredz kārtību, kādā veidā šis likums tiek piemērots. Pašlaik ir paradoksāla situācija - likums stājas spēkā, bet tajā pašā laikā nav konkrētu normatīvo aktu. Līdz ar to praktiski viņš nav spējīgs darboties, un tāpēc ir tapis šis priekšlikums, kuru es arī aicinātu atbalstīt, vienlaikus uz otro lasījumu iesniedzot priekšlikumu - šo termiņu saīsināt nevis par pusgadu, bet varētu būt vēl īsāks šis laiks, kad Ministru kabinetam jāizdara tas, kas ir jāizdara, un tad likums ne tikai formāli var stāties spēkā, bet arī darboties. Paldies.

Sēdes vadītāja. Anta Rugāte - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāte.

A.Rugāte (LZS, KDS un LDP frakcija).

Godātā Saeimas priekšsēdētāja! Godātais Prezidij! Cienījamie kolēģi deputāti! Šis jautājums patiešām pēc šodienas sēdes gaitas ir raksturojams kā nesagatavots, jo, ja mēs būtu gan

komisijās, gan frakcijās patiesi pildījuši savu deputāta pienākumu, tad acīmredzot mēs būtu atraduši kādu risinājumu, kurš šodien neparādītos divos, trijos vai četros veidos, starp kuriem mums šeit jau izšķirties ir daudz grūtāk. Šī diskusija ieilgst, un šajā diskusijā mēs katrs aizstāvam kādu mums ļoti svarīgu un būtisku niansi. Taču izsvērt no daudziem un dažādiem priekšlikumiem to, kas būtu visvairāk vēlams, diez vai mēs šodien spēsim. Tādi jau iepriekš izteiktie priekšlikumi par šī jautājuma atlikšanu un izskatīšanu vēlreiz, lai to varētu atbilstoši sagatavot Saeimas sēdei, ir īsti vietā. Es gribētu šajā sakarā piebilst vēl kādu mazu niansi attiecībā uz turpmāko šī jautājuma saturu, ja mēs to skatīsim, un droši vien skatīsim. Proti, ir runa par to, ka mēs līdz šim parlamentā esam bijuši tiesīgi balsot par kāda deputāta iesniegumu, kurā viņš lūdz atļauju savienot deputāta pienākumu pildīšanu ar kādu tālāk minētu darbu, taču nekad mēs neesam balsojuši par būtību. Mēs neesam nekad balsojuši par to, ka kāds deputāts lūgtu vienas darba dienas laikā, darba nedēļā otrdien vai trešdien, tad, kad Saeimā ir beidzies visu komisiju darbs - un tas ir plānojams, - atļaut šīs divas stundas, teiksim, otrdienās no 16.00 līdz 18.00 lasīt divas stundas lekcijas kādā augstskolā, saņemot par to atbilstošu atlīdzību. Un tas viss būtu mūsu priekšā pēc būtības, par ko tad mēs arī balsotu. Par to tad mēs arī dotu šo atļauju. Tā kā šāds balsojums par būtību kā precedents mums vēl nav bijis, tad varbūt mums derētu par to padomāt. Varbūt šāda iestrāde atvieglotu šo izšķiršanos par atļāvumu un līdz ar to arī palīdzētu atrast to formulējumu, ar kuru mēs varētu saskaņot, es atļaušos teikt, intereses, jo patiesi profesionāļi ir ieinteresēti saglabāt savu profesionālo līmeni arī tajā laikā, kuru viņi šeit parlamentā pavada valsts un politiskajā darbā. Tāpēc, ka viņš ir bijis labs profesionālis un domājis par savas profesijas vietu un par savas profesijas darba rezultātiem valstī, viņš taču ir kļuvis par šo deputātu. Tātad te ir ļoti loģiska likumsakarība. Un tādēļ šī darba diena ir ļoti svarīgs faktors, tās vakara stundas, kad, piemēram, vakara nodaļas vai neklātienes studentiem var sniegt kādas konsultācijas augsti kvalificēts mācību spēks, kurš vienlaikus ir arī deputāts. Arī par to būtu vēlams Saeimai zināt, ka, lūk, šāds deputāts vēlas strādāt pēc darba laika katru dienu vai vienu dienu nedēļā, vai tikai sestdienās par noteiktu samaksu, jo arī mūsu algas visiem ir zināmas, mūsu atalgojums komisijās arī visiem ir labi zināms, un, ja mēs patiesi pēc būtības gribam izskatīt jautājumu par šo korumpētības novēršanu, tad patiešām arī šim jautājumam mēs šādā veidā varētu sākt pietuvoties.

Tas pats būtu attiecināms arī uz tādām netradicionālām un ne īpaši plaši izplatītām profesijām, kāda, piemēram, ir mācītāja profesija. Un, ja viņš savu kalpojumu baznīcā veic sestdienās un svētdienās, tad šis jautājums arī ir ārkārtīgi delikāti diskutējams. To, šo kalpojuma faktu, jau nekādā veidā nevar noslēpt un nevar jau arī noslēpt to, ka kāda tantiņa, ja viņai labi padevušies dārzeņi vai pākšaugi, atnes kādu pupiņu maisu un saka: meitiņ, tas tāpēc, ka tu mani uzklausīji... vai dēliņ! Lūk, redzat, kur rodas šis korumpētības fakts. Tātad par pupiņu maisu mēs tagad saceļam šo brēku, bet tajā pašā laikā mēs uzņemamies smadzenēm, no medicīnas viedokļa, neprognozējamu darba slodzi. Smadzenes spēj izturēt tikai tik, cik tās spēj izturēt, lai gan, protams, ar dopingiem kādu laiciņu var arī pa naktīm noturēties, taču viss ir līdz zināmai robežai. Mēs visi esam ieinteresēti būt veseli, darboties un dzīvot, un priecāties spējīgi un savām ģimenēm būt noderīgi visu savu mūžu, kas mums no Dieva un dabas ir dots. Tādēļ šādas pārslodzes diez vai nāks par labu pašam cilvēkam - gan deputātam, gan visai valstij kopumā. Un tāpēc par to būtu ļoti vērts padomāt, kādā veidā mēs formulējam to darba interesi, kuru var uzturēt augsta līmeņa profesionāļi.

Bet es vēlreiz gribu jūsu, kolēģi, uzmanību pievērst tam, ka uz parlamentu nevar atnākt pats savām kājām, un, ja kādam tas izgadās, tad tas ir tikai izņēmums un pēc tā mums šeit nav jāvadās. Ar to es domāju teikt, ka vēlētāji, vairāk vai mazāk par mums kā par personām zinādami, tomēr izdara savu izvēli, vērtējot cilvēku pēc tā, ko, kā un kāpēc viņš ir darījis, pirms vēlētājs ievelk krustiņu vai izsvītro no šī vēlēšanu saraksta. Un ne jau par neprofesionālu vai sabiedrībai pilnīgi nederīgu darbu vai neatbilstību savam amatam vai profesijai cilvēki kā

pagodinājumu vai kā pazemojumu ievēlē parlamentā. Taču ka ne. Padomāsim šādā virzienā! Un arī mans priekšlikums būtu šo jautājumu kā nesagatavotu tomēr atlikt. Pagaidām mums ir likums, kas jau darbojas, tāpēc šis pusgads vai daži mēneši, kuru laikā mēs varam šo jautājumu pēc būtības izskatīt, neko īpaši nemainīs, bet tikai kārtību uzturēs. Paldies.

Sēdes vadītāja. Rugātes kundze, lūdzu, precizējiet! Vai jūs ierosināt atlikt Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu.

A.Rugāte. Es ierosinātu atlikt jebkurus priekšlikumus, kas saistīti ar jebkādiem grozījumiem Korupcijas novēršanas likumā, un uzturēt spēkā šo pieņemto pēdējo likumu par korupciju, tādu, kā viņš ir pieņemts, bet šos grozījumus tad nu patiešām izstrādāt tādus, kas ietvertu šos grozījumus pēc būtības, nevis zināmā mērā formalizēti, kā es to saskatu šajos visos priekšlikumos.

Sēdes vadītāja. Tātad jūs esat pret... aicināt balsot pret Juridiskās komisijas projektu, ja? Paldies. Jānis Lagzdiņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts. Otro reizi - 5 minūtes.

J.Lagzdiņš (frakcijas "Latvijas ceļš").

Cienījamo Saeimas priekšsēdētāj! Godātie kolēģi deputāti! Es neatbildēšu uz Lujāna kunga izteikumiem, jo vienkārši atliek tikai nožēlot, ka kolēģis nav lasījis šo likumu. Godātie kolēģi, noklausoties debates, man šķiet, ka mēs neesam tā īsti uzmanīgi izlasījuši tās normas, par kurām mēs runājam. Piemēram, Lujāna kungs teica, ka šis likums pilnībā ierobežo deputātu - gan Saeimas, gan pašvaldību deputātu - iespēju nodarboties ar uzņēmējdarbību. Turpretī Krisberga kungs teica, ka deputātam bezmaz ir jāatsakās no īpašuma. Savukārt deputāts Kreituss izteica pavisam pretējo. Viņš teica, ka absolūti nekādā veidā šis likums nevēršas pret privātīpašniekiem.

Godātie kolēģi, uzmanīgi paskatīsimies, ko mums saka likums. Likumā ir divi panti, kuri runā par šīm lietām, - tas ir 20.pants, kurš runā par ierobežojumiem ministriem, Ministru prezidentam, valsts ministriem un parlamentārajiem sekretāriem, bet savukārt 21.pants runā par tiem ierobežojumiem uzņēmējdarbībā, kuri attiecas uz pašvaldību deputātiem. Skaidrības labad es, godātie deputāti, atļaušos citēt šo diezgan pagaro normu, kādi tad ir šie ierobežojumi. Tie ir, godātie kolēģi, tādi, kādi ir daudzu valstu likumdošanā. Es citēju: "Pašvaldību, domju deputāti, pašvaldību Revīzijas komisijas locekļi un izpilddirektori, kā arī viņu vietnieki nedrīkst būt uzņēmumu, apdrošināšanas sabiedrību vai banku pārvaldes vai revīzijas institūcijas locekļi, kā arī saņemt no minētajām institūcijām atalgojumu vai jebkādus cita veida ienākumus, ja attiecīgais uzņēmums, apdrošināšanas sabiedrība vai banka saņem attiecīgās pašvaldības pasūtījumu, pašvaldības finansu līdzekļus, pašvaldības garantētus kredītus vai Privatizācijas fonda līdzekļus, izņemot gadījumus, kad tie tiek saņemti publiskās izsoles vai konkursa rezultātā." Tātad jebkurš deputāts var būt jebkurai firmai par īpašnieku, bet šī firma tikai nedrīkst saņemt no attiecīgās pašvaldības, kuras darbību viņš var ietekmēt, labumus ārpus konkursa. Tātad šim deputātam un viņa firmai jāsacenšas vispārējā kārtībā ar citām firmām, ar citiem cilvēkiem, lai gūtu šo labumu no viņa pašvaldības. Šādi ierobežojumi ir visu valstu likumdošanā. Un šādi ierobežojumi ir ļoti normāli. Nav visur - nav varbūt Krievijā vai Kazahstānā.

Tālāk. Lujāna kungs teica, ka pašvaldību, domju un padomju deputātiem ir aizliegts strādāt citu darbu. Godātie kolēģi, izlasiet, lūdzu, 21. panta trešo daļu! Šeit ir teikts, ka uz pašvaldību, domju un padomju deputātiem, kā arī uz šo pašvaldību revīzijas komisiju locekļiem neattiecas šā likuma 20.panta noteikumi, proti, noteikumi par cita algota darba nesavienošanu. Tātad deputāts, loģiski, ja viņš vienreiz nedēļā vai vienreiz mēnesī sēž domes sēdē, tad viņš var strādāt jebkuru citu darbu, jebkurus citus divus vai trīs darbus. Tātad šeit nav nekādu ierobežojumu. Šie

ierobežojumi attiecas vienīgi uz Saeimas deputātiem, jo mēs patiešām nevaram šeit strādāt deputāta darbu un reizē būt algoti citu uzņēmumu, valsts vai pašvaldību, vai privātuzņēmumu algoti darbinieki. Kas tas ir par darbu? Šeit runāja Grinberga kungs tādā veidā, it kā viņš vairs nevarētu dziedāt un nodarboties ar radošo darbu. Godātie kolēģi, izlasiet, lūdzu, savukārt 12.pantu, kur ir noteikts, ka valsts amatpersona drīkst saņem darba samaksu tikai par savu valsts amatpersonas pienākumu pildīšanu papildu šai darba samaksai utt. Šeit ir tāda norma. Ko tas nozīmē? Tas nozīmē, ka Saeimas deputāts nevar stāties citās darba tiesiskajās attiecībās, bet komponēt, sarakstīt lugu un pēc tam par šo lugu saņemt honorāru Saeimas deputāts var. Tas nav aizliegts.

Tālāk. Šeit tika runāts arī par reklamēšanas ierobežojumu absurdumu. Šādi ierobežojumi, godātie kolēģi, ir daudzu valstu likumdošanā. Piemēram, Francijas Vēlēšanu kodeksā ir norma, kas nosaka, ka parlamenta deputātiem ir aizliegts tieši vai caur citām personām izmantot savu vārdu reklāmai. Kādi rezultāti ir, ja šo normu neievēro, mēs paši, godātie kolēģi, redzam. Es aicinu, godātie kolēģi, tomēr Juridiskās komisijas grozījumus nepieņemt, kaut gan tie argumenti, kurus izteica Jirgena kungs, ir ļoti interesanti un daļēji tiem varētu pievienoties. Es aicinu atrotīt piedurknes un visiem kopīgi strādāt, un grozīt pārējos likumus. Paldies par uzmanību!

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētājas biedrs Andris Ameriks.

Sēdes vadītājs. Cienījamie kolēģi, tālāk vārds debatēs Ilgai Kreitusei - Demokrātiskā partija Saimnieks.

I.Kreituse (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamie kolēģi! Es gribētu pievērst jūsu uzmanību vispirms tam, ka diemžēl, lielākā daļa no šodienas runātājiem nerunāja par Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu, bet runāja par Korupcijas novēršanas likumu, un tāpēc mums tās debates ir izvērsušās diezgan īpatnējas. Bet es gribētu pievērst jūsu uzmanību, pirms jūs balsojat par Juridiskās komisijas iesniegto likumprojektu, nevis par Korupcijas likuma izmaiņām, ka te ir runa par pārejas noteikumiem un par to termiņiem. Tātad jūs vēlreiz to pārlasīsit.

Tiem, kas runāja, ka Saeima var kaut ko atļaut, es atgādinu, ka jums iesniegtajā atzinumā par divu likumu darbību - par Saeimas kārtības rulli un par Korupcijas novēršanas likumu - 2.punktā ir sekojoši ierakstīts: "Tā kā konstatēta pretruna starp divām vienāda juridiska spēka normām, saskaņā ar likuma "Par likumu un citu Saeimas, Valsts prezidenta un Ministru kabineta pieņemto aktu izsludināšanas, publicēšanas, spēkā stāšanās kārtību un spēkā esamību" 8. panta otro daļu spēkā ir jaunākais normatīvais akts - Korupcijas novēršanas likums". Kārtības rullis nedarbosies jautājumā par to, lai jums atļautu darīt kādu darbu no 1995.gada 31.decembra pulksten 18.00. Tāpēc lūdzu ņemt to vērā, ka ar 1.janvāri Saeimas Prezidijs pēc šodien eksistējošās kārtības nevar pieņemt nevienu iesniegumu par kāda darba savienošanu un nevar to iesniegt jums balsošanai. Es jums vēlreiz atkārtoju datumu - 1995.gada 31.decembris pulksten 18.00.

Otrs moments. Ņemiet, lūdzu to vērā, ka šodien Saeimas Prezidijā ir pagaidām saņemts tikai viens grozījums Korupcijas novēršanas likumā, tas ir frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" iesniegtais dokuments, kuru mēs jums nodevām izskatīšanai. Bet uzreiz es gribu atgādināt, ka pat šis iesniegtais likumprojekts nav Saeimā pieņemams tīri visas procesuālās gaitas dēļ līdz 1995.gada 31.decembra pulksten 18.00. Tā ka arī jūsu iesniegtais labojums, cienījamie frakcijas "Tēvzemei un Brīvībai" deputāti, nedarbosies ar šā gada 1.janvāri.

Tāpēc deputātiem es lūdzu pievērst uzmanību arī vēl vienam jautājumam, tam, ka pagaidām deputāta Jāņa Lagzdiņa demonstrētā dokumentu pakete par labojumiem visos likumos, kas ir nepieciešami saistībā ar Korupcijas novēršanas likuma stāšanos spēkā, diemžēl ir tikai deputāta Jāņa Lagzdiņa mapītē. Viņi nav iesniegti Prezidijam, lai novirzītu tos tālāk komisijām. Līdz ar to viņu pieņemšana atbilstoši Kārtības rullim nav iespējama 1996.gada janvāra mēnesī. Lūdzu ņemt vērā visus šos momentus, kad jūs balsosit par Juridiskās komisijas atzinumu, es atkārtoju vēlreiz -, nevis par grozījumiem Korupcijas novēršanas likumā. Paldies par uzmanību!

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Modris Lujāns - Latvijas Sociālistiskās partijas un "Līdztiesības" politiskā bloka deputāts. Otru reizi - piecas minūtes.

M.Lujāns (deputātu bloks "Sociālistiskā partija - Līdztiesība").

Es tomēr gribētu cienījamajam Lagzdiņa kungam pateikt to, ka es pat ļoti daudz lasīju šo likumprojektu, viņš pat sapņos man rādījās. Tā ka, protams, var saprast, jo viņš kā jurists gan vakardienas Augstākajā padomē, gan 5.Saeimā dzīvo tā kā savā nedaudz specifiskā pasaulē, bet atkal, protams, var kvalificēt arī tā, ka es savā veidā dzīvoju savā pasaulē, kas ir aiz šiem logiem, - Rīgas Domē. Protams, es pirmīt teicu, ka tiem Rīgas domniekiem, kas veic privātu darbību, ka viņiem būs ļoti lielas problēmas pēc šā likuma. Un, ja mēs lasīsim kārtīgi, tad, pirmkārt, runa ir... es nesaprotu, vai nu mani uzskata par muļķi... par reālo dzīvi, kā pie mums notiek tie konkursi. Tad atkal tas pats konkurss var būt tīrākā korupcija, ja jau mēs tā dikti gribam runāt par to. Es arī zinu, kā tagad notiek konkursi uz pašvaldību izpilddirektoru amatiem un kā attiecīgi pēc politiskajiem "deguniem" tur saliks arī izpilddirektoru amatos. Un tas nav korupcijas fakts pēc Lagzdiņa kunga, tas ir konkurss vienkārši. (No zāles deputāts J.Lagzdiņš: "Laso tālāk!")

Tāpat, ja mēs paskatāmies tālāk, redzam, ka šā panta... tas ir 21.pants, Lagzdiņa kungs, ko es neesmu lasījis. Es to ļoti specifiski izpētīju, kaut arī tas šodien man it kā nav saistošs. Mandātu Rīgas Domē es esmu nolicis. Šā panta pirmajā daļā minētajām valsts amatpersonām un to radiniekiem, tur ir uzskaitīti vēl kādu piecu pakāpju radinieki - nedrīkst piederēt kapitāla daļas uzņēmumos, uzņēmējsabiedrībās, apdrošināšanas sabiedrībās, bankās, kuras saņem attiecīgās pašvaldības pasūtījumus... (No zāles deputāts J.Lagzdiņš: "Lasi tālāk, tālāk!") Jā, var arī tālāk! Lūdzu! ...Pašvaldības finansu līdzekļus...

Sēdes vadītāja. Cienījamie deputāti, savstarpēju dialogu starp zālē sēdošo un tribīnē runājošo Kārtības rullis neatļauj.

M.Lujāns. ...garantētus kredītus vai Privatizācijas fonda līdzekļus, izņemot gadījumus, kad tie tiek saņemti publiskās izsoles vai konkursa kārtībā. Jā, es to izlasu! Tātad rēķināsimies. Ir, teiksim, Lagzdiņa kunga dēls, kurš ir bankas kaut kāds akciju turētājs. Lagzdiņa kungs tiek ievēlēts nu jau 6.Saeimā. Kas pēc šī gadījuma bankai ar viņu ir jādara? Vai nu jādzen no bankas kapitāla daļas ārā, ja viņi gribētu kādu paņemt ne tikai konkursa kārtībā. Kaut vai par to pašu konkursu ja mēs runājam, tad tā arī ir korumpētības variācija pietiekama.

Ja mēs vēl tālāk skatāmies, es šeit otrreiz negribu runāt, diskutēt par 21.pantu. Vienkārši te ir jārunā par to, ka ir Lagzdiņa kunga un ir mans sava veida traktējums, bet atkal veidojas ļoti īpatnēja situācija ar visu to likumprojektu, un es varu reāli pateikt, ka es pilnīgi atbalstu Juridisko komisiju, ka viņš ir jāapstādina, tas ir, jāaptur. Pilnīgi reāli pēc tam ir jāgatavo jauns likumprojekts par korupciju, jo šeit tas nerisinās problēmu, tas tikai viņu var kaut kādā veidā pastiprināt.

Ja, pieņemsim, patiešām es - Lujāns, nolemšu vakaros piestrādāt par sētnieku, tad iznāk, ka pašvaldība varbūt mani korumpē, jo sētnieks - tas ir sētnieks, tas ir pašvaldības pakļautībā. Ja Rīgas Domē kaut vai man tā alga ir maza... es saku, ka mums tiešās algas nebija... ja es aizeju darba savienošanas kārtībā par sētnieku strādāt, tas var būt "kukulis" man. Taču vajag padomāt loģiski, ja raksta papīrā. Tas ir reāls fakts, un šeit ir ierakstīts tas fakts, tā var izveidoties reālajā dzīvē. Ja mēs ar to nodarbosimies tādā veidā, kā jau es te teicu, mūs var izsmiet par šo likumu...

Sēdes vadītāja. Debates pasludinu par slēgtām. Vārds referentam!

A.Endziņš (LC).

Cienījamā priekšsēdētāja! Cienījamie kolēģi! Es tikai mazliet komentēšu varbūt to, kas šeit tika teikts, jo lielu atslodzi man deva Jirgena kungs un Kreituses kundze, kura pateica daudz būtiska.

Bet es gribu pievērst uzmanību varbūt Seiles kundzes izteikumiem saistībā ar Augstāko padomi, kur daudzi uzņēmumu vadītāji strādāja. Tā bija Augstākā padome, un Augstākajā padomē bija divas kategorijas deputātu - pastāvīgi strādājošie, kas saņēma algu tikai kā deputāti, un tādi, kas strādāja citur un saņēma algu citur kā saimniecību vadītāji vai uzņēmumu direktori, bet šeit, Augstākajā padomē, viņi naudu nesaņēma. Tātad bija pavisam cita nianse, bija tātad pastāvīgi strādājošie deputāti.

Rugātes kundze, par to, par ko jūs runājāt, - par šo iespēju lasīt lekcijas. Pašreiz Korupcijas novēršanas likums to pieļauj, un jums nekāda atļauja nav jāprasa. Tas tikai parāda to, ka mēs diemžēl neesam ļoti nopietni lasījuši pašu Korupcijas novēršanas likumu un galvenokārt es tomēr lūgtu jūs uzmanīgi izlasīt Juridiskās komisijas atzinumu, kuru mēs esam mēģinājuši salikt "pa plauktiņiem".

Un, ja viena daļa deputātu, to skaitā Dobeļa kungs, šeit runā par to, ka mēs nelasām un ka mums ir gudrākās galvas Latvijā, ja ne pasaulē, tad tajā pašā laikā tas viss tiek pasniegts kā cīņa pret korupciju.

Bet tagad paņemsim kaut ko citu. Ja jūs izlasījāt 3.punktu, kuru norāda Juridiskā komisija, tad salīdzināsim Korupcijas novēršanas likumu un likumu "Par Valsts civildienestu". Civildienesta ierēdņu, ja es nemaldos, ir aptuveni 10 000. (Starpsauciens no zāles: "12.000.") 10 000 vai 12 000. Tad, lūk, šī Civildienesta likuma 27.pants paredz, ka ierēdnim, ierēdņa kandidātam nav atļauts valsts civildienesta laikā izlemt jautājumus, kas saistīti ar viņa paša, viņa radinieku līdz trešajai pakāpei un svaiņu līdz otrajai pakāpei personiskajām interesēm, bet Korupcijas novēršanas likumā saskaņā ar 6.pantu "valsts amatpersonai ir aizliegts sagatavot vai pieņemt lēmumus tikai attiecībā uz laulāto, brāļiem, māsām, vecākiem un bērniem". Tātad Korupcijas novēršanas likums to traktē šaurāk, paver it kā plašākas iespējas valsts ierēdņiem būt un atrasties korumpētā stāvoklī. Tā būtu viena pretruna.

Tālāk par to, ko teica Lagzdiņa kungs. Komentēju zināmā mērā Grinberga kunga izteikto. Lūdzu, var saņemt šo apmaksu par izpildītajām dziesmām, bet 12.pantā, ja mēs lasīsim tā perfekti, ir runāts, kā viņš norādīja, par darba samaksu. Tātad es saprotu, Lagzdiņa kungs, ka mēs runājam par darba tiesiskajām attiecībām, bet es tādā gadījumā kā jurists varu pateikt kaut ko citu. Labi, es nestāšos darba tiesiskajās attiecībās ar kādu uzņēmumu, iestādi vai organizāciju, bet es noslēgšu darba līgumu par kaut kāda konkrēta uzdevuma izpildi vai, teiksim, līgumu par kaut kādu konkrētu uzdevumu izpildi. Vai, teiksim, par kādas lustras izstrādāšanu vai par kāda projekta izstrādāšanu. Bet, es atvainojos, es saņemšu algu. Ko tad? Es saņemšu apmaksu. (No zāles deputāts J.Lagzdiņš: "Nav alga.") Un šinī gadījumā, es atvainojos, šeit jau sāksies uzreiz

strīds - tīri juridisks strīds. Kas tad galu galā tas bija? Tā bija par padarīto darbu... Es taču samaksāju, ņem! Es kaut ko radīju. Es kādu projektu izstrādāju. Kaut vai varbūt izstrādāju... es noslēgšu līgumu ar Tieslietu ministriju par Korupcijas novēršanas likuma izstrādāšanu, man Tieslietu ministrija par šo darbu samaksās. Labi. Tur būs mana patērētā enerģija, kompensācija varbūt par patērēto papīru, pildspalvu, vai varbūt es vēl pieaicināšu klāt kaut kādus ekspertus, ar kuriem man vajadzēs norēķināties, bet kaut ko es saņemšu. Kur šeit ir starpība? Tā ir viena lieta. (No zāles deputāts J.Lagzdiņš: "Priekš tam ir instrukcija.")

Otrkārt. Par pārejas noteikumiem. Ja jūs uzmanīgi izlasītu paša Korupcijas novēršanas likuma pārejas noteikumus, tad redzētu, ka tur ir skaidri un gaiši rakstīts, ka 1.janvārī stājas spēkā 22.-29.pants. Tātad kādā kārtībā ir šāda deklarācija... Un visām personām, kuras ir ieņēmušas savus amatus, līdz šā gada 31.decembrim ir jāizpilda deklarācijas. Un jau Saeimas Prezidijā minēju arī šādu nesakārtotību, jo, lūk, nekādi normatīvie akti, kādā veidā šīs deklarācijas būs jāpilda, nav. Un tagad iedomāsimies šādu situāciju: es esmu Saeimas deputāts, mana sieva varbūt ir pašvaldību deputāte, kura ir tiesīga pieņemt lēmumu, mani dēli varbūt ir ierēdņu kandidāti, brāļi, māsas, ja man vēl ir... Un tad ir tā - likums pasaka: ja es esmu Saeimas deputāts, man ir jāizpilda deklarācija. Tur ir norādīts, kas man ir jāuzrāda šajā deklarācijā. Man ir jānorāda savā deklarācijā arī visi šie radi - sieva, vecāki, brāļi, māsas, meitas un dēli. Un, ja tā ģimene ir liela un šis cilvēks ieņem šajā 5.pantā paredzēto valsts amatpersonas statusu, tad šobrīd iznāks tāda situācija: ja es dzīvoju Rīgā, viens dēls varbūt dzīvo - Ventspilī, viens - Liepājā, citi mani radi varbūt vēl kaut kur citur dzīvo - pagasta līmenī vai rajona līmenī... Un tagad tā - es norādīju... attiecīgi Valsts ieņēmumu dienestam visām šīm personām, kuras es esmu norādījis, ir jānosūta paraugs, šis dokuments, un viņiem ir pienākums mēneša laikā izpildīt tādu pašu deklarāciju, kādu iesniedzu es, kur atkal savukārt būs jānorāda visi pārējie raduraksti. Saprotiet, te ir runa par kaut ko citu. Te ir runa par to, tāpēc arī Juridiskā komisija ierosina izmainīt šos pārejas noteikumus, pagarināt šo termiņu, lai valdība varētu iesniegt nepieciešamos priekšlikumus, izstrādāt Valsts ieņēmumu dienesta šo kārtību, un vēl, ja mēs paredzam viņa spēkā stāšanos ar 1.jūliju, var būt, ka var samazināt šo termiņu. Tā ir cita lieta. Bet katrā ziņā parūpēties arī par to, lai novērstu šīs iekšējās pretrunas - nesakārtotību pašā Korupcijas novēršanas likumā.

Un nobeidzot es gribētu teikt tāpat kā teica Jirgena kungs. Es arī strādāju tikai šeit, Saeimā, un, kopš pastāv Saeima, es arī esmu pārtraucis savu darbu Valsts Universitātē - Juridiskajā fakultātē, jo es vienkārši tīri fiziski nespēju savienot deputāta pienākumus ar darbu vēl kaut kur citur, kaut vai tā būtu tikai lekciju lasīšana. Un es aicinu atbalstīt Juridiskās komisijas priekšlikumu. Tas ir, manuprāt, visloģiskākais, ko mēs varam šodien darīt. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Lūdzu zvanu! Lūdzu deputātus paņemt dokumentu nr.74 un vēlreiz pievērst uzmanību Juridiskās komisijas iesniegtajam projektam. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot par Juridiskās komisijas iesniegtā projekta "Grozījumi Korupcijas novēršanas likumā" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu rezultātu! Par - 58, pret - 6, atturas - 14. Likumprojekts ir pieņemts pirmajā lasījumā. Lūdzu termiņu labojumu un papildinājumu iesniegšanai!

A.Endziņš. Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamā Saeima! Es lūgtu noteikt otrā lasījuma termiņu - 21.decembri un priekšlikumus iesniegt līdz 18.decembrim (ieskaitot).

Sēdes vadītāja. Vai deputātiem ir iebildumi pret iesniegšanas termiņu? Nav. Paldies. Tātad līdz 18.decembrim ir iesniedzami papildinājumi un labojumi, un otrais lasījums būs 21.decembrī.

Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Darba likumu kodeksā". Sociālo un darba lietu komisija.

Lūdzu! Oļegs Deņisovs, politiskā bloka "Sociālistiskā partija - Līdztiesība" deputāts, - Sociālo un darba lietu komisijas vārdā.

O.Deņisovs (deputātu bloks "Sociālistiskā partija - Līdztiesība").

Godājamais Prezidij! Godājamie deputāti! Mēs strādājam ar dokumentu nr.65, nr.65A. Šis dokuments tika izstrādāts kopā ar Tieslietu ministriju šā gada 1.februārī. Tā izstrādāšanā tika ņemti vērā Arodbiedrību konsultatīvās padomes ieteikumi. Likumprojekts tika iesniegts izskatīšanai jau 5.Saeimai. Likumprojekts "Grozījumi Latvijas Darba likumu kodeksā" ir steidzami nepieciešams. Sakarā ar Latvijas Republikas Satversmes atjaunošanu, kā arī ar Latvijas Republikas likumu par valsts civildienestu, par pašvaldībām, par invalīdu medicīnisko un sociālo aizsardzību un Pilsonības likumu... pieņemšanas laikā, no 1992.gada līdz 1995.gadam, Latvijā darbojas jaunās institūcijas, Latvijas Republikas Darba likumu kodeksā tas nav atspoguļots, jo pēdējās izmaiņas Darba likumu kodeksā ir, izrādās, 1993.gada 1.jūnijā. Jāņem vērā, ka Latvijas uzņemšana Eiropas padomē noteikusi... jauna Latvijas Republikas Darba likumu kodeksa norma... Ierosināts Darba likumu kodeksā 15.pantā paredzētās garantijas - nodrošināt līdztiesību darba tiesiskajās attiecībās - papildināt ar tādu nosacījumu kā dzimums, jo Darba likumu kodeksa 1.pantā sievietei un vīrietim paredzētas vienlīdzīgas tiesības un ar darbu Latvijā netiek nodrošinātas... Piemēram, Darba likumu kodeksa 33.pantā 1."prim" apakšpunkts - saskaņā ar dažādu pensijas vecumu sievietei un vīrietim... dod līdz ar to iespēju darba devējam atļaut sievietei... par pieciem gadiem ātrāk nekā vīriešus... Attiecībā uz darba līgumu termiņiem Darba likumu kodeksā 16.pants... daudzi darba devēji nelikumīgi piespiež darbiniekus... uz nenoteiktu laiku noslēgtos līgumus slēdz no jauna uz kādu noteiktu laiku. Tāpēc paredzēts: ja līgums uz noteiktu laiku tiek slēgts ar to pašu darbinieku trešo reizi, tad šis līgums, ja to pieprasa darbinieks, uzskatāms par darba līgumu, kas noslēgts uz nenoteiktu laiku.

30.pants saskaņots ar likumu par valsts civildienestu.

33.pantā 1."prim" un 34."prim" punktā izslēgts pamats, kas kopš 1988.gada ļāva darba devējiem lauzt darba līgumus ar darbinieku, kurš sasniedzis pensijas vecumu un kuram ir tiesības uz pilnu vecuma pensiju. Šāds atlaišanas pamats Darba likumu kodeksā rada klaju nevienlīdzību starp vīriešu un sieviešu iespējām strādāt pensijas vecuma starpības dēļ, kā arī ir pretrunā ar 1948.gada 10.decembra Vispārējās civiltiesību deklarācijas 2.un 7.pantu, ar 1966.gada 16.decembra Starptautiskā pakta par ekonomiskajām, sociālajām un kultūras tiesībām 2.panta 2.punktu, ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautiskās darba organizācijas 1958.gada 111.konvencijas 2.pantu, ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautiskās darba organizācijas 1980.gada 162.rekomendāciju par gados vecākiem darbaļaudīm, kā arī Starptautiskās darba organizācijas 1982.gada 166.rekomendācijas 5.pantu, kur norādīts, ka ar vecumu... pants par sevi nevar būt par likumīgu pamatu darba attiecību pārtraukšanai.

38.pantā jaunā redakcija skar paplašināto valsts institūciju loku, kuram ir tiesības pieprasīt vadītāju un to vietnieku atlaišanu no darba, ja tiek pārkāpti darba likumdošanas akti, kā arī pārkāpēji koplīgumā... ar noslēpšanu un realizēšanu... Šajā sakarībā 216.pants papildināts ar 6.punktu.

48.pants precizēts atbilstoši Latvijas Republikas likumam par pašvaldībām.

49.pants paredz saīsinātu darba laiku - četras stundas - pirmssvētku dienās, uz Latvijas Republikas Satversmes pamata... 1992.gada 24.martā pieņemto likumu par darba laiku, 4.panta analogu normu... Nav attaisnojuma tam, ka pirms 73 gadiem darba devēji bija liberālāki nekā šodien.

62., 85., 101., 208., 216., 246.pants precizēts atbilstoši citiem Latvijas Republikas 1993. un 1994.gadā pieņemtajiem tiesību aktiem.

92.pantā labota terminoloģija, kura praksē nereti lietota nepareizi. Gadījumā, ja apvieno darbu pie viena darba devēja, jālieto termins "papildu darbs". Bet gadījumā, ja savieno darbu, amatus, pie vairākiem darba devējiem, jālieto termins "blakusdarbs". Var skatīt Darba likumu kodeksa 36. un 92.pantu.

Būtisks ir 102.panta trešās daļas papildinājums, kurš nosaka, kādā veidā atlīdzināmi zaudējumi, kad darba attiecības izbeigušās un darba samaksa darba devēja vainas dēļ nav savlaicīgi izdarīta. Lai nodrošinātu gan darbiniekiem, gan darba devējiem vienādu tiesisko aizsardzību, sakārtotu likumdošanu un nodrošinātu tās atbilstību citiem tiesību aktiem, piedāvātie grozījumi Darba likumu kodeksā jāizdara pēc iespējas ātrāk. Tie neprasa arī nekādus valsts papildu finansu līdzekļus vai to avotus.

Nelieli izdevumi darba devējam varētu rasties sakarā ar grozījumiem Darba likumu kodeksa 49.pantā. Sociālo un darba lietu komisija lūdz atbalstīt izskatāmo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies. Sākam debates. Kārlis Druva - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts.

K.J.Druva (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamais Prezidij! Cienījamie kolēģi! Gribētu vērst jūsu uzmanību uz vienu pantu, un tas ir 15.pants. Principā man nav nekādu iebildumu pret šo piedāvājumu, bet, man šķiet, trūkst viena svarīga vārda, un tas vārds ir "vecums". Es atļaušos jums nolasīt, kā tas pants skan šobrīd: "Pieņemot darbā, nav pieļaujama nekāda tieša vai netieša tiesību ierobežošana vai tiešu vai netiešu priekšrocību noteikšana atkarībā no izcelsmes, dzimuma, sociālā stāvokļa, rases un nacionālās piederības, kā arī attieksmes pret reliģiju." Bet kā, man liekas, šobrīd trūkst? Tas ir tas vārds "vecums". Man liekas, mēs visi esam lasījuši "Dienu", "Neatkarīgo Cīņu" un visus pārējos laikrakstus, kur mēs nemitīgi redzam sludinot darba devējus, kas nosaka, ka vecums varētu būt starp 25 un 35 gadiem. Un kas notiek ar cilvēkiem, kas sasnieguši 40 un 45, un 50 gadus? It kā tie laikam nav pieņemami darbā. Tātad es lūdzu jūs atbalstīt vienu izmaiņu šajā piedāvātajā redakcijā - iekļaut vārdu "vecums". Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Lūdzu, - vārds referentam! Un lūdzu zvanu tikmēr!

O.Deņisovs.

Paldies. Sociālo un darba lietu komisija lūdz atbalstīt likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu balsošanas režīmu! Balsojam par likumprojekta "Grozījumi Latvijas Darba likumu kodeksā" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 68, pret - nav, atturas - 1. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

Lūdzu paziņot, līdz kādam datumam var iesniegt papildinājumus un labojumus!

O.Deņisovs.

Priekšlikumus lūdzu iesniegt līdz šā gada 21. decembrim.

Sēdes vadītāja. Tātad līdz 21. decembrim. Paldies.

Nākamais ir **likumprojekts "Par prekursoriem".** Sociālo un darba lietu komisijas vārdā Andrejs Požarnovs - "Tēvzemei un Brīvībai" frakcijas deputāts.

A.Požarnovs (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Augsti godātā priekšsēdētāja! Cienījamais Prezidij! Godātie kolēģi! Likumprojekts "Par prekursoriem", reģistrācijas numurs 5, dokumenta numurs 12.

Likumprojekts "Par prekursoriem" ir izstrādāts saskaņā ar Augstākās padomes 1993. gada 11. maija lēmumu, ar kuru Latvija pievienojas Apvienoto Nāciju konvencijām. Tās ir: 1961. gada konvencija par narkotiskajām vielām, 1971. gada konvencija par psihotropajām vielām un 1988. gada konvencija par narkotisko un psihotropo vielu nelegālo apgrozījumu. Līdz šim prekursoru apriti republikā noteica tikai atsevišķi Ministru kabineta noteikumi, Labklājības ministrijas rīkojumi un viena sadaļa Farmācijas likumā. Taču narkobizness - tā ir starptautiska problēma, un Latvijas vārds jau ir izskanējis dažādos starptautiskos skandālos. Un pašreiz Latvijā "vājākās vietas" ir narkotiku un prekursoru tranzīts caur Latvijas valsti, šo vielu pielietojums un tirdzniecība veterinārajā medicīnā, narkotiku izgatavošana no prekursoriem ķīmiskajā rūpniecībā. Tā kā šī problēma ir starpnozaru, vairs nevar ierobežoties tikai ar atsevišķiem Ministru kabineta noteikumiem un Labklājības ministrijas rīkojumiem, ir nepieciešams likums.

Tātad, sastādot šo likumprojektu, ir ņemtas vērā visas Apvienoto Nāciju Organizācijas prasības, šis noteiktais modelis, kāds jau darbojas citās valstīs, un Latvijā spēkā esošie likumi. Saskaņā ar definīciju prekursors - tā ir viela, ko izmanto nelegālā narkotisko vai psihotropo vielu izgatavošanā. Šo vielu izgatavošana no prekursoriem iespējama gan ķīmiskajā rūpniecībā, gan farmaceitiskajos uzņēmumos, gan arī mājas apstākļos. Un, protams, šī darbība ir jāreglamentē. Tā, piemēram, savulaik ar skaļu troksni izskanēja skandāls par nelegālo amfitamīna ražošanu Olaines ķīmiskajā un farmaceitiskajā rūpnīcā. Kādā veidā toreiz tika atklāts šis process? Tika konstatēta palielināta šā prekursora ieplūde Latvijā, un, kad tika izmeklēts tālāk, tā "ķēdīte" aizveda uz Olaines rūpnīcu. Ja būtu likums, tādā gadījumā šī uzskaite būtu nepārtraukta un šāda konflikta vispār varēja nebūt.

Likuma mērķis ir reglamentēt Latvijas Republikā visu fizisko un juridisko personu darbību ar prekursoriem, novērst šo vielu nokļūšanu nelegālajā apritē un sakārtot zāļu tirgu. Likums sakārto arī šo vielu importu, arī to importu, kas ir humānās palīdzības veidā. Likumi par prekursoriem un par narkotisko un psihotropo vielu likumīgas aprites kārtību ir ļoti līdzīgi, savstarpēji ļoti saistīti. Tie varētu būt kā viena likuma divas daļas, taču ir nepieciešams, lai šie likumi būtu divi dažādi un atsevišķi, jo likums par prekursoriem ir vairāk attiecināms tieši uz ķīmisko rūpniecību un likums par narkotisko un psihotropo vielu apriti ir saistīts ar medicīniskajām iestādēm, aptiekām un mediķiem, un tādā veidā ir vieglāk strādāt.

Likumprojekts ir saskaņots ar visām ieinteresētajām ministrijām, likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā atbalsta Aizsardzības un iekšlietu komisija, kā arī Sociālo un darba lietu komisija, un es lūgtu deputātus nobalsot par to, ka šis likums ir jāpieņem pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Paldies referentam. Debatēs deputāti pieteikušies nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot par likumprojekta "Par prekursoriem" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu rezultātu! Par - 76, pret - nav, atturas - 1. Likumprojekts ir pirmajā lasījumā pieņemts.

Līdz kādam datumam iesniegt papildinājumus un labojumus?

A.Požarnovs. Papildinājumus un labojumus lūdzu iesniegt līdz 15. janvārim.

Sēdes vadītāja. Tātad - līdz 15. janvārim. Paldies.

Tā... mums līdz pārtraukumam ir 9 minūtes. Vai Sociālo un darba lietu komisija vēlas sākt izskatīt likumprojektu **"Par narkotisko un psihotropo vielu likumīgās aprites kārtību**"? Jā, lūdzu! Sociālo un darba lietu komisijas vārdā vārds Andrejam Požarnovam - "Tēvzemei un Brīvībai" frakcijas deputātam.

A.Požarnovs (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Paldies par doto iespēju izteikties arī par šo likumu. Kā jau es teicu, abi divi šie likumi ir viens otru papildinoši un ļoti saistoši. Tie nosaka šo narkotiku tranzītu un aprites dažādas sfēras - tikai. Tātad arī šis likumprojekts "Par narkotisko un psihotropo vielu likumīgās aprites kārtību" ir sastādīts tieši tādā pašā veidā, ievērojot trīs iepriekš minētās starptautiskās konvencijas, un šis likumprojekts ir attiecināms uz to, kādā veidā narkotisko vielu aprite tiek kontrolēta vairumtirdzniecības bāzēs, farmaceitiskajos uzņēmumos, aptiekās, slimnīcās un tā tālāk. Viss, kas saistīts ar medicīnu.

Un jāsaka, ka arī šim likumam nav apakšā nekādi "zemūdens akmeņi", kas varētu izraisīt kaut kādu politisku jautājumu, bet tas ir attiecināms tikai uz kārtības ieviešanu mūsu valstī, un tādēļ es tādā pašā veidā lūgtu atbalstīt šā likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Debatēs deputāti pieteikušies nav. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Balsojam par likumprojekta "Par narkotisko un psihotropo vielu likumīgās aprites kārtību" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu rezultātu! Par - 80, pret - nav, atturas - 2. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts.

Lūdzu paziņot laiku, līdz kādam iesniedzami papildinājumi un labojumi!

A.Požarnovs. Papildinājumus un labojumus lūdzu iesniegt līdz tādam pašam datumam - 15. janvārim.

Sēdes vadītāja. Paldies. Tātad - līdz 15. janvārim.

Līdz pārtraukumam 7 minūtes. Vai Budžeta un finansu (nodokļu) komisija vēlas sākt izskatīt grozījumus likumā "Par pievienotās vērtības nodokli"? Budžeta un finansu (nodokļu) komisija lūdz skatīt šo likumprojektu pēc pārtraukuma.

Lūdzu deputātus sagatavoties reģistrācijai! Lūdzu reģistrācijas režīmu! Lūdzu vēl brīdinošu zvanu! Lūdzu deputātus reģistrēties! Lūdzu rezultātus, un lūdzu tos nolasīt Saeimas sekretāra biedri Janīnu Kušneri!

J.Kušnere (6. Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies:

Pēteris Apinis...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Valdis Birkavs...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Ilmārs Bišers...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Jānis Bunkšs...

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere.

Alfreds Čepānis...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Kārlis Čerāns...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Guntars Grīnblats...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Ervids Grinovskis...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Roberts Jurdžs...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Juris Kaksītis...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Ludmila Kuprijanova.

Sēdes vadītāja. Zālē.

J.Kušnere.

Kristiāna Lībane...

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere.

Andris Tomašūns...

Sēdes vadītāja. Zālē.

J.Kušnere. Paldies.

Sēdes vadītāja. Pārtraukums līdz 13.30.

(P ā r t r a u k u m s)

Sēdi vada Latvijas Republikas 6.Saeimas priekšsēdētāja Ilga Kreituse.

Sēdes vadītāja. Lūdzu ieņemt vietas! Nākamais darba kārtības jautājums ir **"Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli"".** Budžeta un finansu (nodokļu) komisijas vārdā - Māris Vītols, KDS, LZS un LDP frakcijas deputāts.

M.Vītols (KDS, LZS un LDP frakcija).

Cienījamo Prezidij! Godājamie Saeimas deputāti! Uzstāšos Budžeta un finansu komisijas vārdā, lai sniegtu LZS, KDS un LDP frakcijas iesniegtā likumprojekta "Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli"" skaidrojumu un izteiktu komisijas atbalstu šim likumprojektam. Dokuments nr.4. Likumprojekts paredz grozījumus likuma 10.panta sestajā, septītajā un astotajā daļā. Ziņojumā vēlos skaidrot likuma grozījumu būtību, kā arī komentēt tos faktorus, kuri radīja nepieciešamību ierosināt konkrētos grozījumus likumā "Par pievienotās vērtības nodokli". Vēlos atgādināt deputātiem, ka likums "Par pievienotās vērtības nodokli" stājās spēkā šā gada 1.maijā un vienlaicīgi spēku zaudēja vēl Augstākās padomes laikā pieņemtais likums par apgrozījuma nodokli. Pieņemot šo likumu, tas koriģēs iepriekšējo likumu vairākos aspektos. Cita starpā, šis likums noteica arī to, ka kā ar pievienotās vērtības nodokli apliekamas personas Valsts ieņēmumu dienestā var reģistrēt vienīgi tās fiziskās vai juridiskās personas, kuru ar nodokli apliekamā preču piegādes un sniegto pakalpojumu kopējā vērtība jeb neto apgrozījums iepriekšējo 12 mēnešu laikā sasniedz vai pārsniedz 7,5 tūkstošus latu. Šāda ierobežojoša rakstura norma likumā tika iestrādāta, lai pārlieku nesarežģītu pievienotās vērtības nodokļa administrēšanas kārtību. Tomēr šie ierobežojumi varēja izrādīties netaisnīgi tieši mazajiem

ražotājiem un it īpaši zemnieku saimniecībām, kuru apgrozījuma summa ir mazāka par 7,5 tūkstošiem latu iepriekšējos 12 mēnešos un kurām likums nedod tiesības kļūt par ar nodokli apliekamo personu. Lūk, ilustrācija iepriekš sacītajam.

Atbilstoši likumam tās zemnieku saimniecības, kuras ir ar nodokli apliekamās personas, pērkot ražošanas līdzekļus, piemēram, traktoru vai citu lauksaimniecības mašīnu, savu nodokļa tiesu samazina par tādu summu, cik liels pievienotās vērtības nodoklis ir samaksāts, iegādājoties šos ražošanas līdzekļus, un tādējādi pašizmaksā šī summa neietilpst. Turpretī tad, ja uzņēmējs ir ar nodokli neapliekamā persona, viņš ir spiests par iegādātajām izejvielām un ražošanas līdzekļiem samaksāto pievienotās vērtības nodokļa summu ierēķināt pašizmaksā un attiecīgi par šo summu sadārdzināt savu produkciju, kas savukārt traucē uzņēmēju veiksmīgi konkurēt preču tirgū. Lai novērstu šo dubulto aplikšanu ar nodokli, likumā tika iestrādāta īpaša norma, kura paredz mazajām zemnieku saimniecībām, kuras nav ar nodokli apliekamās personas, izmaksāt 15% kompensāciju kā atlīdzību par samaksāto pievienotās vērtības nodokli, zemniekam ražošanas vajadzībām iegādājoties izejvielas un mašīnas, un tamlīdzīgi. Šo kompensāciju 15% apmērā no iegādātās produkcijas vērtības atbilstoši likumam saņem juridiskās un fiziskās personas, kas ražo lauksaimniecības produkciju un nav reģistrētas Valsts ieņēmumu dienestā kā apliekamās personas, realizējot pašu ražoto produkciju lauksaimniecības produkcijas pārstrādes uzņēmumiem vai kooperatīvajām sabiedrībām. Savukārt pārstrādes uzņēmumi vai kooperatīvās sabiedrības par šīs kompensācijas lielumu drīkst samazināt valsts budžetā maksājamo nodokļu summu. Problēma rodas tajā apstāklī, ka likuma veidotāji bija aizmirsuši paredzēt līdzīgu kompensāciju mehānismu attiecībā uz lauksaimniecības produkcijas iepirkumu valsts rezervei. Šī nepilnība atklājās šā gada labības valsts rezerves iepirkšanas kampaņas laikā, un tās rezultātā ar nodokli neapliekamās zemnieku saimniecības, kuras savus izaudzētos graudus šogad realizēja valsts rezerves iepircējiem, nesaņēma šo 15% kompensāciju un zaudēja ievērojamas summas. Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales demokrātiskās partijas frakcijas iesniegtie likuma grozījumi paredz labot šo kļūdaino stāvokli, nosakot likumā līdzīgu kompensācijas mehānismu lauksaimniecības produkcijas iepirkumam valsts rezervei, kāds piemērots, realizējot produkciju pārstrādes uzņēmumam vai kooperatīvajām sabiedrībām. Budžeta un finansu komisija savā sēdē, izskatot šo likumprojektu, nolēma atbalstīt iesniegtos grozījumus pirmajā lasījumā, cerot, ka ierosinātie likuma grozījumi dos kaut nelielu atbalstu lauksaimniekiem ienākumu palielināšanā. Es aicinu Saeimas deputātus atbalstīt šā likumprojekta pieņemšanu pirmajā lasījumā. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Sākam debates. Juris Dobelis - LNNK un LZP frakcijas deputāts.

J.Dobelis (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Pilnībā atbalstot šo izskatāmo likumprojektu, es vēlētos atbildīgajai komisijai piedāvāt vēl vienu būtisku papildinājumu. Tātad LNNK un LZP frakcija ir iesniegusi savu grozījumu likumā "Par pievienotās vērtības nodokli", kuru varētu, izskatot šo otrajā lasījumā, apvienot ar šodien izskatāmo. Tādējādi mēs vienkārši ietaupītu laiku, kas ir ļoti svarīgi. Tātad - par ko mēs šeit runājam? Mēs runājam par to, ka vajag atbrīvot no šā nodokļa kurināmo, kuru izmanto siltumenerģijas ražošanai, apkures un siltā ūdens nodrošināšanai iedzīvotājiem. Jo - kāda ir šā ierosinājuma būtība? Tad, kad atcēla pievienotās vērtības nodokli maksājumiem par apkuri un siltā ūdens piegādi, palika samaksātais nodoklis par kurināmo, materiāliem un pakalpojumiem. Un, lūk, līdz ar to siltumenerģijas tarifos iedzīvotājiem šis maksājums kļuva par 15,7% augstāks, nekā tika iepriekš apstiprināts. Līdz ar to, kā jūs paši saprotat, šie tarifi krietni pieauga - gan apkure, gan siltais ūdens. Un liekas, ka tie nemieri un šī neapmierinātība, kura patlaban ir labi redzama, kurā ir iesaistījušās arodbiedrības, ir tiešā saistībā, tas it kā būtu bijis pēdējais piliens, kas ir izraisījis šos lielos protestus. Un tāpēc, ja pieņemtu mūsu iesniegto

labojumu un, kā jau es teicu, otrajā lasījumā apvienotu ar izskatāmo, noņemtu šo pievienotās vērtības nodokli kurināmā izmaksām, mēs samazinātu apkures izmaksas aptuveni par 10-12%. Es nerunāju par dažām sīkākām izmaksām, kuras nevar izmainīt. Es domāju, ka mēs noņemtu zināmā mērā šo sociālo spriedzi, sniegtu atbalstu iedzīvotājiem un pašvaldībām, un, es domāju, laiks šajā gadījumā ir ļoti svarīgs. Tātad tas mans aicinājums ir... sagatavojot otro lasījumu, protams, mēs arī rakstiski sagatavosim savu iesniegumu un iesniegsim komisijai. Es saprotu, ka ekonomiski mūsu piedāvājums nav visideālākais, bet, runājot par laiku un runājot par realitāti, tas ir vienīgais iespējamais reālais atbalsts, un šajā apkures sezonā to vēl varētu izmantot. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Jānis Lagzdiņš - "Latvijas ceļa" frakcijas deputāts.

J.Lagzdiņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Godātie kolēģi deputāti! Arī es atbalstu šā likuma pieņemšanu, jo pastāvošā situācija ir neloģiska un netaisnīga. Kādēļ tā ir netaisnīga? Tādēļ, ka šobrīd pievienotās vērtības nodokli saskaņā ar mūsu Saeimā pieņemtajiem pēdējiem labojumiem nemaksā tie iedzīvotāji, kuri dzīvo lielajās pašvaldības, valsts mājās, par piegādāto siltumu. Šādu labojumu mēs izdarījām vēl 5.Saeimas darbības pēdējā mēnesī. Savukārt tie iedzīvotāji, kuri dzīvo pašu būvētās, personīgās mājās un kuriem tiek piegādāta gāze vai ogles, kas tiek izmantotas mājas apkurināšanai, maksā pievienotās vērtības nodokli. Tātad maksā tie iedzīvotāji, kuri paši ir rūpējušies par savu pajumti, paši iekārtojuši apkures sistēmas, bet nemaksā tie, kas saņēmuši par brīvu no valsts dzīvokļus, tie ir atbrīvoti, un šā iemesla dēļ, godātie kolēģi, es aicinu pieņemt šo labojumu, jo tas izveido taisnīgu situāciju. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Lūdzu zvanu! Vārds referentam.

M.Vītols. Es ierosinu Saeimas deputātiem balsot par iesniegto likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu balsošanas režīmu. Tātad balsojam par likumprojektu "Grozījumi likumā "Par pievienotās vērtības nodokli"" pirmajā lasījumā. Lūdzu balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 68, pret - 1, atturas - nav. Likumprojekts ir pieņemts pirmajā lasījumā. Lūdzu termiņu, kad iesniegt papildinājumus un labojumus.

M.Vītols. Lūdzu deputātus iesniegt papildinājumus un labojumus līdz 21.decembrim.

Sēdes vadītāja. 21.decembris.

Nākamais ir darba kārtības punkts nr.16 - **"Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem"".** Ziņos Sociālo un darba lietu komisija. Valdis Nagobads, Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts, - komisijas vārdā.

V.Nagobads (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Godātais Prezidij! Godātie kolēģi! Deputāti! 5.Saeima 1995.gada 6.novembrī, savā pēdējā darba dienā, bez debatēm pieņēma un Valsts prezidents 23.novembrī izsludināja likumu "Par maternitātes un slimības pabalstiem", kuram ir jāstājas spēkā 1996.gada 1.aprīlī. Tomēr Valsts prezidents vienlaikus uzskatīja par nepieņemamu likuma normu, kas paredz valsts sociālās apdrošināšanas piešķirtā slimības pabalsta izmaksas periodu noteikt, tikai sākot ar darba nespējas 15. dienu, jo likums paredz, ka slimības pabalstu par laiku no darba nespējas pirmās dienas līdz 15. dienai maksā darba devējs. Tādēļ Prezidents vienlaicīgi ar likuma izsludināšanu iesniedza

Saeimā kā steidzamu likumprojektu "Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem"", kura būtība ir tāda, ka valsts sociālās apdrošināšanas pabalstus piešķir, sākot ar darba nespējas septīto, nevis 15. dienu, tajā pašā laikā atstājot neizmainītu likuma spēkā stāšanās datumu. Tas, godātie deputāti, ir jums izdalītais 34.dokuments. Vienlaicīgi ar minēto likumprojektu Saeimas Prezidijs nodeva Sociālo un darba lietu komisijai izskatīšanai piecu 6.Saeimas deputātu sagatavoto likumprojektu "Grozījumi likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem"" (dokuments nr.32). Tas būtībā atstāj bez izmaiņām līdzšinējo pabalstu piešķiršanas kārtību, nemainot likumā noteikto jauno izmaksas kārtību. Tā kā abos likumprojektos pamatā ir runa par izmaiņām vienos un tajos pašos likuma pantos, atļaujiet man, godātie deputāti, vispirms paust Sociālo un darba lietu komisijas viedokli par abiem iesniegtajiem likumprojektiem un pamatot komisijas ierosināto alternatīvo likumprojektu (jums izvērtēšanai ir nodots dokuments nr.104) un pēc tam pāriet pie katra šā atsevišķā likumprojekta apspriešanas.

Vispirms es atļaušos atgādināt, ka pieņemtais likums "Par maternitātes un slimības pabalstiem" ir viens no tiem sešiem likumiem, kas nosaka sociālās drošības sistēmas attīstību valstī un veicina darba devēja un darba ņēmēja lielāku atbildību par veselības un darba spējas saglabāšanu. Tas ir saistīts ar likumā par sociālo nodokli iestrādāto normu - pakāpeniski līdz 2002.gadam sadalīt šo nodokļa maksājumu vienlīdzīgi starp darba devēju un darba ņēmēju. Norma, ka darba devējs maksā slimības pabalstu par darba nespēju sākumperiodā, ir vispāratzīta prakse, un tā saskan ar starptautisko konvenciju par medicīnisko palīdzību un slimības pabalstiem. Tomēr šis likums ir radījis plašu rezonansi sabiedrībā, pret to ir pamatotas iebildes izteikuši gan darba devēji, gan darba ņēmēji, ir saņemtas gan komisijā, gan Prezidijā daudzas vēstules, ir asas publikācijas presē - manuprāt, mūsuprāt, galvenokārt tādēļ, ka pašreizējā likumā ir iestrādāta norma, ka tas stājas spēkā nākamā gada 1.aprīlī, tas ir, pirms tiek izmainītas likmes sociālā nodokļa maksājumos.

Komisija savu alternatīvo likumprojektu pamato ar sekojošo.

Pirmkārt, atbilstoši likuma par sociālo nodokli pārejas noteikumiem, - sākot ar 1996.gada 1.jūliju sociālais nodoklis darba devējam tiek noteikts 33% apjomā, pretēji 37%, ko maksā darba devējs pašreiz.

Bet sākot ar 1997.gada 1.janvāri sociālā nodokļa kopējā likme tiek samazināta par 1%, tas būs 37%. Šajā pusgadā, starp 1.jūliju un 1997.gada 1.janvāri, ir iespējams pārliecināties, kā norit jaunajos apstākļos sociālā nodokļa administrēšana, kā tas pildās, jau sākot ar nākamā gada sākumu ir paredzēta personificētu nodokļu maksātāju uzskaite.

Bez tam, kolēģi, ir jāņem vērā, ka zināmas iebildes pašreizējam likumprojektam izraisa arī tas apstāklis, ka daudzās darbavietās algas tiek maksātas minimālās izpeļņas, 28 latu apmērā, apejot sociālo nodokli un pārējo naudas daļu izmaksājot aploksnēs, un, protams, šajā situācijā rodas neapmierinātība gan darba devējiem, gan darba ņēmējiem par izmaksājamo pabalstu apjomu atbilstoši pieņemtajam likumam.

Otrkārt, likums paredz izstrādāt Ministru kabineta noteikumus, kas precizētu pabalstu piešķiršanu, aprēķinu izmaksas kārtību, un, mūsuprāt, līdz 1997.gada 1. janvārim beidzot vajadzētu izstrādāt jaunu darba nespējas lapu, veidlapu. Pašreizējā, tā saucamā, tautā iesauktā, "zilā lapa" ir spēkā apmēram 30 gadus, un pašreizējais likums paredz normu - trīs dokumentu iesniegšanu, lai saņemtu darba nespējas pabalstu. Jābūt jaunai slimības veidlapai; protams, tā varētu aizvietot visus šos trīs dokumentus.

Treškārt, es gribētu cerēt, ka līdz 1997.gada 1.janvārim minimālā darba alga Latvijā būtu ne zemāka par iztikas minimumu un arī par Konstitucionālajā likumā paredzētajiem medicīniskajiem pakalpojumiem... pakalpojumu minimumu cilvēkiem nebūtu papildus jāmaksā. Par šo jautājumu vajadzēs diskutēt, apspriežot 1996.gada budžetu. Un tādēļ arī 75% vai 80% apmērā izmaksātais darba nespējas pabalsts darba ņēmējam nebūtu tik sāpīgs.

Mūsuprāt, nav pieņemami iesniegtie likumprojekti galvenokārt tādēļ, ka tie nemaina pabalstu izmaksu kārtību, kas ir paredzēta likuma piektajā sadaļā. Proti, šodien darba nespējas pabalstu katrs saslimušais saņem savā darbavietā, turpretim pieņemtais likums paredz darba nespējas pabalstu izmaksāt sociālās apdrošināšanas iestādēs. Un, ja šis pabalsts būs jāsaņem no pirmās dienas šajās iestādēs (tas ir aptuveni 400 - 500 tūkstoši pabalstu gadā vai, kā Valsts prezidenta ierosinātajā variantā, 200 tūkstoši gadā), ar 1.aprīli šīs apdrošināšanas iestādes tādam pabalstu izmaksas apjomam nav vēl gatavas, un tas nebūtu arī mērķtiecīgi un ievērojami sarežģītu pabalstu piešķiršanu.

Tādēļ komisija aicina pieņemt alternatīvo dokumentu (atgādinu - tas ir 104.dokuments), tam piekrīt arī likuma "Par maternitātes un slimības pabalstiem" autori, un paredzēt, ka šis likums stājas spēkā 1997.gada 1.janvārī. Komisija aicina šo likumprojektu izskatīt kā steidzamu pirmajā lasījumā. Paldies par uzmanību.

Sēdes vadītāja. Sākam debates. Vārds Aidai Prēdelei. Par steidzamību? Par kura likumprojekta steidzamību?

Cienījamie kolēģi, mums veidojas varbūt mazliet neparasta situācija, bet steidzamība, pēc Kārtības ruļļa, ir balsojama tikai pirms debatēm. Līdz ar to mēs balsojam par steidzamību un tad izšķirsimies, kurš no šiem trijiem likumprojektiem iegūs šo steidzamību un kuru mēs izskatīsim. Tāda ir Kārtības rullī noteiktā kārtība, ka steidzamība ir balsojama pirms debatēm par pirmo lasījumu. Līdz ar to - lūdzu zvanu!

Tātad mēs balsojam par steidzamību - neatkarīgi no tā, kurš no šiem trijiem iesniegtajiem likumprojektiem tiks tālāk izskatīts pirmajā lasījumā.

Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 77, pret - nav, atturas - 2. Tātad atklājam debates.

Aida Prēdele - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāte.

A.Prēdele (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamā priekšsēdētājas kundze! Godājamie kolēģi! Tātad mūsu priekšā ir trīs likumprojekti - likuma grozījumi, kuri tikai pirmajā brīdī var likties ļoti līdzīgi. Patiesībā šie ir ļoti dažādi likumprojekti, un atļaujiet man pavisam īsi par to runāt.

Vispirmām kārtām, es noteikti iebilstu - un arī mūsu frakcija kopumā iebilst - pret to, ka tiktu balsots pozitīvi par komisijas likumprojektu un ka tas tiktu pieņemts, jo man liekas, ka komisija pati tā īsti nav iedziļinājusies šā likumprojekta saturā, jo - palasiet vien! Komisija aicina šo likumu atlikt, atlikt šā likuma stāšanos spēkā, nevis vienas vai otras likuma normas stāšanos spēkā. Tāpēc es gribu pastāstīt tiem deputātiem, kas varbūt nav tik ļoti iedziļinājušies pašā šajā pamatlikumā, kāpēc nekādā ziņā mēs nedrīkstam likuma darbību pārtraukt un atlikt.

5.Saeima pieņēma savas pastāvēšanas pēdējās dienās šo likumprojektu, un jāteic, ka varbūt tāpēc arī tādas īsti nopietnas debates šajā ziņā sākās tikai un vienīgi pēc šā likuma stāšanās spēkā, to skaitā arī debates presē. Un tomēr šis likums kopumā ir ļoti, ļoti atbalstāms, tā ir ļoti svarīga sastāvdaļa visā mūsu sociālās pārkārtošanas sistēmā. Jo šeit mēs redzam... atšķirībā no PSRS laika noteikumiem, kuri līdz šim bija spēkā, mēs redzam, ka pirmo reizi tiek noteikta sociālās apdrošināšanas pabalstu piešķiršanas, aprēķināšanas un izmaksas kārtība, modernā veidā, tā, kā tas ir paredzēts, vadoties pēc mūsu kopējās lielās sociālās programmas, pārkārtošanās programmas, uz ko mēs ejam.

Tātad - kas tur ir tāds īpašs un pozitīvs? Vispirmām kārtām jau, kā es teicu, tas atceļ PSRS novecojušos noteikumus.

Otrām kārtām, agrāk pabalsti bija saistīti ar jēdzienu - darba stāžs. Ir tikai normāli un ir tikai pareizi, ka tagad, īstenojot sociālo reformu, jēdzieniem "darba stāžs" un "nepārtrauktais darba stāžs" paliek arvien mazāka nozīme, jo to nomaina mūsdienīgais "sociālās iemaksas". Šajā likumprojektā ir arī likvidēta tā netaisnība, kas bija agrāk, ja cilvēks tikko sāk strādāt, viņam trūkst tā dēvētā darba stāža, tad viņš arī slimojot... pēkšņi saņem mazāku pabalstu savas slimības gadījumā. Pēc šā likuma normām, lai cik ilgi arī cilvēks savā darbavietā strādātu, lai cik darbavietu mainītu, viņam slimošanas laikā nav jācieš nekādi zaudējumi, viņš saņem pabalstu pilnā apmērā. Šo un vēl daudzu nenosauktu iemeslu dēļ - jo laika trūkuma dēļ mans uzdevums nav analizēt pašu šo likumprojektu - mēs nekādā gadījumā nevaram pieļaut to, ka likums... tiek atlikta uz veselu gadu likuma stāšanās spēkā.

Tātad es runāšu šobrīd par mūsu frakcijas - Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas frakcijas - šo likumprojektu, kura galveno domu jau, es domāju, jūs sapratāt. Galvenā doma tātad ir tāda, ka slimības gadījumā pabalsti tiek maksāti nevis no darba devēja kabatas - 14 dienas, bet tūlīt, sākot ar pirmo dienu, no sociālo pabalstu fonda vai sociālā budžeta.

Tātad diskusijas smagums gan Saeimā, gan presē ir tikai attiecībā uz vienu pantu, proti, uz 13.panta pirmo un otro daļu, kas nosaka valsts sociālās nodrošināšanas pabalstu izmaksas periodu noteikt, tikai sākot ar darba nespējas 15.dienu, kā jau šeit tika runāts. Uz šo 13.pantu es gribu palūkoties no diviem viedokļiem: pirmām kārtām - no darba ņēmēja viedokļa, un otrām kārtām - no darba devēja viedokļa.

Tātad, no darba ņēmēja viedokļa, īpaši pozitīva un atbalstāma ir likuma norma par nepārtrauktā darba stāža kā obligātas normas ieviešanu. Jo ja būs visi jaunie speciālisti un skolas nesen beigušie... tas atkal - pieminot to, ka likums varētu tikt atlikts uz gadu, tas, manuprāt, nav pieļaujams.

Taču ar 13.panta normu darba ņēmēji jau nekādi nevar būt mierā, jo šajā situācijā viņi zaudē sociālo aizsardzību. Un ir saprotams, ka tie strādājošie, kas biežāk slimo, arī drīz vien zaudēs darbu. Es gribu jūs aicināt, cienījamie deputāti, pavisam reāli paskatīties uz to situāciju, kāda ir Latvijā, kāda ir īpaši mūsu laukos: strādājošais ir bezgala neaizsargāts plēsonīgo un bieži vien netaisnīgo darba devēju priekšā. Latvijā ir 550 000 cilvēku, kas strādā privātajās struktūrās. Mazliet mazāk ir to, kas strādā valsts struktūrās. Valsts struktūrās ne visur ir arodbiedrības, bet privātajās struktūrās to nav pavisam. Respektīvi, cilvēks jūtas absolūti neaizsargāts. Ne tikai tas, ka nav šīs brīvās, "no apakšas" radušās arodbiedrības, bet arī tas, ka cilvēki, sociālismā auguši, nezina un nesaprot, kāda nozīme ir koplīgumam, kāda nozīme ir normālām civilizētām attiecībām, kas ir attiecīgi noformētas...

Manā - Rūjienas - pusē ir bijuši vairāki cilvēki, kuri nākuši un sūdzējušies, ka, lūk, darba devējs viņus ir piemānījis un apšmaucis, un izrādās - viņš, cilvēks, pat nav zinājis, kā jānoformē darba līgums un kas tas tāds īsti ir par zvēru.

Tātad mūsu priekšlikums, mūsu likumprojekts, aizstāv šo vienkāršo cilvēku, kurš jau tāpat ir nobaidīts, izmisis un neaizsargāts darba devēja priekšā. Bet ne tikai darba ņēmējs aizstāv un ir mūsu likumprojekta pusē, bet arī, izrādās, darba devējs. Jājautā, es gribētu teikt... jā, no darba devēja viedokļa, darba devējam jau tā ir tik liels nodokļu slogs, ka viņš tiek bīdīts vai nu uz bankrotu, vai vismaz uz ražošanas sašaurināšanas pusi. Un, likumu nemainot, nodokļus maksājošajam pieaugs darbaspēka izmaksas. Un, ja sociālā nodokļa reforma pašlaik, kā mēs to... arī mūsu frakcija to ir iesniegusi labojumos... palielinās šīs izmaksas, izrādās, par 11 procentiem, tad reformas slimības lapu jomā tam pievienos vēl 4 procentus. Ir tādi skaitļi, kurus mēs varam minēt, par to, ka... līdz ar to viss smagums būs jāiznes mūsu maciņam, jo, proti, produkcija sadārdzināsies par 7-10 procentiem. Tādējādi darba devējs savu darbinieku slimošanas izmaksas "uzliks" uz vienkāršā pircēja maciņa.

Diemžēl nav atbildēts arī jautājums, kā tad būs ar slimotāju aizstājējiem? Katrā reizē, kad slimos cilvēki, darba devējam būs jāmaksā vēl kādam cilvēkam alga. Kāds man pazīstams darba devējs vakar tā arī teica: tuvojas gripas epidēmija, mani šī epidēmija vienkārši izputinās, jo būs vajadzīgs divkārt maksāt - gan tam slimotājam, gan tam aizvietotājam. Vēl vairāk - arī budžeta iestādēm... Par to nav padomāts, arī budžeta iestādēm tas uzliek vajadzību pēc īpašiem papildu līdzekļiem, jo arī budžeta iestādēs būs vajadzīgs aizvietotājs.

Vēl es gribētu pieminēt tādu lietu, ka, lūk, šeit tika pārmests tas, ka mūsu likumprojekts neparedz pabalstu izmaksas kārtības maiņu. Tā ir labojama lieta, to mēs varam izdarīt, un tādam nolūkam ir otrais un trešais lasījums.

Nobeigumā: vēl viens no argumentiem, lai ieviestu divnedēļu slimības lapu apmaksu uz darba devēja rēķina, lai tādējādi ietaupītu naudu, esot šāds: ka daudzi darba devēji saka - ej un paņem slimības lapu un paslimo... Līdz ar to darba devējs it kā ietaupot naudu. Es gribētu sacīt, ka jau 5. Saeima vairākkārt ir centusies likumus būvēt un argumentus veidot, vadoties no pamatdomas, ka visapkārt ir negodīgi cilvēki un ka likumi arī netiks ievēroti. Gribu sacīt, ka, ja mums ir šādi darba devēji - un tādi viņi mums ir, ja mums ir tādi ārsti, kuri ir gatavi izsniegt slimības lapas cilvēkiem, kuri ir gluži pie labas veselības, - tādā gadījumā mums ir jāmēģina šos negodīgos ļaudis ietekmēt ar citiem līdzekļiem, ne ar tādu speciālu likumdošanu, kas ir paredzēta šinī sakarībā.

Un vēl. Par to, ar ko es sāku savu uzstāšanos. Tātad mēs, kā frakcija, vēl varētu kaut kādā veidā piekrist tam, ka tiktu apturēta uz kādu laiku šīs vienas likuma normas vai viena panta stāšanās spēkā, bet nekādā gadījumā ne vesela laba un katrā ziņā progresīva likuma stāšanā spēkā. Bet mans personiskais viedoklis ir tāds, ka šī likuma norma par darba devēja maksu darbinieka slimības gadījumā ir visādi citādi Eiropā moderna un pasaulē moderna, bet mēs diemžēl vēl neesam līdz tai nonākuši. Tas nenozīmē, ka mums to nevajadzēs ieviest; neapšaubāmi, mēs Latvijā pie tā nonāksim, bet ne šajā brīdī, jo, draugi, mēs pieņemam tādus likumus, kas ir visnotaļ labi, piemēram, top Ārstu prakses likums un ārstniecības noteikumi, kas jau darbojas Ministru kabineta noteiktajā kārtībā, kur vairāk vai mazāk ir pateikts par to, kāda kārtība ir ārstiem, medicīnas personālam, tā sakot, skats no mediķu viedokļa, bet mums... manuprāt, šai normai, par ko mēs šobrīd runājam, ir jāstājas spēkā tikai tad, kad mēs esam sakārtojuši likumdošanu, kas pilnībā aizsargā pacientu, un te es domāju pirmām kārtām veselības obligāto apdrošināšanu visā Latvijas valstī, kā arī likumprojektu, varbūt veselu paketi, kas attiektos uz pacientu, ombudsmenu... jeb kā savādāk mēs Latvijā sakārtotu šīs lietas, aizsargājot slimnieku,

aizsargājot vienkāršo cilvēku, kurš šobrīd jūtas tik ļoti apmulsis, bezpalīdzīgs un, taisnību sakot, īsti nesaprot, kā rīkoties šā likuma priekšā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Prēdeles kundze, tad kāds ir jūsu aicinājums? Par kuru likumprojektu balsot?

A.Prēdele. Mans aicinājums ir balsot par likumprojektu, kuru ir iesniegusi Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas frakcija.

Sēdes vadītāja. Paldies. Ivars Ķezbers - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

I.Ķezbers (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godājamie kolēģi! Es ne vienreiz vien no šīs augstās tribīnes esmu dzirdējis tādus vārdus: lūk, jūs, jauniņie, paskatieties uz mums, jau pieredzējušajiem, un iesim tālāk! Es gribētu teikt, ka arī jums ir bijušas neveiksmes, un man liekas, ka šodien mēs redzam, ka 5. Saeima ir ļoti sasteigti mēģinājusi iedibināt, kā mēs nupat dzirdējām, ļoti modernu sociālās likumdošanas pamatu, kas skar visus Latvijas iedzīvotājus - centristus, labējos un kreisos. Tātad es vēlreiz gribētu pasvītrot - jā, mums ir jāiet šis modernās Eiropas ceļš, bet mums ir jāsaprot, ka modernā Eiropa ir tautsaimnieciski sakārtota un likumdošanas ziņā sakārtota. Ja mēs paskatāmies, kas notiek šeit aiz loga... mēs labi zinām, ka mums nav šīs sakārtotības, un tāpēc es domāju, ka šā likuma galvenie trūkumi ir šādi.

Pirmkārt, tas ir uzrakstīts ļoti sarežģītā valodā. Kaut gan šeit ir runa par divām pusēm - darba devēju un darba ņēmēju -, neviena no šīm pusēm nebūs pilnībā apmierināta, jo mēs labi saprotam, ka vieni ir par to, lai mazāk maksātu, otri - lai pēc iespējas ātrāk saņemtu šo kompensāciju par savu attiecīgo slimību. Tātad ir jāatrod solīds ekonomisks nopamatojums šim likumam, un tāpēc viens no ieteikumiem ir komisijai... es balsoju gan par steidzamību, bet apzināti to darīju, lai patiešām mēs radītu šo matemātisko modeli šim likumam, jo, jūs labi saprotat, mēs nevaram aplikt ar nodokļiem darba devējus un mums ir jāatbild uz jautājumu, vai tie cilvēki, kas saņem šos 28 ar pusi latus, reāli, tā sacīt, ir ieinteresēti šādā sasteigtā, neaprēķinātā likumā. Tātad pirmais un galvenais lūgums ir komisijai radīt šo matemātisko izskaitļojumu, salīdzināt ar budžeta iespējām, neradot darba devējam papildu nodokļus, uz kuriem viņš šodien reāli nav nemaz gatavs.

Un vēl. Tātad es atbalstu komisijas izstrādāto likumprojektu, bet, tā kā mums patiešām ir divi nopietni papildinājumi nākuši klāt, ņemt arī to labāko, kas ir šajā dokumentā. Bet sasteigt šo dokumentu nozīmē nerēķināties ar ekonomiskām realitātēm, domāt par modernu sabiedrību, kuras mums vēl absolūti nav. Paldies.

Sēdes vadītāja. Valdis Krisbergs - Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcijas deputāts.

V.Krisbergs (Demokrātiskās partijas Saimnieks frakcija).

Godājamo Saeimas Prezidij, godājamie kolēģi! Acīmredzot šodien būtu šī diskusija ļoti minimāla, ja cienījamais Andris Bērziņa kungs būtu ievērojis trīspušu sistēmas principus, ka vispirms šis likumprojekts bija jāizskata trīspušu sarunās, jo apmierināts ar šo likumprojektu šodien, šķiet, nav neviens no šīs trīspušu iespējamo sarunu dalībnieku puses. Man gribētos pateikt, ka, ja netiks apturēts šis moments, kas mums pašreiz ir redzams šajā likumā, ka 15 dienas par darba ņēmēju slimību maksās darba devējs, vissmagāk to uz savas ādas vai, pareizāk sakot, savā maciņā izjutīs mūsu maznodrošinātie pilsoņi un iedzīvotāji. Kāpēc? Jebkura preces vērtība veidojas no pašizmaksas summas, un papildu nodoklis, kas principā līdzināsies apmēram

11 procentiem no darba algas, jo darba devējs šodien maksā 37 procentus, reāli 38 procentus no darba algas sociālajā fondā... viņam būs jāpierēķina vēl 11 procenti klāt no izmaksājamās algas. Es, kā darba devēju pārstāvis, kategoriski noraidu, ka tikai 28 latu algas tiek maksātas. Es gribu atgādināt Statistikas komitejas oficiālos datus, ka Latvijā vidējā alga vakardien bija 98 lati. Jā, tik tiešām... mēs dziļi sākam pierast, ka visapkārt ir tikai krāpnieki. Tikai Saeimā laikam viņu nav. Ka jebkurš darba devējs to tikai vien cer, kā valsti piekrāpt. Jā... Valdošā valdība tik tiešām darba devējam ir iemācījusi, ka godājams cilvēks Latvijā laikam būs tikai tas, kas krāpsies, jo visa nodokļu sistēma, kas šodien strādā, rada tikai divas alternatīvas - vai nu krāpties, vai nebūt darba devējam. Izputēšana draud.

Tātad ir jautājums: par kuru likumprojektu varētu balsot? Es, protams, dziļi atvainojos savam frakcijas biedram un arī līdzdomātājam Valdim Nagobada kungam, bet atlikt šo jautājumu tikai uz vienu gadu... tas ir pusmērs, tas ir obligāti nepieciešams, bet tas nav viss, kas bija jāizspriež savai komisijai. Es skaidri saprotu, ka acīmredzot vairāk pragmatiskā domāšana mana kolēģa Nagobada personā nav spējusi dabūt caur šo komisiju... Ir runa pavisam par ko citu. Ja visā Eiropā, atvainojiet, cilvēks saņem algu, nomaksā obligātās takses jeb, latviski runājot, nodokļus, obligātos apdrošinājumus, brīvprātīgos apdrošinājumus, viņš pilnīgi brīvi vēl var nomaksāt īres maksu, komunālos pakalpojumus, cilvēciski paēst, apģērbties un no gada peļņas atlicināt mēneša atvaļinājumu kaimiņvalstīs... tā ir normāla parādība. Mēs ejam uz Eiropu. Cenu līmenī, man šķiet, mēs jau esam Eiropai garām aizskrējuši, iekasēto maksājumu ziņā noteikti nonākuši Eiropā, bet mēs visi nez kāpēc aizmirstam, ka darba devējs šodien vispārējā ekonomiskajā pagrimumā - un ir pilnīgi skaidrs, kas pie šā pagrimuma vainīgs - nav spējīgs nomaksāt Eiropas cenas un pildīt Eiropas prasības. Līdz ar to, ja mēs atliksim uz gadu šā likumprojekta realizāciju, ja tik tiešām Kristīgo demokrātu ierosinājums tiks iestrādāts jaunajā likumprojektā un ja vismaz sākot no otrās vai trešās dienas tikai būs jāmaksā... pirmo, otro, trešo dienu būs jāmaksā tikai darba devējam, tad varbūt mēs spēsim šīs likumu normas piepildīt. Paldies šoreiz mūsu Valsts prezidentam, ka viņš ir bijis tik drosmīgs, ka vismaz uz pusi samazinājis šo absolūti neloģisko likuma normu. Šā likuma norma bija jāsamazina vismaz 15 reižu. To diktē šodien diemžēl mūsu tautas absolūtā nemaksātspēja.

Vēlreiz aicinu pieņemt acīmredzot Kristīgo demokrātu izstrādāto likumprojekta tekstu, un noteikti tas būtu jāpieņem steidzamā kārtā, kā pirmajā lasījumā, un tomēr tas būs jāpapildina. Paldies.

Sēdes vadītāja. Modris Lujāns - politiskā bloka "Sociālistiskā partija - Līdztiesība" deputāts.

M.Lujāns (deputātu bloks "Sociālistiskā partija - Līdztiesība").

Iepazīstoties ar šo projektu, ko, cik es saprotu, mēneša beigās, īsi pirms 5. Saeimas darbības izbeigšanās, kārtējo reizi deputāti tā čakli, čakli pieņēma, - un, cik es saprotu, tas tika vairāk darīts valdībai par prieku, jo, tā kā kabatā naudiņas nav, tad jāatrisina, kā... sociālā spriedze ir jāpārmet uz kādu citu kaklu, jo šodien izrādīsies vaininieks taisni uzņēmējs... kaut vai arī varbūt pat ne uzņēmējs, vairāk kļūtu pat bankrotējušie valsts uzņēmumi. Jo es nevaru iedomāties, kā uzņēmuma vadītājs, kurš ir aizturējis algu izmaksas jau varbūt trīs un četrus mēnešus, tagad apmaksās savu darbinieku slimības pabalstus. Tātad mēs varam reāli to teikt, ka tāds pabalsts tāpat kā alga... netiks maksāta vai tiks labākajā gadījumā apmaksāta galošu veidā, par ko daudzi uzjautrinās bieži vien. Tikai, protams, tad arī Ministru kabinetam vai Saeimai būtu jāpieņem lēmums, ka var galošu veidā apmaksāt arī tālāk... teiksim, nodokļus samaksāt galošās vai galošas samaksāt ārstam. Un diemžēl tā ir mūsu reālā šodienas prakse, un to mēs atkal cenšamies neredzēt. Un taisni vakar, kad tikos arī ar saviem kolēģiem aroda līderiem Brīvo arodbiedrību savienībā, viņi teica: "Tad, kad mēs stāvējām ārā pie 5. Saeimas durvīm un protestējām pret šā

likuma pieņemšanu, tad mums pateica - nu, jūs jau esat tādi padumji, ko tad jūs tur daudz protestējat, mēs par jums tā rūpējamies...” Tikai rītā, iespējams, ja Gaiļa kungs varēs atrast iespēju satikties ar tautu, kas nāks pie viņa ciemos, viens no jautājumiem pilnīgi reāli arī būs šis jautājums par šo veselības apmaksas sistēmu, kas ir nepārdomāti ieslēgts, uzmetot atbildību tīri uz tautas kakla. Varam, protams, šodien kārtējo reizi, teiksim, paskatīties, kā Kristīgie demokrāti ar tādu kristiešu aci redzot... nu tur samazinās it kā... nu rādīsim, mēs jau tautai kaut ko palīdzējām... redz, tur dienu skaitu samazinājām, un ātrāk jūs, tā teikt, izdzīvosiet līdz tam pabalstam. Var arī Prezidenta kungu, kas arī tur ir to termiņu samazinājis... Kaut es zinu, ka slimnīcā ir desmit dienas... Desmit dienu laikā parasti izārstē cilvēku. Šeit atsevišķos brīžos termiņi ir plašāki, tātad iznāk tā, ka cilvēks vai nu pats par saviem līdzekļiem, vai uzņēmēja līdzekļiem ir vesels kļuvis un tad nu beidzot valsts savu artavu iedos. Un šinī gadījumā mēs runāsim par divām lietām - par to, vai nu cilvēks slims ies strādāt, lai varētu pabarot savu ģimeni (un, tā kā mirstība pie mums ir liela, tad mēs vēl pārsniegsim šo līmeni vēl kādas pāris reizes), vai arī būs pretēja reakcija, ka cilvēku vienkārši metīs ārā no darba. Var būt arī trešā reakcija: ka vienkārši nauda kā tāda netiks maksāta tiešā veidā, cilvēkam neapmaksās rūpnīca, bet būs atkal “konvertu variācijas”, kā šodien bieži vien jau tas arī iestājies. Lūk, ir vairākas variācijas, un vai mēs to gribam realizēt, ja mēs gribam beidzot to risināt nopietni? Un pie reizes arī uzdotu jautājumu valdībai - kur ir tā sociālā nauda? Kā tā tiek izlietota? Un vai valstij zināmā mērā arī nav jānes sava atbildība par saviem pilsoņiem?

Un tādēļ es personīgi atbalstu trešo variāciju, ka šinī gadījumā ir jāapstādina 5. Saeimas pēdējo nedēļu talanta plūdi, jo es jūtu, ka vēl arī pēc Jaunā gada mums būs vismaz kādi pāris desmiti projektu, kas pēdējā brīdī tika “izdzīti cauri”, jo 5. Saeimas deputāti zināja to, ka nekādu atbildību par to vairs nenes, tikai morālu. Bet nu... darbā parasti saka, ka par brāķi jau būtu jāmaksā pašiem, bet nu... alga ir saņemta trīs mēnešus uz priekšu, tā ka tur jau arī nevarēs iekasēt pat to naudiņu. Bet nu, ko es saku... vienkārši nu... katram jau paliek, tā teikt, gan uz kristīgas dvēseles, gan ne uz kristīgas... bet pašam būs poga jāspiež un pēc tam jāstāsta tautai. Var arī, teiksim, varbūt kādu citu pārstāvi, kas, ja tā draudzīgi sarunājas varbūt.... Rītā patiešām varēs iznākt satikties ar arodbiedrību - trešo pusi, - ko tā ļoti mīl, bet tad parasti kā nabago brāli aizmirst.

Sēdes vadītāja. Es atvainojos, Lujāna kungs, - par kuru no likumprojektiem jūs...

M.Lujāns. Trešais...

Sēdes vadītāja. Kurš tas ir - trešais?

M.Lujāns. Tas ir komitejas lēmums... komisijas projekts...

Sēdes vadītāja. Tātad par Sociālās komisijas iesniegto, jā?.. Paldies.

Māris Vītols - LZS, KDS un LDP frakcijas deputāts.

M.Vītols (LZS, KDS un LDP frakcija).

Cienījamie kolēģi! Pavisam īsi vēlos runāt, lai atbalstītu Latvijas Zemnieku savienības, Kristīgo demokrātu savienības un Latgales Demokrātiskās partijas frakcijas iesniegto likumprojektu “Grozījumi likumā “Par maternitātes un slimības pabalstiem”“. Jākomentē šeit acīmredzot ir tas, kā šie likuma grozījumi tapa, un, iestrādājot tieši šādu principu, ka slimības lapas no pirmās dienas tiek apmaksātas no sociālās apdrošināšanas budžeta līdzekļiem, mēs šo principu izvēlējāmies pēc konsultācijām gan ar darba devējiem, gan arī ar arodbiedrībām, un abi šie tarifu

partneri atbalstīja tieši šādu likumprojekta variantu. Jo gan arodbiedrības, gan darba devēji iestājas par šā likuma grozīšanu, un tas ir nepieciešams, jo pašreizējā redakcijā darba devējiem bez jau tā lielā nodokļa sloga - sociālā nodokļa sloga - 38% šie uzliktie maksājumi, šīs slimību pabalstu apmaksas, palielinātu šīs sociālās izmaksas līdz pat, pēc mūsu aprēķina, 40%. Ko tas reāli nozīmē? Tas nozīmē, ka darba devējiem, ja mēs vērtējam tieši šīs sociālās izmaksas, šie 40% - tas ir visaugstākais rādītājs starp visām trīs Baltijas valstīm. Un faktiski, sadārdzinot šīs sociālās izmaksas, šīs darba izmaksas, mēs arī padarām mūsu darba devējus, mūsu uzņēmējus konkurētnespējīgus Baltijas darba tirgū. Un, mūsuprāt, tas vistuvākajā laikā atspoguļosies gan uz konkurenci starp trīs Baltijas valstīm, uz investīciju piesaistīšanu, gan arī uz darba tirgu, ja mēs skatāmies tālākā perspektīvā un redzam Baltijas valstis kā vienotu ekonomisko telpu. Tāpēc mūsu priekšlikums ir atbalstīt mūsu iestrādātos grozījumus likumā "Par maternitātes un slimības pabalstiem".

Šodien valstī - un tas ir zināms no masu informācijas līdzekļiem - plosās šī gripas epidēmija, un dažādās iestādēs un uzņēmumos šis strādājošo saslimstības gadījumu skaits aptver pat līdz 30% no strādājošā personāla. Tas ir skāris īpaši arī zemnieku saimniecības. Un es zinu, ka daudzās zemnieku saimniecībās slimo līdz 30% no strādājošajiem. Un patiesībā, ja šis likums stātos spēkā, tad visa šī atbildība par slimības pabalstu apmaksu gultos tieši uz zemnieka paša pleciem. Mēs uzskatām, ka šāda situācija nav pieļaujama, un šeit izteiktie pārmetumi par to, ka varbūt mūsu priekšlikumā ir dažas juridiskas nepilnības, es uzskatu, nav pamatoti, jo uz otro lasījumu mēs varēsim iestrādāt arī tās normas, lai precīzāk šo mūsu grozījumu saistītu kopā ar citām likumā paredzētajām normām. Tāpēc es lūdzu atbalstīt LZS, KDS un LDP frakcijas iesniegto likumprojektu pirmajā lasījumā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Ludmila Kuprijanova - Tautas saskaņas partijas frakcijas deputāte.

L.Kuprijanova (Tautas saskaņas partijas frakcija).

Godātie kolēģi! Es gribētu drusciņ precizēt. Pirmkārt, man būtu jāpateicas deputātiem Aidai Prēdelei un Vītola kungam, jo būtībā, ja uzmanīgi klausījāties, viņi atbalstīja tieši komisijas variantu. Es mēģināšu tūlīt jums paskaidrot, kādēļ.

Pirmkārt, es domāju, man būtu jums jāatgādina, ka pie lielāka laika perioda slimības lapas nekādā gadījumā neaprēķina ne no kādiem stāžiem. Tas ir sen apmainīts. Un visiem maksā simtprocentīgi. Mazs precizējums.

Par juridisko nepilnību šim likumprojektam, teiksim, otrajam variantam, te ir runāts. Es negribētu pieskarties, jo tur patiešām ir pusfrāze. Tur divi panti vispār nav ņemti vērā - 15., 16., kam vajadzētu arī labot, kas ir Prezidenta variantā. Un, protams, ja pieiet formāli, tad pirmajā lasījumā viņu vispār varēja noraidīt tikai tādēļ, ka viņš absolūti nav sagatavots un viņš neiet kopā pats ar sevi.

Bet es gribētu runāt pēc būtības, kādēļ radās trešais, alternatīvais variants. Cienījamie kolēģi! Es ceru, ka varbūt daudziem no jums rokās šobrīd ir tomēr pats likums "Par slimības un maternitātes pabalstiem", jo to patiešām pieņēma 6. novembrī. Un pirmais un būtiskais iemesls, kādēļ tas būtu jālabo, - tam šobrīd nav sabalansētas finanses. Es gribētu atgādināt interesentiem zālē, kas interesējas par šo kopsakarību, ka ir pieņemti labojumi likumā "Par sociālo nodokli", un proporcijas starp darba devēju un darba ņēmēju sociālajam nodoklim mainās 1. jūlijā. Tādēļ būtu loģiski, ka 6. novembrī spēkā stāšanās termiņš būtu balsots... vismaz 1. oktobris. Respektīvi, vienu ceturksni pēc nodokļa izmaiņas. Es domāju, tas ir saprotami, jo tieši tas dod "bufera"

iespēju darba devējiem, jo viņš atbrīvojas vismaz no pieciem procentiem - tiek pārdalīts. Tas jau būtu jāmaina jebkurā gadījumā. Jo šobrīd tā seguma nav.

Otrs moments. Ja runā par Prezidenta priekšlikumu, kas, protams, ir divreiz labāks nekā pieņemtais likumprojekts, jo viņš samazina darba devējam un darba ņēmējam uztraukumus uz pusi - no 14 dienām uz 7 dienām... Bet es domāju... Vēl runās acīmredzot ministrs, un vēl runās komisijas referents, es jums gribētu pateikt, ka slimības lapas ir septiņām dienām, tas ir, rupji runājot, 40-50% no visām slimības lapām. Tas ir liels apjoms. Un tādā gadījumā es gribētu jums visiem atgādināt, es domāju, katrs no jums vismaz vienu reizi dzīvē ir "zilo lapu" ņēmis, jūs to atnesat uz darbavietu, iesniedzat savā grāmatvedībā un gaidāt, kad jums kasē izmaksās to aprēķinu. Un tas ir normāli. Ar to nodarbojas darbavietas, var teikt, visu mūžu. Un grāmatvedības. Ja mēs pieņemam Prezidenta labojumu par 7 dienām, it kā kompromisu, tas nozīmē, ka 1. aprīlī visi tie, kam būs vairāk par septiņām dienām (un tie būs apmēram 50%, un tas būs apmēram, teiksim, 250 000 slimības lapu gadā), ies uz sociālās apdrošināšanas pārvaldēm. Katrā rajonā ir viena. No pagastiem, no visurienes. Viņi ar savu zilo lapiņu, kā tikai iet pāri septiņām dienām, tūkstošiem dodas tur mēģināt dabūt samaksu. Es domāju, ka te pat nav jāskaidro, ka tas vispār ir absurds. Tas nav tehnoloģiski sagatavots. Šinī gadījumā Prezidenta priekšlikums... Arī šinī situācijā, ja mēs konceptuāli balsotu par Prezidenta priekšlikumu, mums būtu jāatliek likuma ieviešana tikai tādēļ, ka to nevarēs tehniski realizēt. Tad iestāsies vēl viens moments, tas, par ko visi ļoti skaisti runāja, - ka darba devējs nemaksās, bet tad pārtrauks maksāt arī sociālā apdrošināšana, jo viņi fiziski to neizdarīs.

Ir vēl ļoti daudz momentu, ko es varētu minēt attiecībā uz konkrētiem pantiem. Bet es patiešām gribētu šobrīd konceptuāli jums paskaidrot, kādēļ komisija piedāvā tieši savu variantu. Likums, pirmkārt, tātad šobrīd finansiāli nav sabalansēts ne ar sociālo nodokli, ne ar valsts budžetu, jo tas paredzēs arī valsts budžetā papildu naudu, viņš nav dabūjis absolūtu piekrišanu trīspusējā padomē, kas varbūt šobrīd vēl ne īpaši efektīvi darbojas mūsu valstī, bet viņa eksistē, tur ir darba devēji, darba ņēmēji un valdība. Un, treškārt, tas pie pirmajiem diviem variantiem tehniski nevar būt nodrošināts. Tādēļ komisija uzskata par vispareizāko šobrīd - ātrā steigā, bez aprēķiniem... bez tehniskā nodrošinājuma nesteigties, ātrumā nemainīt neko šobrīd likumā, bet atlikt tā stāšanos spēkā līdz nākamajam gadam, līdz 1997. gada 1. janvārim. Un gada laikā, es domāju, īpaši sakarā ar sociālā nodokļa tarifu likmju maiņu proporciju, mēs attiecīgi mainīsim - paralēli un vienlaicīgi - arī šo likumprojektu. Un tas ir jādara pārdomāti. Komisijai jādabū dažādi aprēķini. Komisijai acīmredzot būs atsevišķi jātiekas ar trīspusējo padomi, ir jārod konsensuss, jo patiešām viss tas, kas notiek šobrīd presē un sabiedrībā ap šo likumu, nav pieļaujams.

Un, treškārt, es ceru, šā gada laikā komisija jau sāks skatīt medicīnas apdrošināšanu, jo tie ir ļoti saistīti jautājumi, kā jūs saprotat. Slimības lapas un medicīnas apdrošināšana. Un tad, skatot to visu kompleksā, var mierīgi izdarīt labojumus šinī likumprojektā. Jo tas, ka mēs atliekam uz gadu, nenozīmē, ka to nomet, kaut kur noliek un sākot ar janvāri mēs sākam par jaunu visas šīs debates. Tādēļ es gribēju jums paskaidrot un lūgt Saeimu šoreiz uzticēties tomēr Sociālo un darba lietu komisijas viedoklim un atbalstīt mūsu priekšlikumu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Andris Bērziņš - labklājības ministrs.

A.Bērziņš (labklājības ministrs).

Cienījamā priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Es gribu pavisam tikai divus komentārus teikt par to, ko teica iepriekšējie runātāji. Pirmais komentārs būs par to, ko teica Krisberga kungs. Es varu Krisberga kungam parādīt pirms pusotra gada trīspusējā padomē saskaņotu viedokli, kur Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības pilnvarots cilvēks ir parakstījis trīs nedēļu slimības lapu apmaksu

uz darba devēja rēķina, kā arī varu parādīt Latvijas Darba devēju konfederācijas pilnvarota pārstāvja parakstu, ka viņš ir saskaņojis šīs pašas trīs nedēļas.

Otrais. Šeit izskanēja bažas par to, ka, ja gripas epidēmijas laikā cilvēki saslimst, tad uzņēmēji vispār izput. Es gribu teikt, ka, ja es esmu uzņēmējs un zinu, ka gripas epidēmija mani var izputināt, tādā gadījumā es paņemu, nopērku vakcīnu, kas maksā ļoti maz, un sapotēju savus darbiniekus tā, lai viņi ar gripu neslimotu. Šī norma, ka sākas savstarpējā atbildība, ir absolūti moderna un ir nepieciešama. Bet ne tas ir galvenais. Kāda šodien ir galvenā pamatproblēmas būtība? Problēmas būtība ir tā, ka mūs pamatoti kritizē par to, ka darba devējiem it kā šobrīd tas slimības lapu apjoms ir jāmaksā papildus klāt. Šis apjoms, es atkārtošu vēlreiz, ir aptuveni 0,8 vai 0,9% no kopējā apdrošināšanas maksājumu tarifa. Es aicinātu atbalstīt komisijas sagatavoto variantu, jo tas dod iespēju atlikt šā likuma spēkā stāšanās laiku līdz tam brīdim, kamēr kopējais apdrošināšanas tarifs par vienu procentu ir samazināts, tādā gadījumā apdrošināšanas maksājumi nepalielinās un galvenā pretruna ir novērsta. Par tehnoloģiju, kā to izmaksāt, mēs varam šajā laikā, līdz likuma spēkā stāšanās kārtības apstiprināšanai, diskutēt.

Godātie deputāti! Es aicinu jūs balsot par trešo - komisijas sagatavoto - variantu. Paldies par uzmanību. (Starpsauciens no zāles: "Vēlreiz nolasīt!")

Sēdes vadītāja. Debates beidzam. Tagad gribu deputātiem atgādināt, ka mēs esam nobalsojuši par šā likumprojekta steidzamību neatkarīgi no tā, kādu likumprojektu no šiem trijiem mēs izvēlēsimies, lai balsotu pirmajā lasījumā. Tāpat gribu atgādināt deputātiem Kārtības ruļļa noteikumus. Ja iesniegti vairāki likumprojekta varianti, Saeima pēc debatēm par visiem likumprojektiem lemj, kuru no tiem pieņems pirmajā lasījumā. Balsojami visi līdz debašu beigām neatsauktie likumprojekti to iesniegšanas secībā. Šobrīd nav atsaukts neviens. Un, ja mēs skatāmies pēc iesniegšanas laikiem, tad dokumenti sakārtojas šādā secībā: pirmais ir dokuments nr. 32 (iesniegts 22. novembrī pulksten 14.55), nākamais ir dokuments nr. 34 (iesniegts 23. novembrī pulksten 8.45) un tālāk ir dokuments nr. 104 (iesniegts 6. decembrī pulksten 17.10). Lūdzu zvanu! Pirms balsošanas vārds referentam.

V.Nagobads. Godātā priekšsēdētāja! Godātie kolēģi! Es gribētu izteikt gandarījumu par aktīvām debatēm un atzinīgu šā pieņemtā likuma vērtējumu. Manuprāt, tas tikai lieku reizi apstiprina o, ka nekādā gadījumā nedrīkstētu atļauties izmainīt šā likuma atsevišķus pantus, tādējādi varbūt sabojājot to kopsakarībā.

Un, otrkārt, diezgan skumji ir tas, ka tomēr no šīs augstās tribīnes nākas dzirdēt nepārdomātus skaitļus, kas absolūti neatbilst īstenībai, vienalga, vai tie būtu saistīti ar produkcijas sadārdzināšanu šā pabalsta dēļ par 10%, vai darba nespējai līdz 30% gripas epidēmijas laikā, un tā tālāk. Īsti neskaidri, kas ir precīzi statistikā, zināmi viņi ir korekti, un desmitkārtīgi citādāk... zemāk, nekā šeit izskanēja... Un tādēļ es vēlreiz nobeigumā aicinātu balsot par komisijas alternatīvo likumprojektu. Paldies.

Sēdes vadītāja. Lūdzu balsošanas režīmu! Tātad lūdzu deputātu uzmanību! Vispirms mēs balsojam par dokumentu nr. 32, ko ir iesnieguši deputāti Putniņš, Druva, Prēdele, Naglis un Vītols. Lūdzu rezultātu! Par - 10, pret - 36, atturas - 34. Nav pieņemts.

Nākamais ir dokuments nr. 34, ko iesniedzis Latvijas Valsts prezidents. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 3, pret - 42, atturas - 39. Likumprojekts nav pieņemts.

Nākamais ir likumprojekts nr. 104, ko ir iesniegusi Sociālo un darba lietu komisija. Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 81, pret - nav, atturas - 3. Pirmajā lasījumā ir pieņemts dokuments nr. 104, ko iesniedza Sociālo un darba lietu komisija.

Lūdzu termiņu, līdz kādam iesniedzami priekšlikumi, un arī datumu, kad ir otrais lasījums. Jo - atgādinu - mēs esam nobalsojuši par likuma steidzamību.

V.Nagobads. Godātā priekšsēdētāja! Godātie deputāti! Tā kā izmaiņas šajā likumprojektā skar burtiski vienu teikumu un dažus vārdus, es pieļauju, ka vairāk papildinājumu šim likumprojektam var nebūt. Varbūt es drīkstu aicināt šodien nobalsot arī otrajā lasījumā par šo likumprojektu.

Sēdes vadītāja. Lūdzu, vai kādam ir kādas pretenzijas? Cik es saprotu, Seiles kundzei ir iebildumi. Līdz ar to šodien otrajā lasījumā viņš nav balsojams.

V.Nagobads. Tādā gadījumā es aicinu iesniegt priekšlikumus otrajam lasījumam līdz 18. decembrim.

Sēdes vadītāja. Un otro lasījumu?

V.Nagobads. Otro lasījumu paredzēt 21. decembrī.

Sēdes vadītāja. Paldies. Tātad priekšlikumu iesniegšanas termiņš - 18. decembris. Otrais lasījums - 21. decembrī.

Nākamais darba kārtības jautājums ir likumprojekts **"Likums par zemes dzīlēm".** Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijas vārdā Anna Seile - LNNK un LZP frakcijas deputāte.

A.Seile (LNNK un LZP frakcija).

Cienījamie deputāti! Cienījamā Prezidija priekšsēdētāja! Es lūdzu jūsu uzmanību dokumentam nr.36. " **Likums par zemes dzīlēm".** Šis likumprojekts ir izskatīts jau 5.Saeimā, iesniegts un sagatavots 5.Saeimā otrajam lasījumam. Likumprojekta būtība ir tāda, ka tiek sakārtotas īpašuma attiecības attiecībā uz zemes dzīlēm, un, ņemot vērā to, ka Saeima jau ar vienu atsevišķu likumu bija uzdevusi Ministru kabinetam šādu likumu pieņemt un sagatavot līdz 1995.gada 1.janvārim, bet šis termiņš jau sen ir pagājis, ir sevišķi aktuāli pieņemt šādu likumu šodien.

Likumprojekts sastāv no vairākām standarta nodaļām, kurās tiek skaidroti termini, aprunāti vispārējie noteikumi un noteikta zemes dzīļu izmantošanas kārtība. Šīs kārtības būtība ir tāda, ka zemes dzīles pieder zemes īpašniekam. Ar dažām atrunām. Un šīs atrunas ir vērstas uz to, lai atsevišķi derīgie izrakteņi, kuri nekoncentrējas tikai vienā mazā zemes īpašnieka pleķītī, bet to izplatība ir lielākā areālā... piemēram, šādi derīgie izrakteņi ir valsts nozīmes derīgo izrakteņu sarakstā minētie pazemes ūdeņi, kas ir dziļāki par 20 metriem, un arī nafta, tāpēc es lūdzu šo likumprojektu atbalstīt pirmajā lasījumā. Informēju jūs, ka šajā pirmajā lasījumā iesniegtajā redakcijā, kuru sagatavojusi Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija, ir iestrādāti jau visi Saeimā izskatītie un iesniegtie priekšlikumi, kuri bija sagatavoti otrajam lasījumam jau 5.Saeimā. Tāpēc likumprojekts ir ieguvis daudz labvēlīgāku risinājumu attiecībā arī uz bijušajiem īpašniekiem un uz īpašumtiesību sakārtošanu, ievērojot arī Civillikuma normas.

Vēl es gribu paskaidrot, ka bieži sastopamo derīgo izrakteņu ieguve savām vajadzībām absolūti netiek nekādā veidā ne licencēta, ne aplikta ar nodokļiem. Šo bieži sastopamo derīgo izrakteņu sarakstu apstiprina Vides un reģionālās attīstības ministrija, un šie saraksti tiek publicēti oficiālā valdības preses izdevumā.

Tāpat, ierīkojot grodu akas, urbtās un iedzītās akas dziļumā līdz 20 metriem un ierīkojot dažādas būves, absolūti nekādas atļaujas, nekādas birokrātiskas saskaņošanas nav nepieciešamas.

Es lūdzu jūs atbalstīt šo likumprojektu pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Atklājam debates. Ir lūgums atvēlēt uzrunāt Saeimu - Aivars Endziņš - frakcijas "Latvijas ceļš" deputāts. Atvēli sniedzu.

A.Endziņš (frakcija "Latvijas ceļš").

Cienījamo priekšsēdētāj! Cienījamie kolēģi! Neapšaubāmi, šis likumprojekts "Likums par zemes dzīlēm" tagad ir sagatavots daudz kvalitatīvāk, nekā tas bija 5.Saeimā. Tur man bija ļoti daudz iebildumu. Bet tajā pašā laikā es gribētu vērst cienījamās Saeimas un atbildīgās komisijas uzmanību uz to, ka ir vēl darbs, kas jāveic.

Piemēram, tādas neprecizitātes ir 11.pantā, kura otrajā daļā ir atsauce uz šā likuma 6.panta ceturto daļu. Te ir rakstīts: "Zemes īpašnieki, ievērojot šā likuma 6.panta ceturtajā daļā minētās prasības, var izmantot zemes dzīles sava zemes īpašuma robežās bez zemes dzīļu izmantošanas atļaujas (licences) šādos gadījumos...", un seko uzskaitījums. Bet esiet tik laipni un apskatieties 6.pantu! 6.pantam vispār ir tikai divas daļas. Un, ja es nemaldos, tad gan pirmajā lasījumā, kad tas bija 5.Saeimā, gan otrajā šī pretruna tā arī netika novērsta, bet tā ir palikusi vēl tagad.

Juridiskā komisija savā atzinumā, kas ir datēts ar 1995.gada 7.jūliju, norādīja atbildīgajai komisijai, aicināja apsvērt un pārstrādāt 20.panta ceturto daļu, proti, dot uzskaitījumu, kādos gadījumos var pret zemes īpašnieka gribu veikt pētījumus viņa teritorijā. Šeit pašreiz ir rakstīts tā, ka zemes īpašnieki un zemes dzīļu izmantotāji nevar aizliegt ģeoloģisko izpēti un zinātniskos pētījumus, kā arī vides valsts monitoringa veikšanu savā zemē, ja tie tiek veikti saskaņā ar pētījumu vai vides valsts monitoringa programmām, valsts un pašvaldību pasūtījumu. Viņš ir mazliet uzlabots tādā ziņā, ka ir atrunāts, ka tur nedrīkst nodarīt kaitējumu utt.

Bet kā tad ir ar īpašnieku tiesībām, ja iepriekš mēs pasakām, ka zemes dzīles un visi izrakteņi, kas tajā atrodas, pieder zemes īpašniekam, bet tajā pašā laikā pret īpašnieka gribu un bez jebkādām atrunām var darīt, izrādās, šī īpašnieka zemē visu, kas ienāk prātā? Manuprāt, vēl arī šis 3.pants - "Īpašuma tiesības", kur ir teikts, ka zemes dzīles un visi izrakteņi, kas tajās atrodas, pieder zemes īpašniekam, ir zināmā mērā pretrunā ar 20.panta ceturto daļu, kura skan sekojoši: "Zemes īpašnieki un zemes dzīļu izmantotāji nevar aizliegt ģeoloģisko izpēti un zinātniskos pētījumus, kā arī vides valsts monitoringa veikšanu savā zemē." Tātad tas ir viens.

Vēl, manuprāt, ir pretruna, kas skar 11.pantu, - arī šīs īpašnieka tiesības, bet tajā pašā laikā šeit ir rakstīts, ka viņš var izmantot bez atļaujas zemes dzīles. Pie tam te ir runa tikai par bieži sastopamajiem derīgajiem izrakteņiem, ja tie tiek iegūti savām vajadzībām, bet bez tiesībām tos vai no tiem izgatavoto produkciju vai nu pārdot, vai ieķīlāt, mainīt vai kā citādi atsavināt. It kā var savā zemes teritorijā rīkoties, bet kā tagad būs? Ja, piemēram, manā zemē ir māla atradne un ja es esmu Latgales daiļamata meistars - podnieks, ja man tas ir vaļasprieks un es ražoju mākslas piederumus, bet tajā pašā laikā es izgatavoto trauku - keramikas trauku, māla trauku komplektu vai vāzi nevaru pārdot... Protams, pārdodot tad jau būs uzņēmējdarbība, te var būt runa, ka ir

citas ietekmes. Bet es arī nevaru tos uzdāvināt saviem radiem, saviem draugiem. Tiem, kas nāk varbūt, kad ceplis tiek atvērts vaļā. Un es kādu trauku no savas produkcijas pārdodu - tā arī ir atsavināšana - vai atdāvinu. Vai arī, ja maiņa notiek. Manā zemē, piemēram, ir tas pats māls. Kaimiņam vajag pārmūrēt krāsni, es viņam iedošu mālu, bet viņam ir savukārt mežs, un viņš man iedos kādu baļķi, lai uzstutētu manu brūkošo jumtu. Tātad kaut kur tomēr acīmredzot tas ir arī likuma ietvaros jāsakārto, tam ir jābūt likumā. Tas nevar būt kaut kādās instrukcijās vai šo licenču jeb atļaujas devēja pārziņā.

Otrkārt, Juridiskā komisija tajā laikā norādīja vēl arī sekojošo, proti, ka valsts nozīmes derīgajos izrakteņos, tagad valsts nozīmes (šis ir pielikums nr.1), ir uzrādīta nafta un ūdens, pazemes ūdens, kas atrodas dziļāk par 20 metriem. Bet, kas attiecas uz jau bieži sastopamo derīgo izrakteņu sarakstu, to tātad apstiprinās ministrija, Vides un reģionālās attīstības ministrija vai kāda cita ministrija. Uun mums bija priekšlikums nevis atlikt, bet tas bija jūlijā... Man liekas, ka ministrijai bija pietiekami daudz laika, jo likums tiek virzīts... tātad tagad ir decembris... un veidot viņu nevis kā tādu, bet jau kā pielikumu pie šā likuma, jo tad tas būtu ļoti skaidri un saprotami. Tagad mēs atkal kaut ko atliekam, bet attiecīgie resori varēs rīkoties, kā viņiem ienāk prātā. Es vērstu cienījamās Saeimas uzmanību uz šīm neprecizitātēm, bet, neapšaubāmi, likums ir atbalstāms un pieņemams pirmajā lasījumā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Debates slēdzam. Lūdzu zvanu! Vārds referentam!

A.Seile. Es lūdzu iesniegt priekšlikumus Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisijai, jo tiešām šajā likumprojektā ir vēl iespējams uzlabot gan viņa tekstu konkrētajos likumprojekta pantos, gan arī šo likumprojektu uzlabot pēc būtības.

Jā, tik tiešām Endziņa kungam ir taisnība, ka privatizācijas gaitā ir radušās ļoti sarežģītas attiecības. Zemes īpašuma tiesības tiek atjaunotas zemes īpašniekam, bet viņam diemžēl nav šo lietošanas tiesību. Un tādēļ, lai šīs lietošanas tiesības legalizētu un saskaņotu arī ar zemes īpašnieka gribu, zināmā mērā arī ar līdzšinējo lietotāju interesēm, ir nepieciešama kaut kāda kārtība, un šo kārtību varētu noteikt ar šo licencēšanu. Es pateicos par Endziņa kunga nolasītajiem priekšlikumiem un domāju, ka šis likumprojekts ir atbalstāms pirmajā lasījumā.

Sēdes vadītāja. Lūdzu balsošanas režīmu. Balsosim par likumprojekta "Likums par zemes dzīlēm" pieņemšanu pirmajā lasījumā. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 70, pret - 3, atturas - 9. Likumprojekts pirmajā lasījumā ir pieņemts. Lūdzu paziņot termiņu, līdz kādam iesniedzami priekšlikumi.

A.Seile. Tautsaimniecības komisija vēlas saņemt priekšlikumus līdz 21.decembrim.

Sēdes vadītāja. 21.decembris.

Un tagad - pēdējais šodienas jautājums. Saeimas Prezidijs līdz pulksten 14.48 nav saņēmis nekādus citus priekšlikumus **par rudens sesijas slēgšanas laiku un ziemas sesijas atsākšanas laiku**, tāpēc mums ir priekšlikums Saeimai - nobalsot vispirms par to, ka 1995.gada 6.Saeimas rudens sesiju mēs slēdzam 21.decembrī pēc sēdes darba kārtības izskatīšanas. Lūdzu zvanu! Lūdzu balsošanas režīmu! Lūdzu balsot! Lūdzu rezultātu! Par - 82, pret - nav, atturas - 1. Pieņemts.

Un tagad, lūdzu, otrs priekšlikums - atsākt ziemas sesiju 1996.gada 8.janvārī. Lūdzu balsošanas režīmu. Lūdzu deputātus balsot. Lūdzu rezultātu! Par - 72, pret - 2, atturas - 9. Lēmums ir pieņemts.

Darba kārtības papildinājumi vairs nav saņemti, tāpat arī Prezidijs nav saņēmis nekādu informāciju, kas būtu sniedzama deputātiem. Līdz ar to lūdzu reģistrācijas režīmu. Lūdzu deputātus reģistrēties. Lūdzu rezultātu! Lūdzu Saeimas sekretāra biedri Janīnu Kušneri nolasīt reģistrācijas rezultātus.

J.Kušnere (6.Saeimas sekretāra biedre).

Nav reģistrējušies: Jānis Ādamsons.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Pēteris Apinis.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Valdis Birkavs.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Ilmārs Bišers.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Alfreds Čepānis.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Kārlis Čerāns.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Māris Gailis.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Māris Grīnblats.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Guntars Grīnblats.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Roberts Jurdžs.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Juris Kaksītis.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Kristiāna Lībane.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Leopolds Ozoliņš.

Sēdes vadītāja. Ir zālē.

J.Kušnere. Anta Rugāte.

Sēdes vadītāja. Nav zālē.

J.Kušnere. Leonards Teniss.

Sēdes vadītāja. Rugāte ir zālē, un Leonards Teniss arī ir zālē.

Uzmanību deputātiem: ir tikko kā saņemts lūgums sniegt jums ziņojumu. Juris Sinka - "Tēvzemei un Brīvībai" frakcijas deputāts.

J.Sinka (frakcija "Tēvzemei un Brīvībai").

Paldies, priekšsēdes kundze! Jūs jau savā laikā visi būsiet saņēmuši uzaicinājumu Ārlietu birojā reģistrēties dažādām atbalsta grupām šeit. Būtu labi, ja līdz nākamajai reizei, līdz 21.decembrim, jūs varētu Ārlietu birojam paziņot par jūsu vēlmi būt Latvijas-Vācijas atbalsta grupā, Latvijas-Anglijas atbalsta grupā, un es vēl divas grupas minēšu, kas bija tādas mazākas, - Tibetas un Čečenijas atbalsta grupa. Ja ir interesenti, - vislabāk nākamās nedēļas laikā, lūdzu. Un tad mēs varam sanākt kopā. Paldies.

Sēdes vadītāja. Nākamā sēde 21.decembrī pulksten 9.00. 14.decembra sēdi paziņoju par slēgtu.

Redaktores: J.Kravale, L.Bumbura

Datoroperatores: B.Strazdiņa, S.Bērziņa, M.Ceļmalniece, I.Kuzņecova

Korektores: D.Kraule, J.Kurzemniece, S.Stikute